Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem, — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne, — w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Szymon Nawrocki, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Tow. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 134

Poznań, środa dnia 21 marca 1928

Rok XXIII

Zadania kupiectwa polskiego

Jutro odbędzie się zjazd delegatów Związku Towarzystw Kupieckich w Poznaniu. Korzystamy z tej sposobności nie w celu wypowiedzenia paru zdawkowych komplementów pod adresem Związku, lecz, by zwrócić uwagę na kilka palących problemów, które zorganizowane kupiectwo zachodnio - polskie w swoim własnym interesie i dla dobra całego społeczeństwa rozwiązać powinno.

Bez przesady powiedzieć można, że kupiectwo ziem zachodnich znajduje się w okresie przełomowym, z którego wyjdzie bez szwanku tylko pod tym warunkiem, że zmobilizuje wszystkie siły dla odparcia grożących mu niebezpieczeństw, które płyną z dwóch stron: ze wschodu i zachodu.

Ze wschodu idzie ekspansja żywiołu żydowskiego w handlu zachodniopolskim. Przed kilku tygodniami zwróciliśmy w artykule wstępnym uwagę na to niebezpieczeństwo, którego rozmiary zwiększają się niemal z każdym dniem. Oczywiście nie usunie się go samem biadaniem i wykazywaniem zła. Trzeba mu przeciwdziałać, i to szybko i energicznie. Jest tu potrzebny nietylko spontaniczny odruch, ale i zorganizowana akcja, obejmująca, o ile możności, całe kupiectwo polskie.

Po wypędzeniu Niemców nastąpiło u nas szybkie unarodowienie handlu. Do niedawna jeszcze jakie 80—90 proc. placówek handlowych znajdowało się w rękach niewątpliwie polskich. Jednak od kilku lat ten nasz narodowy stan posiadania w handlu podmywany jest systematycznie przez napływ elementów żydowskich, które w innych dzielnicach dzierżą, z małemi wyjątkami, faktyczny monopol w tej dziedzinie.

Żydzi specjalizują się w handlu, jako zawodzie najrentowniejszym. Czynili to zawsze i już w Polsce przedrozbiorowej odgrywali bodaj że dominującą rolę w handlu, korzystając z opieki królów i możnowładców. Upośledzenie miast w Polsce, brak zrozumienia znaczenia stanu średniego dla państwa odbił się niesłychanie ujemnie na losach naszego państwa. Do tego stanu rzeczy jednak przyczynił się w dużej mierze i żywioł żydowski, który przez uprawianie nieuczciwej konkurencji podkopał zamożność, a co zatem idzie, i wpływy mieszczaństwa polskiego, które swych interesów nie potrafiło skutecznie bronić.

Dzisiaj obserwujemy jakgdyby powrotną falę tego samego procesu historycznego, oczywiście rozwijającego się w odmiennych warunkach i innemi środkami. W kadry zubożałego kupiectwa zachodniej Polski wciskają się coraz liczniej Żydzi, coraz śmielej wysuwają swoje macki, by stopniowo opanować tę dziedzinę, jak tego z powodzeniem dokonali w Małopolsce, w b. Kongresówce i na Kresach wschodnich.

Dawni mieszczanie polscy próbowali bronić się przywilejami królewskiemi. Dzisiaj kupiectwo nasze silnie zorganizowane powinno zdobyć się na rzetelny wysiłek i bezwzględnie nie dopuszczać do osiedlania się żywiołu żydowskiego, bo grożą mu nietylko straty materjalne, ale i obniżenie się etyki kupieckiej, nie ulega bowiem kwestji, że Żydzi posługują się w walce środkami o wątpliwej wartości moralnej, których w samoobronie i kupcy polscy chwytaćby się zaczęli.

Drugiem niebezpieczeństwem, które stanie się aktualnem z chwilą podpisania traktatu handlowego, jest perspektywa ekspansji gospodarczej Niemiec na nasze ziemie. Trzeba się liczyć z tem, że Niemcy nie pozbyły się bynajmniej nadziei na pokojowe lub zbrojne odzyskanie dawnych swych prowincyj na wschodzie. Z chwilą, gdy otworzy im się możliwość swobodnego osiedlania się w Polsce, gdy stosunki handlowe ujęte zostaną w normy traktatowe, wtedy napór niemczyzny na nasze ziemie zachodnie osięgnie wysoki stopień natężenia. Konkurencja niemiecka wystawi żywotność naszego kupiectwa na nie mniej ciężką próbę, jak konkurencja żydowska. Okaże się wtedy, czy podstawy moralne i organizacyjne naszego kupiectwa są na tyle silne, by oprzeć się hurzy napierającej z dwóch stron.

Jedno jest pewne, że dla handlu polskiego zbliża się ciężki niewymownie okres, który wymaga napięcia całej energji kupiectwa, skupienia się w zwartych szeregach organizacyjnych, selekcji zdrowych elementów od schorzałych i szukania możliwie pewnego oparcia o narodowo solidarną część społeczeństwa.

Dokoła nagłej dymisji gen. Sikorskiego

Warszawa, 21. 3. (Tel. wł.). — Dziś ogłoszony „Dziennik Personalny M. S. Wojsk." podaje wiadomość o zwolnieniu gen. Władysława Sikorskiego, który nie otrzymał żadnego nowego przydziału. Następcą gen Sikroskiego został mianowany gen. Bolesław Popowicz, dotychczasowy dowódca I. dywizji legjonowej w Wilnie.

Dywizję legjonów objął pułk. Kruszewski, po którym dowódcą piechoty dywizyjnej został pułk. Pakosz, a po nim dowódcą I. pułku Legjonów podpułk. Krzyżanowski. (w)

„Berl. Ztg. am Mittag" o dymisji gen. Sikorskiego

Berlin, 21. 3. (Tel. wł.) „Berl. Ztg. am Mittag", donosząc o dymisji gen. Sikorskiego, zaopatruje wiadomość tę nagłówkiem: „Polski Napoleon". Zdaniem „Berl. Ztg. am Mittag" dymisję spowodowało wydanie książki przez gen. Sikorskiego o wojnie polsko-bolszewickiej. W książce tej autor twierdzi jakoby, że Polska zwycięstwo nad bolszewikami w r. 1920 zawdzięcza generałom Weygandowi i Rozwadowskiemu. S. B.

Tarcia w P. P. S. na tle stosunku do Piłsudskiego

Warszawa, 21. 3. (AW.) Wczoraj toczyły się obrady okręgowego komitetu warszawskiego P. P. S., podczas których omawiano sytuację polityczną, a w szczególności ustosunkowanie się P. P. S. do obecnego rządu. Jak wynika z przebiegu obrad wśród warszawskiego P. P. S. przeważają sympatje do osoby Piłsudskiego i wynikiem tego było zwrócenie się do władz centralnych P. P. S. z wezwaniem do nawiązania kontaktu z rządem i poparcia jego prac.

Inicjatywa warszawskiego komitetu P. P. S. przyjęta została ze sceptycyzmem przez pewne czynniki, które uważają, że będzie powodem zaostrzenia konfliktów w stosunkach wewnętrznych P. P. S.

Warszawa, 21. 3. (Tel. wł.). — Z powodu wystąpienia komitetu okręgowego P. P. S. w Warszawie, toczą się w łonie P. P. S. ostre dyskusje o taktykę w Sejmie. Mówi się nawet o możliwości rozłamu w P. P. S. (w)

Warszawa, 21. 3. (AW.) Wybrany z listy Zagłębia Dąbrowskiego poseł Stańczyk (P. P. S.) zrzekł się mandatu, przyjmując mandat z listy państwowej, a na jego miejsce wchodzi do Sejmu prezydent miasta Sosnowca, Bień.

Konstytuowanie się klubów sejmowych i senackich

Warszawa, 21. 3. (AW.) Posiedzenie konstytucyjne grup sejmowej i senackiej „Piasta" odbędzie się w poniedziałek, dnia 26 b. m. i wówczas zapadnie decyzja co do taktyki, jaką klub „Piasta" zastosuje w sprawie wyboru marszałka Sejmu.

Konstytuujące posiedzenie klubu „Wyzwolenia" odbędzie się w sobotę, dnia 24 b. m.

Okoniowcy stracili jedyny mandat na rzecz „jedynki"

Warszawa, 21. 3. (AW.) Według informacyj z okręgu iłżeckiego mandat, który według prowizorycznych obliczeń przyznany został liście nr. 12 Radykalnego Stronnictwa Chłopskiego (grupa Okonia), otrzyma lista nr. 1. Liście nr. 12 zabrakło kilkudziesięciu głosów, które zostały unieważnione.

Z tajnych knowań komunistów białoruskich

Warszawa, 21. 3. (Tel. wł.). — Donoszą z Wilna, że podczas procesu białoruskiej Hromady, świadek Maluta zeznał, że b. poseł Rak-Michajłowski na jednem z zebrań powiedział: „Jeżeli będziemy należycie zorganizowani, to na wiosnę Białoruś sowiecka da nam broń, wypędzimy Polaków i podzielimy się ziemią". (w)

Śladami Dąbala

Warszawa, 21. 3. (Tel. wł.). — B. poseł komunistyczny Prystupa, który zaginął przed upływem kadencji parlamentarnej, zbiegł do Sowietów i obecnie ogłasza artykuły przeciwko Polsce. (w)

W sprawie nadużyć wyborczych

Wszystkich naszych zwolenników prosimy o szybkie podawanie nam faktów, które świadczyłyby o nieformalnościach lub nadużyciach wyborszych, zwłaszcza o ile byłyby one popełnione na terenie urzędowym wskutek nadużywania władzy.

Skandaliczny rezultat

Piszą nam z Leszna:

Przy wyborach do Sejmu otrzymała w mieście naszym niemiecka lista 18 — 1076 głosów. Urzędowa statystyka podaje obecnie, że ilość Niemców i Żydów w Lesznie wynosi 1136 głów. Jeżeli weźmiemy jako normę, że 60 proc. z nich było do głosowania uprawnionych, to dojdziemy do smutnego faktu, że około 250 Polaków głosowało na listę niemiecką. Jest to objaw skandaliczny. Prawda, że mamy tu dość wiele małżeństw mieszanych, ale i to nie zmniejsza winy.

Ładne sobie żywioł polski wystawił świadectwo, absentując się tak licznie od wyborów, gdy tymczasem Niemcy nietylko głosowali w 100 proc., lecz zdołali również skaptować sobie głosy polskie. Tego dotychczas w Wielkopolsce nie było. (P.)

Polsko-niemieckie rokowania waloryzacyjne

Nasz korespondent berliński (Fob) pisze:

Delegacja polska do rokowań z Niemcami, urzędująca stale w Berlinie, obchodzi w tym miesiącu trzyletnią rocznicę swego istnienia.

Pod przewodnictwem kierownika delegacji, dr. Prądzyńskiego, toczą się obecnie rokowania o waloryzację wzajemnych pretensyj. Rokowania te obejmują również waloryzację polis ubezpieczeniowych, hipotek i listów polskich ziemstw i niemieckich „Landschaft'ów". Równolegle rokuje się z Niemcami o zwrot zasiłków, które gminy polskie wypłaciły w czasie wojny rodzinom tych, którzy służyli w wojsku niemieckiem. Odnośne gminy zaciągnęły na ten cel różne pożyczki, które mają być odrachowane z pretensyj. Rokowania ze strony niemieckiej prowadzi minister Eckard, który podpisał już niejedną umowę polsko-niemiecką. Oprócz tych rokowań, będących na ukończeniu, prowadzone są rokowania o renty ubezpieczeniowe, należne obywatelom polskim od rządu niemieckiego.

Kiedy Delegacja Polska do rokowań z Niemcami skończy swoją działalność nie jest wiadomem, ale stwierdzić można, że ostatnie z rzędu rokowania (delegacja zawarła z Niemcami już 18 różnych umów) prowadzone są w przyspieszonem tempie. Trzykrotne posiedzenia z delegatami niemieckimi w ciągu jednego dnia nie należą do rzadkości.

Rada Naczelna Związku Lud.-Nar.

W niedzielę, 25 b. m., rozpoczną się w Warszawie obrady rady naczelnej Związku Ludowo-Narodowego.

Morderca Savoreli'ego

Berlin, 21. 3. (Tel. wł.) Aresztowany w Bazylei morderca faszysty Savoreli'ego, Włoch Pavan, jest socjalistą. Zeznał on, iż ze Szwajcarji chciał wyjechać na stały pobyt do Niemiec. Pavan będzie wydany władzom francuskim. S. B.

Gospodarka w okręgowym Związku Kas Chorych w Poznaniu

W palącej tej sprawie otrzymujemy następujący artykuł:

W ostatnim czasie słyszymy coraz częściej o działalności instytucji, będącej jakoby wyższym stopniem organizacji ubezpieczenia chorobowego. Działalność ta niestety nie zawsze wydaje się nam owocną. Zwłaszcza ostatnie pociągnięcie z zajęciem naszego uroczego Ludwikowa na sanatorjum dla chorych na gruźlicę daje się nam mieszkańcom miasta Poznania bardzo dotkliwie we znaki. Warto wobec tego bliżej przypatrzeć się tej instytucji, mającej mieć li tylko dobro społeczne na oku.

Okręgowy Związek Kas Chorych na województwo poznańskie i pomorskie jest przymusową organizacją, opartą na ustawie o kasach chorych z 19 maja 1920 r., do której należeć muszą wszystkie kasy chorych województwa poznańskiego i pomorskiego. Lecz nietylko należeć, ale i płacić na jego utrzymanie i to dość grubo. Oczywiście, że opłaty te płyną ze składek ubezpieczonych i pracodawców.

Związek ma na celu wspieranie kas chorych w ich dążeniach, nakreślonych ustawą oraz czuwanie nad sprężystością administracyjną kas. Władzą nadzorczą dla kas chorych Związek ten nie jest, gdyż władzą tą jest Okręgowy Urząd Ubezpieczeń z siedzibą w Poznaniu. Władze Okręgowego Związku Kas Chorych — rada i zarząd — są autonomiczne, i tworzą je ubezpieczeni członkowie kas chorych i ich pracodawcy. Sprawami Związku kieruje dyrektor wybrany przez te władze a zatwierdzony przez władzę nadzorczą, t. j. przez Okręgowy Urząd Ubezpieczeń.

Zdawaćby się wobec tego mogło, że przy takim składzie władz Związku, są prawa kas chorych a pośrednio także prawa ubezpieczonych i pracodawców jak najlepiej zagwarantowane. Tak być powinno, gdyby wszechwładne partyjnictwo nie było opanowało naszych organizacyj kas chorych, i gdyby ustawodawca nie zostawił otwartych furtek w ustawie o kasach chorych, przez które może każdej chwili zanulować szeroko pojęty samorząd kas chorych i ich Związku i wprowadzić autokratyczne rządy komisarza. Takie rządy komisarza mamy właśnie w Okręgowym Związku Kas Chorych w Poznaniu. Jak do tych rządów komisarskich doszło? Otóż tu rozpoczyna się historja „sanacji" Związku Kas Chorych. Zarząd Okręgowego Związku Kas Chorych, złożony w części z pracodawców a w części z ubezpieczonych, nie podobał się władzy nadzorczej i dla tego rozpędzono go tak, jak wiele innych Zarządów Kas Chorych i ustanowiono komisarza w osobie p. Rudkowskiego, członka partji P. P. S.

Gdy dotychczasowemu zarządowi związkowemu robiono pewne trudności, to panu R. otworzono podwoje na oścież i — co najcharakterystyczniejsze — umiał on opanować w zupełności swą przełożoną władzę nadzorczą, t. j. Okręgowy Urząd Ubezpieczeń. Po kilkumiesięcznych rządach, rozpisał komisarz konkurs na dyrektora Związku i zgłosił się sam na to stanowisko. Po uzyskaniu zapewnienia, że Okręgowy Urząd Ubezpieczeń zatwierdzi go na stanowisku dyrektora, złożył urząd komisarza w ręce nowego ad hoc kreowanego komisarza, któremu, jako zastępującemu zarząd, polecono „wybrać" p. Rudkowskiego na dyrektora, co się też stało, i dzisiaj funguje p. R. jako dyrektor wybrany „legalnie" przez ciało „samorządowe".

Przypatrzmy się teraz „błogiej" działalności dyrektora i b. komisarza Okręgowego Związku. Nie mając prawie żadnej władzy nad sobą, bo zarząd i rada zostały rozwiązane, a o nowych wyborach nikt nie myśli, rozpoczął dyrektor od sanacji stosunków w naszych kasach chorych. A mianowicie rozpoczął narzucać kasom poznańskim i pomorskim nieznany na ich terenie system ambulatoryjny, mimo, że dla ubezpieczonych jest stosowany tutaj system wolnego wyboru lekarza najlepszy, a i kasy nasze przy systemie tem wychodzą finansowo bardzo dobrze.

O „błogosławieństwie" propagowanego przez dyrektora R. systemu ambulatoryjnego mogą się przekonać członkowie kasy chorych w Poznaniu, która od leczenia swych członków wykluczyła wszystkich lekarzy-dentystw i dentystów prywatnych i urządziła olbrzymim kosztem ambulatorjum dentystyczne we własnym budynu. Tutaj wyczekują ubezpieczeni całemi godzinami, jeśli nie dniami, na swoją kolejkę, podczas gdy około pół setki gabinetów dentystycznych z nowoczesnemi, również kosztownemi aparatami stoi bezczynnie i nie przynosi ani właścicielom dochodu, ani też państwu i gminie podatków.

Ale cóż to dyrektora Okręgowego Związku kas chorych może obchodzić! Jego zadaniem jest, postawić kasy poznańskie na stopę warszawską (nie europejską, bo w Europie niema nigdzie takiego rozmachu na tym polu, jak w Polsce). Ciężary, jakie wskutek tych eksperymentów spadną na ubezpieczonych i na pracodawców, nie odgrywają tu decydującej roli. Zarządy kas chorych, które chciałyby się oprzeć postępowaniu dr. R., poprostu się rozwiązuje, jak to miało niedawno miejsce w Brodnicy na Pomorzu, gdzie rozwiązano zarząd i ustanowiono komisarza dla tego, ponieważ zarząd opierał się narzuconej mu i niepotrzebnej podwyce składek i urządzeniu, zdaniem zarządu, niepotrzebnego ambulatorjum.

Plan zamiany Ludwikowa na osiedle dla chorych na gruźlicę jest również programowem dziełem dyr. R. Tu nie pomagają żadne perswazje ludzi światłych i dbałych o dobro zdrowej ludności miasta Poznania, tu górują ekstremy dyr. R. i to ekstremy nietylko z stanowiska higjenicznego szkodliwe, ale i niezmiernie kosztowne. Rozbudowa, a raczej nowa budowa planowanego przez p. R. sanatorjum ma kosztować przeszło 5 milj. złotych. Same projekty architekta Krzyżanowskiego z Krakowa (w Poznańskiem lub na Pomorzu widocznie niema architektów, którzy byliby w stanie rozwiązać genjalne pomysły p. Rudkowskiego) mają kosztować 7 proc. tej sumy, t. j. przeszło 350 000 zł. Czy majątek kas chorych, z których p. R. pragnie czerpać, przedstawia się znów tak okazale, aby można nim tak szastać? Oczywiście można, jeśli zmusi się kasy chorych do podwyższenia składek. Sądzę, że nikt z rozsądnie myślących nie będzie się wobec panującej u nas gruźlicy sprzeciwiał budowaniu lecznic, lecz zastrzec się tu musi społeczeństwo opłacające na rzecz kas chorych przeciwko samowoli jednostki w stosunku do przeszło dwutysięcznej ludności miasta Poznania i przeciwko rzucaniu pełnemi garściami krwawo zapracowanych groszy ludności pracującej na rzeczy nieprzemyślane i niezatwierdzone przez legalne władze Związku, t. j. przez zarząd i radę wybraną przez ubezpieczonych i pracodawców.

Od redacji: Od siebie dodajemy jeszcze, że otrzymaliśmy skargi na tutejsze ambulatorjum dentystyczne, że, operując siłami niedostatecznie wykwalifikowanemi, naraża swych pacjentów z kas chorych nieraz na komplikacje chorób. Znany jest nam n. p. przypadek, w którym wskutek nieumiejętności odnośnej studentki-praktykantki, nastąpiło bardzo niebezpieczne zatrucie, które byłoby dało rezultat fatalny, gdyby pacjentki nie był wyleczył dentysta prywatny. Nie dziw, że coraz bardziej pogłębia się ujemny stosunek opinji publicznej do praktykowanego dziś systemu kas chorych.

Już w piątek, dnia 23 marca r. b.
UROCZYSTA PREMJERA FILMU
KRÓL KRÓLÓW
w teatrze świetlnym „SŁOŃCE"
Ze względu na niebywałe zainteresowanie uprasza się P. T. Publiczność o wcześniejsze zakupywanie biletów w F-mie S. Kałamajski, plac Wolności nr. 6
Pw 7726/7-12,121/1

Zaprowadzanie t. zw. wolnych składów soli

Z powodu nawału materjału w okresie wyborczym oraz w dniach po wyborach dzisiaj dopiero przytaczamy następujące wymowne informacje „Świata Kupieckiego":

Ministerstwo skarbu zaprowadza t. zw. wolne składy soli, mające powstać po jednym na miljon ludności. Koncesjonarjusz na wolny skład nie potrzebuje być kupcem, może — jak n p. w Poznaniu — być artystą-malarzem, by dostać koncesję, byleby dał gwarancję na 300.000 zł i zapewnienie odpowiednich składów suchych z bocznicą kolejową.

Nie przesądzamy, gdy stwierdzimy, że warunki te nie są ani uciążliwe ani wygórowane, skoro zważymy, jaki dochód gwarantują takie wolne składy monopolowe swoim koncesjonarjuszom, wobec czego nie dziw, że i artyści malarze nie tylko po nie sięgają, ale — o dziwo — otrzymują.

Przedstawi tedy taki koncesjonarjusz potrzebne gwarancje i otrzyma ów upragniony przez siebie wolny skład soli, na którym w rezerwie mieć winien zapas do 30.000 ton soli.

P. inż. A. Jackiewicz oblicza, że jeden wolny skład soli sprzeda przeciętnie 10.000 ton rocznie i zysku brutto mu przyniesie okrągło 20.000 zł! Byłby to — zważywszy wszelkie koszty itd. — zysk wzgl. normalny. Ale p. Jackiewicz się myli. Bo oto przy przeciętnej sprzedaży 10.000 ton — a będą składy i o większej konsumcji — brutto zysk danego koncesjonarjusza wynosi nie circa 20.000 zł, ale 200.000 zł — wyraźnie dwieście tysięcy złotych rocznie!

Powiecie nieprawdopodobne, więc weźcie ołówek do ręki i przeliczcie, pomnąc, że koncesjonarjusz otrzymuje 6% soli warzonej (7%, a więc więcej przy szarej soli). Przeliczcie sobie to ilościowo na 10.000 ton z rabatem, a uzyskacie jaskrawą sumę brutto zarobku — 200.000 tys. zł. A to obliczenie:

100 kg	=	34 zł	=	2,04 zł
1000 kg (1 t)	=	340 zł	=	20,40 zł
10 t.	=	3.400 zł	=	204,— zł
100 t.	=	34.000 zł	=	2.040,— zł
1000 t.	=	340.000 zł	=	20.400,— zł
10.000 t.	=	3.400.000 zł	=	204.000,— zł

204.000 zł rocznie!

Myli się zatem p. inż. Jackiewicz, pisząc o 20.000 zł. Co prawda pomyłka wydaje nam się nader dziwna (nie chcemy pisać tendencyjna) wobec objektu tak poważnego i w oczy wpadającego.

Zapytacie, a jakież są jego koszty? Minimalne. Poza pojedyńczą przez urząd przepisaną i kontrolowaną książkowością — wystarczą dobrze dwie siły pomocnicze — poza jednorazowem urządzeniem składów, zabezpieczeniem itd. oraz płaceniem odsetek od gwarancji bankowej, która z 300.000 zł może być zmniejszona na 150.000 zł, nie ponosi koncesjonarjusz żadnego ani ryzyka ani żadnej odpowiedzialności, tembardziej, że Biuro Sprzedaży Soli udziela mu kredytu na dostarczoną sól, podczas gdy on ściąga z góry gotówkę od hurtowników soli!

Przypatruiąc się tej całej operacji, chcielibyśmyn ie wierzyć w jej realność, gdyby nie fakty i obliczenia, czynione z ołówkiem w ręku.

Nie dziwi nas tedy, że i artyści-malarze sięgają rękę po tego rodzaju złote runa. Rozumiemy uśmiech zadowolenia na ustach koncesjonarjusza! Ale pytamy p. ministra skarbu, a równocześnie p. ministra przemysłu i handlu, czy monopol soli jest na to, by koncesjonarjusze wolnych składów czerpali z niego zyski nieproporcjonalne wrecz lichwiarskie kosztem szerokich miljonowych rzesz konsumentów i setek tysięcy hurtowników i detalistów.

Pytamy odnośnych pp. ministrów, czy ich referenci, na których oni niewątpliwie polegają, sumiennie przeliczyli kalkulacje, czy wogóle ją przeliczyli. Nie chce nam się bowiem wierzyć, by z góry odnośni pp. ministrowi akceptowali tak horendalnie nieproporcjonalny zysk jednostek kosztem ogółu, no i oczywiście kosztem skarbu.

Ale przykład, który wyżej podaliśmy, mówi jeszcze coś innego. — Świadczy o tem, jak się u góry opracowuje rozporządzenia, zarządzenia itd., byleby tylko fiskalnemu interesowi stało się zadość, nie kontrolując, czy obliczenia są ścisłe.

Wynika z tego jeszcze jedno. Mianowicie, że ceny na sól są za wysoko obliczone, skoro obecnie mogą pośrednikowi dać do 200.000 zł zysku!

Żądamy tedy z całym naciskiem, by ministerstwo skarbu — i tu apelujemy bezpośrednio do p. ministra skarbu, a w drugiej linji do p. ministra przemysłu i handlu — poddało bezzwłocznie rewizji całą kalkulację, zrewidowało i do normalnych zarobków godziwych przystosowało zyski koncesjonarjuszów wolnych składów, podwyższyło w odpowiednim stosunku odsetki hurtowników i detalistów, a ceny soli poddało ponownej kalkulacji z tendencją zniżkową.

Wracając do tła całej sprawy Ileż byłoby krzyku, gdyby prywatne przedsiębiorstwa tak jednostronne czerpały zyski z pokrzywdzeniem ogółu. Tu mamy jaskrawy przykład błędnej polityki fiskalnej, na której mają bez wysiłków bogacić się jednostki kosztem ogółu, kosztem drobnego i hurtowego handlu i kosztem skarbu.

Tyle „Świat Kupiecki". Od siebie dodajemy, że wolne składy soli zostały przyznane w Poznaniu p. Sonnewendowi, art. malarzowi, b. legjoniście, oraz kupcowi p. Kontrowiczowi, a w Bydgoszczy kupcowi p. Gutkowskiemu.

Z kwiatków wyborczych

„Gazeta Warszawska" podaje tekst nadesłany jej, bardzo charakterystycznego protestu:

„Do Okręgowej Komisji Wyborczej listy Katolicko-Narodowej na okręg nr. 15 w Koninie.

„Sprzeciw męża zaufania listy nr. 24, Stanisława Remszela w sprawie postępowania przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej nr. 4 na miasto Pyzdry.

„Na 10 minut przed godziną 9-tą zamknął i zapieczętował urnę wyborczą przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej, p. B. Krona, przy pomocy człowieka, stojącego poza Komisją, p. Władysława Kosmalskiego, przy obecności jednego tylko członka Komisji.

Kiedy, jako mąż zaufania listy nr. 24, przeciwko temu zaprotestowałem, wypowiedział p. Krona następujące słowa: „żadnych sprzeciwów nie uznaję, już jest godzina 9" i zawezwał policję, by mnie usunęła za zakłócenie spokoju; prócz tego położył on na stole, przy którym zasiadała Komisja, tuż przy urnie, paczkę kart wyborczych nr. 1, zaznaczając, że każdemu wyborcy wolno z nich korzystać. Zaprotestowali przeciwko temu mężowie zaufania listy nr. 2 oraz nr. 24, wskazując na regulamin wyborczy, który orzeka, że agitacja odbywać się może w odległości 100 metrów od sali wyborczej.

„Kiedy następnie usiadłem znów przy stole Komisji, przewodniczący ponownie zawezwał policję, która mnie miała zmusić do opuszczenia zajętego miejsca, wskazując mi miejsce poza plecami Komisji. Kiedy starszy przodownik policji chciał wykonać polecenie, żądając opuszczenia miejsca, zaprotestował przeciwko temu mój zastępca p. Stanisław Zaborowski.

„Poza tem zauważyłem: 1. że protokół prowadzili ludzie, nie należący do Komisji, 2. że koperty wrzucali sami wyborcy do urny bez kontroli przewodniczącego, 3. że przy stole, przy którym zasiadała Komisja wyborcza, nie było miejsca dla mężów zaufania, którzy musieli siedzieć na ławkach, opodal stołu, nie mając możności kontroli.

„(—) Stanisław Remszel.
„Pyzdry, dnia 10 marca 1928 r."

Dlaczego poseł Putek zrzekł się mandatu?

Warszawa, 21. 3. (AW.) Wybrany z okręgu 43 (Biała—Żywiec) poseł Putek z „Wyzwolenia" zwrócił się do zarządu stronnictwa z żądaniem przydzielenia mu z listy państwowej mandatu, na której figurował na trzeciem miejscu. Wobec odmowy zarządu poseł Putek oświadczył, iż zrzeka się mandatu tak z listy okręgowej, jak i z państwowej.

KARMELKI
w wielkim wyborze poleca fabryka
A. Piasecki S. A. Kraków
Przy zakupnie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą
Zastępstwo: **Jan Michalik, Poznań.**
Wały Wazów 24 Pw 4804-0,3680

Oficjalne wyniki wyborów do Senatu w woj. poznańskiem

Poznań, 21. 3. (PAT) Okręgowa Komisja Wyborcza nr. 35 po myśli art. 92 ust. 2 ordynacji wyborczej do Sejmu podaje do publicznej wiadomości następujące ustalone na posiedzeniu w dn. 20 bm. daty wyborów do Senatu:

Na listę nr. 25 padło 129 131 głosów.
Na listę nr. 24 „ 123 673 „
Na listę nr. 21 „ 97 090 „
Na listę nr. 18 „ 91 014 „
Na listę nr. 7 „ 77 144 „
Na listę nr. 2 „ 52 320 „
Na listę nr. 30 „ 12 749 „
Na listę nr 11 „ 258 „

Wobec tego lista nr. 25 uzyskała 2 mandaty.
Lista nr. 24 uzyskała 2 mandaty.
Lista nr. 21 „ 1 „
Lista nr. 18 „ 1 „
Lista nr. 7 „ 1 „

Senatorami wybrani zostali: Z listy nr. 25 — Radomski Władysław, lat 40, kupiec, Poznań; Kulerski Wiktor, lat 60, redaktor z Owczarek, pod. Grudziądz;

z listy nr. 24 — dr. Seyda Marjan, lat 48, publicysta, Poznań; Hedinger Witold, lat 51, przemysłowiec, Poznań;

z listy nr. 21 — Wierzejewski Ireneusz, lat 46, prof. uniw. Poznań;

z listy nr. 18 — dr. Busse Jerzy (Georg), lat 57 — obywatel ziemski, Tupadły, pow. Bydgoszcz;

z listy nr. 7 — Pepłowski Edward, lat 47, inżynier, b. min. pracy, Warszawa.

Przed rozpoczęciem rokowań z Litwą

Tekst noty p. Sidzikauskasa

Warszawa, 21. 3. (PAT) — We wtorek dnia 20 marca o godz. 11 rano posła polskiego w Berlinie p. Olszowskiego odwiedził poseł litewski p Sidzikauskas i doręczył mu pismo treści następującej:

„Panie Ministrze! Rząd mój polecił mi poprosić Waszą Ekscelencję, aby zechciała przesłać Jego Ekscelencji p. Augustowi Zaleskiemu, ministrowi Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, następującą wiadomość:

„Rząd litewski ma zaszczyt podać do wiadomości rządu Rzeczypospolitej Polskiej w odpowiedzi na notę Jego Ekscelencji Pana Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 1928 r., że delegacji litewskiej na konferencję litewsko-polską, która odbędzie się 30. b. m. w Królewcu, przewodniczyć będzie Jego Ekscelencja p. prof. Waldemaras, prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Zagranicznych Litwy.

„Zechce Pan przyjąć, Panie Ministrze, zapewnienia mojego wysokiego poważania. „(—) Sidzikauskas."

Pogrzeb ś. p. Jana Smulskiego

Warszawa, 21. 3. (Tel. wł.). — Z Chicago donoszą, że pogrzeb J. Smulskiego odbył się tam bardzo uroczyście. W pogrzebie uczestniczyli poseł polski z Waszyngtonu, Ignacy Paderewski, min. Hoover, minister Lowsden, burmistrz miasta Tompson delegacje, organizcje polskie i amerykańskie i t. d.

Depeszę kondolencyjną nadesłał m. i. prezydent Stanów Zjednoczonych Coolidge Wiele depesz nadeszło z Polski, a zwłaszcza z Wielkopolski, skąd pochodził Smulski. (w)

Ostateczne wyjaśnienie sprawy listu Zinowiewa

Deklaracja Baldwina w izbie gmin

Londyn, 20. 3. (PAT) — Agencja Reutera podaje: Wczorajsze głosowanie izby gmin z wynikiem, odrzucającym wniosek Labour Party, wznowienia sprawy listu Zinowiewa, poprzedziło odczytanie przez premjera Baldwina sprawozdania, odnoszącego się do tej sprawy.

Premjer oświadczył, że pismo Zinowiewa dostarczył rządowi kupiec i bankier londyński, udziałowiec pewnej firmy bankierskiej w City, p Konrad Donald Imthurn. Informator nigdy nie pozostawał na służbie rządowej. P. Imthurn zeznał wówczas, że list, a właściwie jego odpis, otrzymał z kół znajomych, mających pewną łączność z komunistami. List, wystosowany przez Zinowiewa, znanego również pod nazwiskiem Apfelbauma, adresowany był do głównej kwatery komunistów angielskich. Czytając list, Imthurn dowiedział się o zamiarach Moskwy wzmożenia akcji wywrotowej w Anglji przy jednoczesnych staraniach zaciągnięcia na rynku angielskim pożyczki. Imthurn uznał za konieczne poinformować o tem czynniki rządowe, a po upewnieniu się, że osoba, która doręczyła mu odpis listu, znajduje się w bezpiecznem miejscu, podał treść listu do prasy. Informator zeznał, i nigdy nie otrzymywał zasiłków rządowych, ani też pomocy od kogokolwiek z osobistości urzędowych, a czynu swego dokonał wyłącznie z pobudek patrjotycznych.

Sowiety dalej gołosłownie przeczą

Moskwa, 21. 3. (PAT). Komisarjat do spraw zagr. upoważnił agencję „Tass" do stwierdzenia, że wszelkie powoływanie się premjera angielskiego Baldwina na oświadczenia, złożone rzekomo przez mężów stanu Z. S. R. R., przy pomocy których to oświadczeń premjer Baldwin usiłuje dowieść autentyczności znanego listu Zinowiewa, są od początku do końca oszczerczym wymysłem, którego złośliwość staje się zwłaszcza oczywistą, jeśli przypomnieć propozycję rządu sowieckiego, zgłoszoną niezwłocznie po ukazaniu się fałszywego listu Zinowiewa, o wyznaczenie komisji, którą obie strony uznałyby za kompetentną celem wyjaśnienia sprawy pochodzenia dokumentu. Jak wiadomo jednak, rząd angielski odrzucił tę propozycję.

Szkolnictwo niemieckie w Polsce a polskie — w Niemczech

Pos. Baczewski demaskuje w dalszym ciągu obłudę niemiecką

Berlin, 21. 3. (AW). Poseł polski Baczewski zabierał na posiedzeniu sejmu pruskiego kilkakrotnie głos na temat prześladowań, jakich doznaje mniejszość polska w Niemczech w dziedzinie szkolnictwa przy równoczesnem zupełnem uprawnieniu mniejszości niemieckiej w Polsce.

Poseł Baczewski wykazał cyframi urzędowych statystyk, że w Polsce istnieje 1035 szkół niemieckich, z czego 631 utrzymywanych z funduszów państwowych, w których zatrudnionych jest 1102 nauczycilei. Prócz tego istnieje w Polsce cały szereg gimnazjów i seminarjów. W Niemczech istnieje zaledwie kilka szkół dla mniejszości polskiej przeważnie na Górnym Śląsku, sił zaś pedagogicznych zupełnie brak, wskutek czego niejednokrotnie szkoły muszą być zamykane.

„Jeśli więc Polska — powiedział poseł Baczewski — poszłaby za przykładem rządu pruskiego i zechciała tak „lojalnie" wobec swoich mniejszości narodowych postępować, jak to czynią Prusy wobec mniejszości polskiej, musiałaby zamknąć ogromną ilość szkół niemieckich w Polsce."

Poczeł Baczewski wyraził nadzieję, że Polska pójdzie wreszcie za przykładem Prus. Wszystkie zarządzenia tajnej komisji szkolnej skierowane są w kierunku wynaradawiania dzieci polskich, które zmuszane są do abonowania hakatystycznych wybitnie antypolskich pism, jak np. „Unsere Heimat" w Olsztyne. Take metody pedagogiczne nazywa Baczewski antykulturalnmi i twierdzi, że powinny być w dzisiejszych republikańskich Niemczech raz nareszcie zaniechane, gdyż takiemi metodami nie osiągnie się lojalności obywateli mniejszościowych.

Sukcesy polskie na Śląsku czeskim

Cieszyn, 21. 3. (AW) Odbyły się wybory gmine w 8 gminach powiatu czesko-cieszyńskiego, które przyniosły Polakom znaczny sukces.

W Trzyńcu Polacy otrzymali 14 mandatów (w tem 3 komunistyczne), 11 Niemcy i 11 Czesi, w Mostach Polacy 8 mandatów, Czesi 7, w Lesznie Dolnej Polacy 16 mandatów. Czesi 2 mandaty. Niemcy 1 mandat, komuniści 5, w Końskiem Polacy 17, Czesi 8, komuniści 5, w Lesznie Górnej Polacy 7, Czesi 5, w Gródku Polacy 13, (w tem 4 komunistów), Czesi 2, w Bukowcu Polacy 12, Czesi 6, w Szumbarku Polacy 10, Czesi 8.

Mimo wysiłku agitacyjnego Czesi nie zdołali uzyskać w żadnej gminie większości. Polacy zaś uzyskali większość bezwzględną we wszystkich gminach, z wyjatkiem jednej, w której uzyskali większość względną.

Niepowodzenie rokowań handlowych z Łotwą.

Warszawa, 21. 3. (Tel. wł.). — Pos. Łukasiewicz i min. Balodis podpisali w Rydze protokół końcowy rokowań w sprawie stałego traktatu handlowego. Rokowania nie doprowadziły do zawarcia traktatu z powodu różnicy zdań w sprawie klauzuli rosyjskiej i litewskiej. (w)

Sprawa zabójstwa Góryna.

Wilno, 21. 3. (AW). Aresztowana w związku z zabójstwym Góryna, głównego świadka oskarżenia w procesie Hromady, żona oskarżonego posła Taraszkiewicza została dnia 19 bm. zwolniona z aresztu.

Król afgański o nowoczesnych środkach wojennych

Londyn, 21. 3. (Tel. wł.) Król Afganistanu uczestniczył w manewrach w Lulworth pod Londynem. W świczeniach czołgów zużyto kilkaset granatów i 10.000 naboi do karabinów maszynowych. Władca Afganistanu przypatrywał się manewrom czołgów z wielkiem wzruszeniem, poczem wszedł do jednego z nich, gdzie mu kierownik objaśniał mechanizm czołgu.

Król Afganistanu przyznał, że europejski sposób prowadzenia wojny jest mało romantyczny i bardzo okrutny. Czeroś podobnego król Afganistanu nigdy w życiu nie widział, nie spodziewając się, że walka czołgów jest tak straszna. Cz.

Wystarczy zanotować

Tutejszy organ „chrześcijańsko-demokratyczny" p. Teski w dalszym ciągu walczy z narodowymi demokratami, jako „polskimi hakatystami", a odnosi się pojednawczo do obozu listy nr. 21, którego „nie uważa za zupełnie szkodliwy dla dobra narodowego i państwowego, gdyż do partji rządowej należą także katolicy". Że ciszakowcy z listy nr. 21 krańcową demagogją społeczną torują drogę komunizmowi, tem „Nowy Kurjer" się nie martwi.

Poznańska Giełda Pieniężna

Poznań, 21 marca 1928 r.

Dzisiejsza giełda wykazała tendencję nadal utrzymaną, lecz miała przebieg mniej ożywiony.

Z papierów procentowych robiono tranzakcje 8-proc. listami dolarowemi P. Z K. po 95 procent (przy dewizie 8,90), zaś za 6-proc. listy żytnie płacono 31.15 (za 1 ctr. m.). 4-proc. listy zast. konwert. notowały 56—57 proc w oddaniu, natomiast za 8 proc. obligacje m. Poznania płacono 92 proc. w złocie. Z papierów państw. płacono za 5-proc. pożyczkę konwersyjną 66-proc. a premj dolarowe były w zaofiarowaniu po 75—74 (za sztukę 5-dol.).

Akcje bankowe bez notowania.

Na akcje handlowo-przemysłowe zainteresowanie nieco mniejsze, jakkolwiek kursy nie ucierpiały. Płacono za Cegielskiego 46—47, za Lubań 100, zaś Unja była w tranzakcjach po 25.

Z papierów nieoficjalnych płacono za Bank Polski 147.

Ceduła urzędowa z dnia 21 marca 1928 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5-proc Pożyczka konwersyjna 66 proc. P
8-proc. obligacje miasta Poznania 92 proc. P
8-proc dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredytowego 95 proc. +
4-proc listy zast konwert. Pozn. Ziem. Kredyt. 56—57 proc. O

(Kurs w złotych)

6-proc listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredytowego 31,15 P
5-proc. Pożyczka premjowa serja II 75—74 O

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Cegielski H. I. em. zł. 46—47 P
Lubań, Fabryka przetw. ziemniaczanych I—IV em 100 P
„Unja" (dawn. Ventzki) I em. zł. 25 +

Tendencja: Utrzymana

Objaśnienie: Przy kursach oznacza P = w płaceniu, O = w zaofiarowaniu, + = kupno sprzedaż wyrównane.

Giełda warszawska

dnia 21 marca 1928 r.

Waluty: Gotówka.

Dol. Stan. Zjedn. tr.	8,88 sp.	8,90 kup.	8,86

Dewizy

Belgja	tr. 124 26	sp.	124.57	kup.	123,95
Holandja	„ 359,00	„	359 90	„	358.10
Londyn	„ 043.51	„	043.62	„	043.41
Nowy Jork	„ 008.90	„	008.92	„	008.88
Paryż	„ 035.11	„	035.20	„	035,02
Praga	„ 026.41	„	026.48	„	026,35
Szwajcarja	„ 171.75	„	172.18	„	171.32
Wiedeń	„ 125,39	„	125,70	„	125 08
Włochy	„ 047.12	„	047,20	„	047,00

Papiery państwowe i obligacje:

5-proc. poż. premj. dol.	000,00	69.50	69,10
5proc. poż. konw.	000,00	000,00	067.00
10-proc. poż. kol.	000,00	102.50	102,00
5-proc. poż. kol. konw.	000,00	000,00	061,00

Akcje w złotych:

Bank Polski	000.00—149.00
Bank Handlowy	00,00—123,00
Spiess	00,00—16[illegible],50
Częstocice	00,00— 03 00
W. T. P. Cukru	00,00— 74,00
Firley	00.00 54,00
W. I. Węgla	000,00—094.00
Cegielski	00,00— 44 50
Lilpop	00,00— 41.25
Modrzejów	00,00— 45,50
Ostrowieckie Zakłady	00,00— 84,50
Pocisk	00,00— 11,00
Rudzki	00,00— 54,00
Starachowice	64,00— 64,25
Spirytus	00,00— 39.50
Borkowski	00,00— 19,25

PŁODY ROLNICZE

GIEŁDA PŁODÓW ROLNICZYCH

Berlin, 21 marca 1928 r.

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Pszenica marchijska			246.00—249.00
	74½ kg		
marzec			000.00 000,00
maj			000.00 279 00
lipiec			285.00—285,25
Tendencja dla pszenicy spokojna.			
Żyto marchijskie			258.00 260 00
marzec			000 00 277.00
maj			000 00 2[illegible]5,00
lipiec			000.00—269,50
Tendencja dla żyta mocniejsza.			
Jęczmień jary			225,00—280.00
Jęczmień zimowy			000,00— 000.00
Jęczmień pastewny			000,00— 000.00
Tendencja dla jęczmienia utrzymana			
Owies marchijski			234,00 242 00
marzec			000.00 00 .00
maj			0 0.00 267.25
lipiec			000,00—270,50
Tendencja dla owsa ustalona.			
Kukurydza loco Berlin		2[illegible]8.00	240.00
Tendencja dla kukurydzy ustalona			
Mąka pszenna		31,50	35 25
Tendencja mocniejsza.			
Mąka żytnia		34.50—	[illegible]6 50
Tendencja mocna.			
Otręby pszenne		16.50	16 75
Otręby żytnie		16 50	16 75
Rzepak		000.00	000.00
Siemię lniane		00,00—	000.0
Groch Victorja		46.00	57.00
Groch jadalny polny		34.00—	36.00
Groch pastewny		25.00—	27.00
Peluszka		23.00	24.00
Bób polny		23.00—	24 00
Wyka		22,00—	23 50
Łubin niebieski		14,00—	14.75
Łubin żółty		15.25—	16.00
Seradela nowa		25.00	28 00
Makuch rzepakowy		19,50	19 60
Makuch lniany		24 20	24 40
Wytłoki suszone		14.40	14.80
Śrót Soya		22.20	22.60
Płatki ziemniaczane		26,50—	26,70

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 21 marca 1928.

Wypłaty na Warszawę 46,825—47,025
Noty wielkie 46.70 47 10
Noty małe: 00,00— 00 00

„Huragan" imponująca wizja filmowa na tle powstania 1863 r.
Pw 7725-12,113
już wkrótce w kinie „METROPOLIS"

Klub Narodowy w Sejmie i Senacie

Jest rzeczą prawdopodobną, że posłowie i senatorowie wybrani z listy nr. 24. wśród których znajduje się obok członków Związku Lud.-Nar. także kilku członków Stronnictwa Chrześcijańsko - Narodowego, utworzą wspólny klub parlamentarny pod nazwą klubu Narodowego.

XVII Sejmik Oświatowy T. C. L.

Otwarcie odbyło się we wtorek popołudniu

W sali Domu Ewangelickiego przy udziale delegatów Górnego Śląska, Pomorza i Wielkopolski rozpoczęły się we wtorek obrady Sejmiku. Zagaił je prezes rady głównej T. C. L. mec. dr. Witold Celichowski, witając zebranych, poczem w gorących słowach podkreślił wybitne zasługi zgasłego niedawno śp. mec. Antoniego Osuchowskiego, który T. C. L. wspomagał w dawnych czasach tak wydatnie; pamięć Wielkiego Jałmużnika uczciło zebranie powstaniem z miejsc. Na przewodn. powołano p. kurat. Chrzanowskiego, na zastępców delegata kuratorjum szkolnego pomorskiego ks. radcę Strogulskiego z Torunia i Polo'eckiego ze Śląska, a do pióra — rekt. Sebla z Janówca i ks. prof. Skonecznego z Bydgoszczy. Po ukonstytuowaniu się prezydjum, p. Piekucki odczytał szereg telegramów m. in. od ks. bisk. Okoniewskiego prez. Ratajskiego prezydjum m. Katowic, prez. dr. Włodka w Grudziądzu, patr. Seydlitza, prof. Posadzego, mec. dr. Wlazły, dr. Tadeusza Starka, prez. Sądu Apelacyjnego w Katowicach, min. Kiedronia, Zarządu Macierzy Szkolnej, Korneckiego z Warszawy i innych.

Następnie ks. dyr. Luidwczak przedłożył szczegółowe sprawozdanie z czynności T. C. L. oraz uniwersytetów ludowych w Zagórzu i Dalkach. Najpomyślniej rozwija się praca oświatowa w województwie śląskiem, natomiast dużo słabiej w poznańskiem i pomorskiem, gdzie pewne powiaty nie są zorganizowane. Szczegóły z czynności T. C. L. pomieściliśmy już poprzednio. Dodać jeszcze należy że założono radjo w czytelniach w Działdowie, Rudzie i Katowicach. Poradto wydaje się „Przegląd Oświatowy" i pismo dla młodzieży „Promień" zamienione z kwartalnika na miesięcznik. W dalszym ciągu sprawozdania zobrazował ks. dyr. Ludwiczak stan kasy centrali za czas od 1. 7. 1926 do 30. 6. 1927, wykazując obrotu 3.149.835,11 złotych; majątek Towarzystwa wyraża się w cyfrze 537.476,80 złotych. W okręgu poznańskim dochód ze zbiórki w dniu 3 maja wynosił przeszło 52 tys. zł. Na wyróżnienie w tym okręgu zasługuje kilka powiatów, które pracują normalnie i okazują inicjatywę; w Kościanie np. buduje się domek oświatowy na czytelnię. Na Śląsku rozwój jest normalny i liczebność wykładów była tam bardzo wielka; w Katowicach dzięki subwencji Sejmu Śląskiego w kwocie 250 tys. zł buduje się dom oświatowy a na wykończenie przewidziane są nowe fundusze. W programie prac na przyszłość jest również dążenie do budowy takiego samego domu oświatowego w Poznaniu.

Sprawozdanie rady głównej złożył mec. dr. Wł. Celichowski. Zatwierdziła ona projekt budowy domu oświatowego w Katowicach, poleciła zarządowi sprzedaż nieruchomości w Poznaniu przy ul. Franciszka Ratajczaka, a dążyć będzie w przyszłości do stworzenia pięknej biblioteki publicznej w naszem mieście, służącej jak najszerszym warstwom społeczeństwa. Również starać się będzie o budowę domu oświatowego w Poznaniu. Na zakończenie apelował p. mec. Celichowski o pracę jak najszerszych sfer społeczeństwa dla T. C. L., prosząc o udzielenie pokwitowania zarządowi.

W dyskusji nad sprawozdaniami zabierali głos pp.: insp. Sowiński z Kościana, Chojecki z Kościana, Piotr Przybylik z G. Śląska, Rudnicki z Królewskiej Huty, Suchocka z Pleszewa, Mikołajczykowa z Grodziska, przedstawiciel Torunia i i.; replikował ks. dyr. Ludwiczak jako referent. Dyskusja była bardzo ożywiona i rzeczową krytykę cechowała troska o dobro i jak najlepszy rozwój T. C. L. Wieczorem obradowały komisje statutowa i organizacyjna. (k)

Z Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych

Walny zjazd okręgu Towarzystwa nauczycieli szkół średnich i wyższych odbył się w Poznaniu w auli gimnazjum Marji Magdaleny w dniach 17 i 18 marca.

Dzień pierwszy poświęcony był zagadnieniom ideowym. Zagaił prezes okręgu prof. J. Odroń, dając w krótkiem przemówieniu pogląd na losy i prace Towarzystwa w minionym roku. Nie był on dla nauczycieli szkół średnich szczęśliwy. Po staremu ciąży na nauczycielach szkół średnich ustawa sanacyjna z r. 1926, zniesiona już dawno dla wszystkich innych dykasteryj urzędniczych; weszła w życie z dniem 1 stycznia 1927 r. pragmatyka nauczycielska, jest stosowana tylko w tych paragrafach, na mocy których można nakładać nowe obowiązki albo też... kary, jak osławiony § 58 z elastycznem pojęciem zwrotu „dla dobra szkoły"... brak natomiast rozporządzeń wykonawczych do tych artykułów, które mogą nauczycielstwu przynieść pewne korzyści.

Nie dziw, że nieraz dawały i dają się zauważyć objawy przygnębienia, depresji, co nie może nie odbić się na szkole potrzebującej przedewszystkiem pogody, zadowolenia i optymizmu. Mimo tych objawów sporadycznych wre praca nietylko szkolna, ale i pozaszkolna, w której często członkowie T. N. S. W. prym wiodą.

W głęboko pomyślanym a pięknie opracowanym referacie p. n. „Nauczyciel szkół średnich, a praca naukowa" dał prof. Wł. Ślebodziński szereg wskazówek i przykładów, jak nawet na najodleglejszej prowincji może nauczyciel pracować naukowo w zakresie wielu gałęzi wiedzy, wzbogacając tym sposobem naukę polską, znajdując i dla siebie źródło zadowolenia. A przykładów znajdziemy bardzo wiele. Cały szereg uczonych, profesorów wszechnic polskich, to dawniejsi profesorowie szkół średnich. Apelem do kolegów, aby szli za przykładami przedstawionemi, a życzeniem do władz szkolnych, aby te poczynania naukowe popierały, zakończył prelegent

P. wizytator dr. Namysł przedstawił przy pomocy wykresów ostatecznie dokonaną reformę ustroju szkolnictwa w Austrji. Austrja bowiem po wojnie stała się głównem laboratorjum prób i eksperymentów pedagogicznych; na nią najczęściej powoływali się i u nas reformatorzy. Tymczasem z referatu wynikło jasno, zwłaszcza w sprawie gimnazja obchodzącej, że zmieniono bardzo niewiele; pozostawiono ośmioletnią szkołę średnią ogólnokształcącą, opartą na czterech latach szkoły powszechnej, ułatwiając tylko przy pomocy odpowiedniego organizowania wyższych klas szkoły powszechnej przejście do różnych klas niższego gimnazjum.

Trzecim był referat prof dr. Błachowskiego p. t. „Radjo a szkoła". Przyszłość tego wspaniałego tworu genjuszu ludzkiego w zastosowaniu jest ogromna w całym szeregu przedmiotów, zwłaszcza jeśli dołączy się kiedyś do radja i telewizja. W krótkim stosunkowo referacie, dał prof. Błachowski wielką ilość bardzo ciekawych spostrzeżeń i uwag.

Dzień 18 marca poświęcony był sprawom organizacyjnym i administracyjnym. Okręg poznański obejmuje 21 kół z przeszło 500 członkami. Praca w zeszłym roku szła w dwu kierunkach. Zebrania kół z referatami pedagogiczno - dydaktycznemi i metodycznemi, to praca nad dokształcaniem samych siebie. Imponujący jest udział niektórych kół w pracach społeczno-oświatowych. Są koła, które wykazać się mogą przeszło stu odczytami i zebraniami, urządzanemi w siedzibie Koła i okolicy. Kiedy Związek Obrony Kresów Zach. zamierzył urządzić cykl odczytów o Polsce w kresowych miejscowościach, na jego apel pośpieszyli przedewszystkiem członkowie TNSW. Niema prawie towarzystwa na prowincji, w któremby ci członkowie nie pracowali, mimo przeciążenia obowiązkami zawodowemi, których się nauczycielstwu na podstawie ustawy sanacyjnej i pragmatyki nie szczędzi.

Były w tym jasnym obrazie działalności, niestety, i ciemne plamy.

Znalazło się Koło, które swem postępowaniem samo wyłączyło się z Towarzystwa. I w tem także leży siła Towarzystwa, że tego rodzaju wypadków nie ukrywa, ale po męsku sprawę załatwia, piętnując wobec ogółu członków tych, którzy stali się ciężarem i zawadą w pracy ogółu. Specjalnie zaś napiętnowano pasorzytów organizacyjnych, którzy luzem chodzą, licząc na to, że co wywalczą koledzy zorganizowani, to i tak automatycznie ich udziałem się stane.

TNSW., mające kilkadziesiąt lat pracy za sobą, ma w swych szeregach olbrzymią większość zorganizowanych profesorów i nauczycieli szkół średnich. Obok niego istnieje suchotniczy związek zawodowy naucz. szkół średnich, liczący kilkuset zaledwie członków w całej Polsce; na ziemiach zachodnich nie posiada żadnej organizacji. Poza temi towarzystwami jest tylko pewna ilość pasorzytujących dzikich, nie należących nigdzie.

W nowy rok pracy idzie TNSW z wiarą w swoje siły i nadzieją w lepszą przyszłość. jw.

Pielęgnowanie ust Odolem
jest wprost dobrodziejstwem; procesy gnilne, które stopniowo niszczą zęby, zostają wstrzymane i po każdem przepłókaniu Odolem odczuwa się niezrównaną świeżość w ustach
Tw 953

METROPOLIS
TYLKO KILKA DNI
wznowienie gigantycznego filmu historycznego reżys. D. BUCHOWIECKIEGO
Piotr Wielki
w roli głównej:
EMIL JANNINGS
POCZĄTEK SEANSÓW o godz. 5, 7 i 9.
Pw 7721-12,106

Duży objekt fabryczny
przy stacji kolejowej na drodze Dęblin - Radom
do sprzedania
lub przyjmę udziałowców do zorganizowania spółki przemysłowej.
Budynek fabryczny murowany o powierzchni około 4.000 m² z kominem, domy mieszkalne, budynki gospodarcze, wszystko nowo wybudowane. Obszar ziemi 20 mórg, może być i więcej.
Szczegółowe propozycje z podaniem wysokości i posiadanego kapitału uprasza się kierować do Biura Ogł. Teofil Pietraszek, Warszawa, ul. Marszałkowska 115 pod „Solidne propozycje". nw 5890

JAŚNIEJ SŁOŃCA
NAJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG
ODŚWIEŻA ZNISZCZONE POSADZKI, LINOLEUM I FARBUJE MOMENTALNIE BIAŁE PODŁOGI NA MAHOŃ LUB ORZECH CIEMNY.
np 4278

Magistra A. Bukowskiego
„Jodonat"
Nr. Reg. M. Z. P. 213
Związek jodowo-organiczny, nie drażni żołądka, nie wywołuje jodyzmu, nadaje się do długotrwałej kuracji jodowej.
Wskazania:
arterjoskleroza, artretyzm, reumatyzm, podagra, otyłość. Pw 6331-62,201

Kino „ODEON", ul. 27 Grudnia 14
Od dziś najwspanialsze arcydzieło
„VARIETÉ"
w roli głównej Pw 7723-12,114
LYA de PUTTI i EMIL JANNINGS

Elektryfikacja Majątków Ziemskich i Zakładów Przemysłowych
Znak ochronny
Wysoka jakość wyrobów Siemensowskich jest ogólnie uznana przez naszych odbiorców.
„SIEMENS" Sp. z ogr. odp.
Poznań, ulica Fredry 12.
INSTALACJA SIŁY i ŚWIATŁA
nw 6076
Inżynierowie nasi udzielają bezinteresownie fachowej porady.
Zatrudniając wykwalifikowanych monterów-specjalistów, możemy zapewnić solidne i fachowe wykonanie wszelkich zleconych prac.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Ceny

Zagadnienie cen jest jednem z najistotniejszych centralnych zagadnień ekonomicznych. Sprawa cen nie wyczerpuje się w zestawieniach arytmetycznych, lecz jest jak gdyby końcowym etapem długiego procesu, złożonego z najrozmaitszych zjawisk i czynników. Ceny takie, a nie inne, mają zatem swoje przyczyny, mają jednakże z drugiej strony i swoje skutki.

Druga inflacja polska była zjawiskiem niewątpliwie ujemnem dla naszego życia gospodarczego. Z drugiej strony natomiast spowodowała ona znaczne obniżenie się cen polskich w porównaniu z zagranicą, co dodatnio wpływało na nasz eksport. Różnica ta z czasem się wyrównywa, a korzyści z niej wypływające zmniejszają się. Dynamika cen prze u nas mocno w górę i trudno jest ruch ten zahamować. Nie możemy na tem miejscu szczegółowo analizować tego ruchu, wystarczy tylko zwrócić uwagę na wyraźnie zarysowującą się ogólną tendencję w tym kierunku.

Rząd ze względów społecznych i gospodarczych długo przeciwstawiał się zwyżce cen pewnych artykułów na których kształtowanie się miał wpływ. Dotyczy to głównie cen węgla i cukru. Od dłuższego czasu już producenci węgla i cukru zabiegali u rządu o podwyżkę cen. Jeśli chodzi o węgiel to sprawa według naszych informacyj jest zadecydowana pozytywnie mianowicie nastąpi podwyższenie ceny o 10 proc.

Nie wchodzimy w to, czy zwyżka ta jest rzeczowo uzasadniona. Mamy wrażenie, że istotnie tak jest. Jednak nie trudno przewidzieć, że pociągnie ona za sobą dalszy poważny wzrost cen artykułów przemysłowych, boć węgiel jest podstawowym surowcem opałowym w każdem przedsiębiorstwie przemysłowem. Jeżeli zestawimy ten fakt z niedawno dokonaną waloryzacją cen, to obawy o ogólne podniesienie się poziomu cen w najbliższym czasie okażą się zupełnie realnemi.

Cena węgla nie potrzebowałaby wzrastać, gdyby nie eksport, w znacznej mierze deficytowy. To samo można powiedzieć o cukrze, jednak z znacznie większemi zastrzeżeniami. Cukrownictwo polskie jest wspaniale zorganizowane, dysponuje kolosalnemi środkami finansowemi, których użycie nie zawsze jest celowe i pożyteczne. Gdy z jednej strony słyszymy o grożącej jakoby ruinie cukrownictwa polskiego, który zaradzić może tylko podwyższenie ceny cukru, z drugiej znowu podnosi się istotnie aż nadto wysokie wynagrodzenia dyrektorów cukrowni i kierowników kartelu i różnych jego organów. Zmniejszenie kosztów administracyjnych wystarczyłoby bodaj do usunięcia rzekomego kryzysu w cukrownictwie. Konsumcja krajowa cukru wzrastała ustawicznie w ostatnich latach. Nie zwiększy się jej przez podwyższenie cen, które i tak są bardzo wysokie. Podobno w ostatnich kilku tygodniach wyczerpały się poważnie zasoby finansowe kartelu cukrowniczego, dlatego takie usilne czyni się zabiegi u rządu o podwyżkę cen. Ale tu już kończą się rozważania gospodarcze, a zaczynają inne....

Krótkie informacje gospodarcze

— Bank Polski skupił dotychczas na rachunek tak zwanego państwowego funduszu kredytowego listów zastawnych za ok. 45 500 000 zł. w czem listów zastawnych Poznańskiego Ziemstwa Kredyt. za 67 040 dolarów. Ogółem zarezerwowano za zakup listów poznańskich 1 miljon dolarów.

— Dowiadujemy się, że dotychczasowy dyr. kredytów budowlanych w Banku Gosp. Kraj., p. M. Schenk, obejmuje stanowisko dyrektora kredytów długoterminowych, zaś miejsce jego zajmie dr. Sporysz.

— Bank Rzeszy (Reichsbank) ogłosił swój bilans, z którego wynika obniżenie się portfelu zagranicznego i znaczny wzrost portfelu krajowego. Akcjonarjusze otrzymają za r. ub. 12 procent dywidendy, a więc o 2 proc. więcej niż w r. 1926.

— Wycofanie z obiegu biletów 5-złotowych nie jest zamierzone i bilety 5-złotowe zarówno z datą emisji 1 maja 1925 r., jak i z datą emisji 25 października 1926 r. pozostają nadal w obiegu i są prawnym środkiem płatniczym.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Kurs złotego.** Dziś rano notowano dolary w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,89, w Gdańsku na Warszawę 8 89 3/4.

(k) **Kurs marki niem. i guld. gd.** Bank Polski Oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. 212,175 zł i za 100 guld. gd. 173 054 zł.

(k) **Zjazd delegatów Związku Tow. Kup.** odbędzie się 22 bm. o godz. 10 1/2 na sali Rady Miejskiej w Poznaniu. Na porządku obrad jest sprawozdanie zarządu i kasowe, ustalenie budżetu na 1928 r., wybory uzupełniające do Rady Związku, zmiana statutu, wnioski itp.

(k) **Spłata zobowiązań skarbowych.** Ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dn. 6 b. m. (Dz. Ust. nr. 27, poz 248) o spłaceniu zobowiązań skarbu państwa, wynikłych z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918/20 opłaconych złotem lub walutami pełnowartościowemi. Rozporządzenie to zmienia rozporządzenie Prezyd. Rzplitej z dn. 17. 9. 1926 r. o konwersji zobowiązań skarbowych (Dz. Ust. nr. 96) w sposób następujący: W ust. 1 art. 4 „Asygnaty i obligacje, wyszczególnione w § 1, 2 i 3 rozp. Prez. Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 r. (Dz. Ust. nr. 27, poz. 274), opłacone przy ich nabyciu złotem lub walutami pełnowartościowemi za pośrednictwem b. Pol. Kraj. Kasy Pożyczkowej lub innej instytucji państwowej polskiej, a również instytucyj, które dokonywały sprzedaży wzmiankowanych tytułów lub przyjmowały zapisy na nie w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, będą na żądanie ich pierwotnych nabywców przerachowane według równi monetarnej wpłaconego złota lub według kursu waluty pełnowartościowej na giełdzie nowojorskiej w dniu wpłaty na wyżej podane pożyczki — przy uwzględnieniu relacji złotego do dolara Stanów Zjednoczonych A. P. Obliczona w ten sposób kwota będzie wypłacona w złotych wraz z odsetkami w stosunku 5 od sta rocznie za czas od dnia 1 stycznia 1925 roku do pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpi wypłata.

(k) **S. A. „Surofosfat" w Poznaniu.** Zwyczajne walne zebranie akcjonarjuszów odbyło się dn. 16 bm. w lokalu Spółki pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej, p. posła C. Chmielewskiego. Sprawozdanie zarządu za rok obrachunkowy 1927 oraz bilans z rach. zysków i strat per 30. 9. 1927 r. tj. za czasokres od 1. 1. do 30. 9. 1927, przedstawili członkowie zarządu pp. W. Wrześniewicz i dyplom. inż. S. Marcinkowski. Przedstawiony bilans z rach. zysków i strat per 30. 9. 1927, zamykający się po stronie aktywa i pasywa sumą 448.965,25 zł, przyjęto jednogłośnie i udzielono pokwitowania zarządowi i Radzie Nadzorczej. Ustępujących członków Rady Nadzorczej wybrano ponownie tak, że obecny skład przedstawia się następująco: pp. dr. K. Celichowski, inż. chemji, poseł C. Chmielewski, dr. H. Liciński, dyrektor Cukrowni w Środzie, L. Barciszewski, prezyd. m. Gniezna, S. Szyfter, ziemianin, Gutowy Wielkie, M. Bogajski, dyr. Banku Przemysłowców, M. Stempniewicz, przemysłowiec i ziemianin i S. Kubicki, ziemianin, Chwałkowo pod Gnieznem. Następnie uchwalono podwyższyć kapitał zakładowy o nominalnych 150 tys. zł do wysokości 300 tys. zł przez wydanie akcyj II emisji serji B. po nomin. 1000 zł, brzmiących wyłącznie na okaziciela. Dotychczasowym akcjonarjuszom przysługuje prawo dokupu i to na nomin. 4000 zł jedną akcję nowej emisji na nomin. 1000 zł po kursie 105 proc. Pozostałą ilość akcyj jest do nabycia w drodze subskrypcji po kursie 110 proc. W ostatnim wypadku zarząd kierował się względami jak najszerszego zainteresowania ogółu Spółką przez umożliwienie nabycia akcyj. Zarząd Spółki tworzą pp.: konsul Republiki Peru W. Wrześniewicz, dr. W. Łabendziński i dyplom. inż. S. Marcinkowski.

(k) **Opłaty za paszporty zagraniczne.** Z dniem 8 bm. weszło w życie rozporządzenie min. skarbu z dn. 27 lutego b. r. (Dz. Ust. nr. 21 poz. 191) w sprawie opłat za paszporty zagraniczne. Rozporządzenie powyższe obniża przedewszystkiem opłaty zasadnicze za zwyczajny paszport zagraniczny do 250 zł. Opłata za zezwolenie na ponowny wyjazd wynosi również 250 zł Paszport wielokrotny, wydawany w razie udowodnienia potrzeby częstych wyjazdów, kosztować będzie 750 zł, takiż zaś paszport ulgowy w celach handlowych z terminem ważności rocznym — 200 zł, paszport ulgowy wielokrotny — 150 zł. Cena paszportów ulgowych jak również i opłata ulgowa za zezwolenie na ponowny wyjazd pozostała bez zmiany, mian. w obu wypadkach opłata wynosi 20 zł. Dalsze artykuły rozporządzenia normują szczegółowo procedurę wydawania paszportów ulgowych, jak również paszportów bezpłatnych na wyjazd w celach służbowych. O ile za paszport była pobrana opłata normalna i o ile przytem posiadacz udowodni, iż ważne powody staną na przeszkodzie wyjazdowi, niewykorzystany paszport może być bez dodatkowej opłaty przedłużony.

Z rynku nasion

Sprawozdanie handlowe z dnia 19. III. 1928 r. specjalnego składu nasion Telesfor Otmianowski w Poznaniu. Notowania informacyjne w zł za 100 kilo na podstawie cen, płaconych za przeciętne jakości dominialne: Koniczyna czerwona 250—320, koniczyna biała 190—310, koniczyna szwedzka 290—350, koniczyna żółta chmielowa odtłuszczona 170—210, koniczyna żółta chmielowa w łuskach 80—95 inkarnatka 150—170, przelot pospolity 200 do 285, rajgras angielski krajowy na pola i łąki 90—120, tymoteusz 60—68, seradela 24—25, wyka latowa 31—34, peluszka 34—36, wiczka zimowa 75 do 80, groch Wiktorja 65—85, groch zielony Folger 58—65, groch polny mały 46—51, gorczyca 53—59, rzepik latowy 70—80, rzepak zimowy 70—76 tatarka 40—44, konopie 90—100, siemie lniane 78—85, proso 40—48, mak niebieski 95—105, mak biały 120—135 łubin niebieski 22,50—24, łubin żółty 24 do 25.

Urzędowa Cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 21 marca 1928 r.

Warunki: handel hurtowny, franko stacja załad. ładunki wag. dost. zaraz. za 100 kg.

Standardy: a) żyta poznańskiego i pomorskiego 691 gr (117,2 f. w. h.), b) pszenicy poznańskiej i pomorskiej 741 gr. (125,3 f. w. h.), c) jęczmienia browarowego pozn. i pom. 683 gr (115,4 f. w. h.) d) jęczmienia przemiałowego pozn. i pom. 640 gr. (108,1 f. w. h.), e) owsa poznańskiego i pomorskiego 453,5 gr. (76,5 f. w. h.), f) notowania mąki żytniej na podstawie ustalonego standardu.

„Ceny orjentacyjne".

Żyto	42,00—43,75
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	51,00—52,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień przemiałowy	35,50—37,50
Jęczmień browarowy	40,50—42,00
Usposobienie spokojne.	
Owies	37,00—39,00
Usposobienie: stałe.	
Mąka żytn. 65% wł. w. stand	64,00
Mąka żytn. 70% wł. w. stand	62,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszen. 65% wł. w. stand	72,50—76,50
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	30,50—31,50
Otręby pszenne	30,50—31,50
Wyka latowa	30,00—33,00
Peluszka	31,00—34,00
Groch polny	46,00—51,00
Groch Victoria	60,00—82,00
Groch Folgera	55,00—65,00
Łubin niebieski	22,50—23,50
Łubin żółty	24,00—25,00
Seradela	25,50—26,50
Koniczyna czerwona	2[illegible]0,00—310,00
Koniczyna biała	180,00—280,00
Koniczyna szwedzka	290,00—350,00
Koniczyna żółta odłuszczona	0,00—180,00
Koniczyna w łuskach	70,00—90,00
Przelot	200,00—2[illegible]0,00
Tymoteusz	60,00—68,00
Ziemniaki fabryczne 16%	6,10—6,30
Słoma prasowana	3,70—3,90
Siano luźne	5,25—5,75

Uwaga: Ogólne usposobienie spokojne. Podaż żyta zwiększona.

Uwagi ogólne. Jęczmień browarowy o wadze wyższej niż standardowa ponad notowania. Koniczyny wyborowe w ziarnie, kolorze i czystości ponad notowania.

16-ta Polska Państwowa Loterja klasowa

V klasa

19 dzień ciągnienia.

Numery bez dołączonej liczby wygrały tylko stawkę.

Stawka 250 złotych.

(Bez gwarancji.)

0007 115 248 392 435 (400) 504 515 621 640 720 792. 1078 (500) 076 (400) 266 559 432 476 (400) 581 588 762 782 (400) 837 918 (400) 2377 475 501 737 941 3070 209 211 281 382 478 519 660 867 874 939. 4049 (400) 075 207 215 347 (400) 360 454 600 639 665 705 (400) 25 (600) 780 874 928. 5144 166 212 312 388 421 430 467 721 832 969 6094 284 (400) 309 337 553 664 775 800 7008 (400) 677 698 492 860 (600) 940 8014 192 316 334 (400) 361 42[illegible] 522 525 835 907 (400). 9052 086 087 157 180 182 403 46 580 705 867 987

10323 331 658 797 845 853 11050 091 181 350 631 (3000) 748 756 819 82 855 882 (600 984 12076 325 438 439 663 665 734 751 856 860 902 917 934 (400) 985. 13103 (400) 174 256 (400) 286 560 410 425 507 660 690 761 869 913 932. 14088 104 145 156 165 170 177 197 230 (600) 366 432 614 719 (1000) 976 15039 048 072 110 142 165 504 907 970 970. 16005 102 243 328 (400) 391 415 478 521 542 577 617 734 774 778 (600) 801 903 929. 17029 083 089 133 (600) 212 216 235 527 533 640 642 697 775 795. 18025 073 101 160 253 279 500 452 (400) 575 (500) 705 711 782 971. 19104 268 (400 268 380 388 454 656 702 (1000) 711 755 756 778 798 811 890 938.

20002 (1000) 014 085 201 249 464 469 533 575 (400) 594 691 810 21011 094 116 125 161 291 (400) 391 626 654 732 791 (400) 977. 22016 020 (400) 188 268 316 337 437 (600) 474 (400) 518 613 651 (500) 807 888 (400) 974. 23053 (400) 210 276 330 407 457 565 581 (400) 644 674 704 825 933 994. 24015 047 265 348 386 442 730 903 991. 25089 (400) 174 (400) 204 (400) 243 345 362 432 433 570 603 712 751 752 758 (400) 954 971 (500) 973 976 993. 26003 221 329 489 648 814 937 (400) 988 (400). 27055 057 088 183 223 379 779 791 820 441 (500). 28078 (400) 184 208 230 314 343 352 414 424 426 467 (500) 473 530 543 550 552 (500) 630 679 (400) 694 724 763 812 884 900 909. 29043 101 149 381 416 424 480 662 672 763 857 863 950

30084 092 215 240 259 (400) 258 260 270 330 362 365 530 552 628 (400) 689 693 722 780 805 820 (400) 861 924. 31026 050 119 347 353 424 601 633 672 779 901 909. 32096 088 332 535 548 (400) 578 593 611 724 771 807. 33005 009 015 052 072 (400) 123 183 444 519 593 618 661 688 730 945 955 976. 34120 241 256 347 420 715 806 851. 35001 035 075 104 119 354 369 706 780 823 (400) 842 846 910 (500) 916 974 976. 36004 037 041 050 079 082 306 (400) 364 518 (400) 592 715 837 876 (400). 37002 244 250 315 353 (2000) 413 450 567 772 780 822 879 926 942 953 982. 38005 (400) 088 155 433 482 594 677 (1000) 682 749 767 774 (5000) 784 873 875 905 977 985 39013 151 243 263 (600) 278 662 834 874 907 961 971 986.

40071 095 (400) 141 314 407 431 467 593 686 722 904 (500) 981. 41436 508 (5000) 533 561 577 (1000) 626 (500) 803 (400). 42015 075 243 (400) 264 308 351 (600) 400 516 550 (400) 564 581 609 621 636 659 759 765 786 794 834 878 43003 (500) 088 (400) 222 329 332 341 434 480 600 614 629 568 778. 44122 174 213 418 552 703 870 45013 120 164 197 349 437 716 786 826 (400) 892. 46109 135 168 173 207 344 371 438 551 657 (3000) 661 (400) 716 859 955 47066 114 239 240 322 369 371 (500) 679 722 765 802 847 960 48138 346 347 504 523 533 613 698 774 800 (400) 820 892 899 901 49086 091 153 158 398 477 512 557 629 (400) 645 897.

50056 166 241 (500) 428 451 596 718 735 816. 51101 203 319 324 482 600 (400) 622 (400) 839 847 901 969 932 986 52023 217 229 278 397 465 671 705 864 986 997. 53060 (400 146 180 225 401 (400) 429 519 536 (400) 566 716 855 (400) 858. 54027 084 233 260 267 (400) 474 549 (500) 598 619 641 647 (600) 723 753 759 (400) 736 804. 55157 162 220 (500) 316 416 439 443 444 783 56028 050 107 161 279 (400) 394 499 530 573 (1000) 646 785 (400) 848 860 870 932 942 968. 57023 (1000) 106 214 445 471 535 556 558 632 633 728 788 932 948 961 974 58003 063 081 102 112 163 280 287 (400) 380 609 612 657 681 682 767 (500) 838 864 907 936 973. 59005 048 069 075 079 285 306 339 383 489 497 508 771 798 845 856 967.

60335 374 481 579 610 631 640 725 (400) 891 (400) 951. 61010 334 429 463 613 623 657 (400) 716 877 934 62034 (400) 053 058 115 204 209 321 352 (400) 384 491 514 541 640 692 762 796 856 996 63081 213 225 (400) 230 (400) 417 (600) 551 589 (1000) 649 715 771 809 896 990 64024 028 049 075 195 326 559 (400) 571 623 (1000) 674 778 758 794 833 (1000) 841 846 992 65076 162 (400) 233 350 388 451 501 556 575 (400) 632 672 693 716 759 807 910 66037 065 322 378 402 455 (400) 495 679 709 728 915 951 936 973. 67019 032 053 (500) 146 185 217 (10 000) 247 320 336 358 390 402 495 523 551 573 591 601 624 626 (400) 632 640 678 943 68123 144 196 218 (400) 316 (1000) 396 467 500 (400) 638 919 951 (400) 991. 69002 036 060 142 227 369 578 405 440 446 530 594 621 640 641 796 964 (400) 992.

70005 080 091 136 171 343 (2000) 404 513 (400) 671 71049 336 364 418 426 461 988 996 72163 168 402 (400) 563 565 857 937 (400) 968 991. 73109 189 297 (500) 312 313 356 483 507 630 (400) 704 789 807 (400) 811 926. 74003 052 072 091 (400) 147 154 157 288 404 405 (400) 474 534 58 3705 791. 75037 078 (400) 178 194 195 270 379 418 464 565 (400) 585 601 (400) 701 733 824 939 76206 212 255 265 337 353 431 581 607 612 691 768 786 806 (400) 839 77236 306 308 335 416 442 472 595 608 692 774 842 (400) 905 (400) 959 (400). 78122 (500) 127 (400) 164 225 338 (400) 366 383 462 537 592 620 863 949 980. 79114 150 387 432 501 510 715 846 910 914.

80010 (2000) 034 070 092 196 281 334 439 493 507 541 616 655 663 690 731 840 857 863 906 980 981 81008 109 139 167 216 219 219 288 306 320 376 418 677 706 728. 82002 067 150 076 392 497 794 916 928. 83055 410 459 570 (1000) 573 (400) 622 698 743 756 791 895 943 990 84011 059 (500) 077 080 266 (5000) 310 407 530 719 729 801 (400) 823 899. 85203 279 394 433 (400) 439 602 611 660 663 767 972 985 86006 (400) 078 201 306 (1000) 311 367 (5000) 363 472 481 524 553 (400) 574 611 (400) 651 680 691 712 747 794 (500) 805 (600) 834. 87103 247 254 311 325 (1000) 330 599 602 670 672 673 686 707 719 760 796 825 826 834 838 881 899 993 88076 157 (500) 287 288 327 524 668 670 696 706 723 724 776 783 877 951. 89041 405 523 (400) 525 641 (15.000) 794 984.

90089 169 268 (400) 43 688 806 812 839 (400) 847 (400) 905 043 982. 91044 060 303 (400) 591 427 499 636 676 891 983. 92210 297 464 564 606 619 755 773 841 891. 93018 035 074 324 358 420 (400) 437 570 891 920 924. 94508 (400) 321 481 530 568 (400) 579 (600) 586 624 792 968 910. 95027 066 225 320 321 326 375 381 433 (400) 561 578 600 695 (400) 764 844 (400) 857 96004 046 427 439 (400) 461 489 547 675 (1000) 892 693. 97036 053 (400) 126 325 349 395 643 683 806 873 (500) 934. 98022 066 207 303 376 434 437 (400) 450 480 686 698 720 878 926 931. 99041 04 2077 098 188 (400) 269 326 350 (400) 426 456 507 514 552 858 875 957 985 (400).

100109 135 179 193 261 304 355 459 466 (400) 475 (400) 561 592 662 684 731 (10.000) 782 873 (400) 924 998. 101110 153 241 262 278 403 637 672 711 735 818 831 845 (400) 956 970. 102073 085 202 204 211 224 241 290 300 350 396 414 (400) 448 465 470 491 499 521 622 699 708 824 895 910 (500) 944 (400) 103136 150 205 (500) 234 261 (1000) 399 532 593 701 807 972 (400) 986. 104004 035 051 071 096 146 (400) 266 267 272 314 (400) 361 364 480 601 662 817 943 (400) 985. 105025 060 070 269 299 501 (500) 665 685 687 719 783 807 887 914 106031 135 167 342 352 430 621 793 911 964. 107046 258 328 360 (600) 457 530 587 674 710 (600) 713 799 806 108136 151 178 259 396 481 (1000) 500 603 635 645 765 773 796 944. 109086 183 208 (1000) 222 235 262 (400) 269 367 389 448 460 494 506 684 717 769 898.

110110 (400) 144 (400. 149 182 (400) 211 221 375 449 595 677 688 881 870 932 951 994 111110 119 268 257 416 474 538 545 (500) 615 628 629 (400) 665 686 832. 112112 131 258 266 357 372 568 618 (500) 650 (400) 708 740 833 845 918 942. 113007 (400) 052 080 163 276 552 719 755 786 841 (400) 895 956 987 114015 084 170 558 585 640 748 761 765 (500) 795 797 805 920 969. 115152 206 320 (400) 339 397 404 435 (1000) 521 610 (500) 661 665 674 701 925 116022 054 062 067 103 (400) 105 (500) 420 451 483 658 671 69 783 930 932 958 999 117820 356 419 (1000) 444 461 (400) 489 (400) 664 726 (400) 820 (400) 860. 118107 190 192 199 413 593 607 712 761 793 (400) 807 823 119008 071 316 326 350 412 (400) 419 447 519 550 (400 588 621 694 730 860 963 972

120057 (500) 059 250 283 314 (400) 330 444 (600) 436 (400) 510 632 672 (400) 808 882 889 986 121010 095 159 223 292 495 621 641 788 834 841 894 967 923 964. 122032 132 234 280 373 412 473 508 563 591 806 (400) 824 (400) 841 (400) 913 123026 (400) 108 347 375 (400) 390 (400) 445 448 483 496 514 (400) 525 714 781 (400) 938 (1000) 943 492 124010 090 173 423 596 680 686 723 805 815 (1000) 847 891 901 939 125139 210 453 621 701 767 993 126026 072 174 182 257 276 307 379 449 454 577 68 730 777 896 897. 127100 (400) 125 196 412 (600) 4 6 418 470 475 477 (600) 521 [illegible] 851 899 940. 128048 183 348 (400) 503 780 856 [illegible] 129005 115 191 310 339 415 423 (400) 445 516 541 [illegible] (2000) 642 644 804 809 818 (400) 855 857 861 934 936 958 964 968.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Karząca dłoń sprawiedliwości

spocznie niebawem na sprawcach ohydnego mordu pod Kostrzynem

Dnia 24 lipca ub. roku Kostrzyn i okolica poruszona została do głębi strasznym mordem, jakiego dokonano na osobie Edmunda Tomaszczaka, który na szosie średzkiej 2 klm. od Kostrzyna wpadł w zasadzkę. Nie podejrzewając niczego złego szedł sobie spokojnie, gdy raptem jakby z pod ziemi wyrosło nagle przed nim dwóch drabów, którzy zadawali mu szereg ciosów ostremi narzędziami. Tomaszczak runął na ziemię i tak go zostawili napastnicy, broczącego obficie we krwi a sami najspokojniej, jakby nigdy nic nie zaszło udali się do domu. Ciężko ranny T. wyzionął niebawem ducha.

Pierwotne dochodzenia były bez wyniku, niebawem jednak władze policyjne wpadły na trop właściwych sprawców morderstwa. Wszystkie poszlaki wskazywały na: Aleksandra Wilczyńskiego lat 34, Jakóba Szymlita o 12 lat młodszego od pierwszego i Augustyna Zapeńskiego, lat 71 z Klon w powiecie średzkim. Wspomniana trójka pierwotnie zaprzeczała wszystkiemu energicznie, jednak w krzyżowym ogniu pytań i przyparta ostatecznie do muru, przyznała się do ohydnego czynu.

Dalsze śledztwo skrupulatnie przeprowadzone i dochodzenie ustaliło, że pożycie małżeńskie Tomaszczaków obfitowało w liczne nieporozumienia i zatargi, a zarzewie niezgody wniósł do ich domu właśnie Wilczyński, który z Martą Tomaszczak, żoną zamordowanego utrzymywał więcej niż przyjazny stosunek. Na przeszkodzie stał im mąż, stąd też wynikały liczne kłótnie i zatargi w domu. Widocznie Wilczyński napotykając wciąż na trudności w stałem przebywaniu i widywaniu się z Martą, postanowił usunąć te trudności oraz powziął zamiar zgładzenia Tomaszczaka. Podsycany dalej namową Zapeńskiego, przy współudziale Szymleta popełnił wreszie ohydną zbrodnię, za którą obecnie będzie musiał zetknąć się z karzącą dłonią sprawiedliwości.

Epilog tej tragedji rozegra się 30go b. m. przed trybunałem w Poznaniu. Na ławie oskarżonych zasiędą: Wilczyński, Szymlet i Zapeński; pierwsi dwaj odpowiadać będą za zamordowanie człowieka, ostatni natomiast — za świadome nakłanianie do popełnienia zbrodni. Rozprawa toczyć się będzie w sądzie okręgowym przed IV izbą karną; powołano na nią 30 świadków i 3 lekarzy-znawców. (z)

Obrady harcerskie

Walny zjazd oddziałów wielkopolskich

Zjazd rozpoczął się nabożeństwem w kościele farnym, odprawionem przez ks. kan. J. Prądzyńskiego, wielkiego miłośnika młodzieży, który wygłosił również okolicznościowe podniosłe kazanie. Po mszy św. udano się do Collegium Minus gdzie w sali 17 nastąpiło otwarcie Zjazdu.

Zagaił obrady przewodniczący zarządu oddziału gen. J. Haller, a na przewodniczącego poproszono p. prof. Tadeusza Maresza harcmistrza Rzpl.; przy stole prezydjalnym zajęli ponadto miejsca pp.: Żychlińska, dyr. Kaczmarek, harc. Strumiło, Kapłańska; sekretarzowali pp.: Dzięciołówna i Remiszewski.

Po przemówieniach powitalnych i odczytaniu porządku obrad, skarbnik przedstawił budżet, nad którym dyskusję przesunięto do komisji głównej. Następnie ks. kan. Prądzyński wygłosił referat p. t. „Poczucie odpowiedzialności w charakterze i życiu harcerza". W pięknem przemówieniu prelegent nazwał Harcerstwo przedszkolem życia późniejszego — obywatelskiego, które wpaja zasady chrześcijańskie, pracuje nad kształtowaniem charakteru, wyrabia poczucie odpowiedzialności, oraz zdecydowaną wolę przyjęcia na siebie celu i skutków naszych działań. Poczucie odpowiedzialności wytwarza cnotę zastanawiania nad czynami, cywilną odwagę, zdecydowaną wolę, gotowość poniesienia pewnych ofiar dla swych zasad, zrównoważenie w chwilach konfliktu. Rozważenie nad wartością naszą w stosunku do świata oraz do innych na nim stworzeń, odnoszenie życia do wiecznych celów — będzie chromić każdego przed zabójczym pesymizmem. Dalej uderzmy w zło tam, gdzie tego zajdzie potrzeba, podejmiemy walkę z egoizmem. Jako środek do wyrobienia poczucia odpowiedzialności służy religja, a harcerstwo polskie jest i musi być stale z nią w zgodzie. Na zakończenie prelegent apeluje, by nad tak ważnym czynnikiem wyrabiać poczucie odpowiedzialności po powrocie do drużyn.

Po odczytaniu i przyjęciu protokółów wybrano następujące komisje: główną, drużyn żeńskich, drużyn męskich, kół przyjaciół harcerstwa, skarbową, starszego harcerstwa, kolonij i obozów; w nich też toczyły się dalej obrady. O godzinie 12,30 przybył J. Em. ks. bisk. Radoński, który w zastępstwie ks. Prymasa udzielił zjazdowi błogosławieństwa.

Po południu posiedzenia w komisjach trwały do godz. 18,20, poczem rozpoczął się dalszy ciąg obrad plenum. Wnioski wszystkich komisyj zostały przyjęte, poczem przewodniczący zjazdu wniósł o udzielenie absolutorjum wszystkim wydziałom, co przyjęto przez aklamację. Nastąpiły uzupełniające wybory do zarządu oddziału wybrano pp.: Barcikowską St., Paliwodziankę Hel., dr. Kiedacza M., Śniegockiego i Klafkowskiego Cz.; do komisji rewizyjnej pp.: dyr. Kucharskiego, sędziego Hryniewieckiego, przeł. Wierbińską; do sądu harcerskiego — ks. kan. Prądzyńskiego, dyr. Dehmela, prof. Piaseckiego, Węcławskiego, dr. Edm. Zaleskiego, dh Barcikowską i Klafkowskiego. Na komendantkę Chorągwi powołano jednogłośnie prof. Marcelę Gosieniecką a na komendantów desygnowano pp.: Stabrowskiego Mieczysł. i Klafkowskiego Czesława do zatwierdzenia przez Naczelnictwo.

W wolnych głosach celem złożenia życzeń z okazji imienin wybrano delegacje do generała Hallera i ks. kan. Prądzyńskiego w osobach pp. Gosienieckiej, dr. Stojanowskiego i Śniegockiego. O godz. 20.15 zakończono zjazd wspólnem odśpiewaniem Roty. (t)

„Gadająca głowa"

czyli nowy sposób „nabijania w butelkę" naiwnych.

W jednym z lokali restauracyjnych na Chwaliszewie jakiś pomysłowy osobnik popisuje się „czarodziejską sztuką" posiadającą znamiona najpospolitszego łapichłopstwa. Mianowicie demonstruje on zatkniętą na drążku rzekomo żywą głowę, która mówi, śpiewa i stawia otoczeniu najróżnorodniejsze pytania. „Czarodziejska" ta głowa plecie naturalnie niesłychane bzdurstwa, informując m. i. zdumionych i naiwnych słuchaczy, że ma już lat 120... że nie lubi samotności i najchętniej przebywa w.... towarzystwie kotów.

Całe to niesmaczne widowisko nie jest niczem innem jak zwykłem naigrawaniem się z ludzkiej głupoty prawdopodobnie jakiegoś spryciarza-brzuchomówcy, a że audytorjum rekrutuje się prawie wyłącznie z ludzi zupełnie bezkrytycznych i bardzo łatwowiernych — więc „interes" rozwija się doskonale. Ponad to niskie stosunkowo wstępne wynoszące 20 gr od osoby sprawia, że te pospolite i bzdurne popisy cieszą się wielką frekwencją. Sam „magik" młody jeszcze człowiek, zarabia doskonale, a w antraktach „zabawia" publiczność różnorodnem,i niesamowitemi odpowiadaniami, dowodząc m. i., że zna się osobiście z głośnym swego czasu siłaczem czem Rozkwasem, który występował również w Poznaniu, a obecnie objeżdża Pomorze. Przejechany przez samochód Rozkwas — zapeewnia sprytny impresario — nie był właściwym a tylko nieudolnym sobowtorem itd. itd.

A ludziska słuchają owych bajeczek, jak grzeczne dzieciaczki i płacą i pozwalają się „nabijać w butelkę", wyciągać sobie z kieszeni nieraz ciężko zapracowane grosze. Bo też łatwowiernych nie sieją, lecz rodzą się oni sami aż nadto obficie, by potem pokutować z własnej winy, niebaczni na ostrzeżenie przed rozmaitymi szarlatanami, którym obecnie na imię legjon. (we)

„Szatniówka"

jest przedsiębiorstwem żydowskiem.

Przed paru dniami wspomnieliśmy na tem miejscu o założeniu filji spółdzielni krakowskiej „Szatniówka" w Poznaniu. Na naszym gruncie spółdzielnia ta nie ujawniła swego właściwego oblicza, bowiem jej agendy ma Polak; niebawem poinformowano nas jednak, że to jest przedsiębiorstwo żydowskie. Sprawdziliśmy wobec tego u źródła i skonstatowaliśmy na podstawie informacyj, zaczerpniętych w krakowskiej Izbie Handlowej i Przemysłowej, że „Szatniówkę" zarejestrowano tam 14 lutego 1927 roku, a na jej czele stoją pp.: Salomon Gelles jako dyrektor, oraz jego zastępcy: Zygmunt Buciewicz i Dawid Zimer.

W Katowicach, jak nam komunikują, i wogóle na terenie G. Śląska przeciwko „Szatniówce" wystąpił Zw. Tow. Kupieckich, organizując nową, całkowicie polską i chrześcijańską spółdzielnię pod nazwą „Kredyt"; możeby pomyślano o tem również i na naszym gruncie, gdyż imiona oraz nazwiska dwu członków zarządu „Szatniówki" aż nadto wyraźnie wskazują na jej semicki charakter.

KALENDARZYK

Środa, 21 marca 1928 r.

Słońce: wschód 5,54 — zachód 18,08; — długość dnia 12 godz. 14 min.
Księżyc: wschód 6,19 — zachód 17,28; — nów.
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Temperatura powietrza niska minus 7 st. C., wiatr południowo-wschodni. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 763 mm., pogodnie. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 5 st. C., najniższa minus 5 st. C.
Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych: Dziś + 1,28 mtr.
Kal. rz.-kat.: Benedykta; jutro Bazylego.
Kal. słow.: Błogosława; jutro Godysława.

Zebrania

Jutro o 19 Zw. Zaw. Pracowników Bankowych, Aleje Marcinkowskiego 24.
— Stow. b. żołnierzy 57. p. p. w Kasynie Ofic. przy ul. Bukowskiej.

Wykłady — odczyty

Jutro o 20 w sali 17 Coll. Minus U. P. prof. dr. Piasecki: „Wychowanie fizyczne zagranicą".

OSOBISTE

— * **Doktoraty.** W dniu 17 marca br. odbyła się promocja na doktora wszech nauk lekarskich pp. Korpolewskiego Czesława z Mroczy woj. poznańskiego, b. prezesa Koła Medyków, stud U. P.; Jakubiaka Antoniego b. współpracownika K. M i Antoniego Lewandowskiego z Aleksandrowa woj. warszawskiego.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Sejmik Komunalny Zw. Kredytowego** odbędzie się w dniu 24 bm. o godz. 11 w sali Rady Miejskiej m. Poznania (Nowy Ratusz).

— * **Zjazd delegatów Związku Katolickich Towarzystw Robotników Polskich** archidiecezyj gnieźnieńskiej i poznańskiej odbędzie się w Poznaniu 24 i 25 bm. na sali Boulevard (plac Nowomiejski 5). Część sprawozdania w sobotę od godz. 15.30, część referatowa w niedzielę od 9.30. Nabożeństwo z kazaniem w niedzielę o godz. 8 u Fary. Tematy: 1) Akcja katolicka a nasze Towarzystwa Robotnicze, 2) Dzień Robotnika Katolickiego. — Wstęp za legitymacjami, któremi służy sekretarjat gen Związku od 21. bm. (św. Marcin 69, II ptr.)

— * **Z Tow. „Bursa Rzemieślnicza im. Staszica".** Walne zebranie przy ul. Rybaki 18a odbędzie się w piątek, 23 bm o godz. 20 w sali p. Jarockiego przy ul. Masztalarskiej 8a.

— * **Z Tow. „Mozart".** Doroczne walne zebranie Kółka wycieczkowo-muzycznego im. Mozarta w Poznaniu wybrało do nowego zarządu pp. A. Bulczyńskiego — prezesa; J. Laskowskiego — sekretarza; St. Bulczyńskiego — skarbnika.

— * **Tow. Młodych Przemysłowców, wydział Metalowy.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek 22 bm. o godz. 19 w średniej salce p. Jarockiego, ul. Masztalarska. Referat wygłosi p. Ober o obliczeniach technicznych.

— * **Zjazd lekarzy weterynaryjnych** odbędzie się w dniach 25, 26 i 27 bm. w Warszawie w salach rady miejskiej. Program zjazdu obejmuje szereg referatów, dotyczących zagadnień państwowej i samorządowej administracji weterynaryjnej, rozwoju praktyki weterynaryjnej w Polsce, jak również zagadnień pracy miejskich i rzeźnianych lekarzy weterynaryjnych.

WIECZORY, KONCERTY

— * **Żywy Różaniec Matek Parafji Archikatedralnej** przygotowuje przedstawienie amatorskie na niedzielę, 25 bm. w Domu Katolickim na Śródce. Odegrany będzie przez dobrany zespół potężny dramat biblijny braci Reffo (Włochów) p. t. „Syn marnotrawny" w pięciu aktach (8 odsłonach). Dramat ten przetłumaczony na język polski przez ks. dr. J. S., wyszedł nakładem księży Salezjanów w Oświęcimiu. Dobra gra amatorów oraz piękne dekoracje, specjalnie do tego dramatu wykonane przez firmę Wrembel z Poznania, zapewniają powodzenie. Czysty dochód przeznacza się na Dom Katolicki na Śródce. Bilety wcześniej nabywać można w Księgarni św. Wojciecha, oraz w biurze parafji archikatedralnej.

Dziś nie jutro

kup puder **„Hygenol"** jeżeli chcesz pielęgnować racjonalnie swoje dziecko. Antyseptyczny zabiega odparzeniom ciała polecony przez powagi lekarskie Pw 6818-70.71

* **Przy otyłości** pobudza naturalna woda gorzka „Franciszka Józefa" przemianę materji w organiźmie i wpływa na wysmukłość kształtów. Liczni profesorowie zalecają picie wody **Franciszka-Józefa** i przy otłuszczeniu serca, uważając ją jako cenny środek, stosując rano, w obiad i wieczór po pół szklanki. nw 6071

WYSTAWY

— * **Wystawa Laszenki.** Wobec licznej frekwencji zwiedzających wystawę „Egipt" prosi się pp nauczycieli oraz kierowników zbiorowych wycieczek o zgłaszanie się przynajmniej dzień uprzednio. Tak jak w ubiegłym roku, autor sam będzie oprowadzał, udzielając objaśnień i bliższych informacyj.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Kurs dla kierowniczek ochron.** Na zeszłorocznym kursie nie można było uwzględnić licznych zgłoszeń kandydatek z powodu braku miejsca. Katolicka Szkoła Społeczna w Poznaniu w porozumieniu z Kuratorjum Poznańskiem wobec tego urządza także w bieżącym roku tego rodzaju miesięczny kurs. Rozpocznie się on we wtorek, 17 kwietnia br. o godz 16 w wielkiej sali wykładowej Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu przy ulicy Podgórnej 12 b. Program kursu przewiduje wykłady i ćwiczenia ze wszystkich dziedzin wychowania przedszkolnego, higjeny, robót ręcznych itd. Dyrekcji Szkoły udało się pozyskać na kierowniczkę naukową p. Posadzową, referentkę wychowania przedszkolnego w Kuratorjum Poznańskiem, najwybitniejszą specjalistkę z tej dziedziny w Polsce. Wpisowe wynosi 30 zł. Zgłoszenia na kurs przyjmuje do 8 kwietnia Sekretarjat Katolickiej Szkoły Społecznej przy ul. Podgórnej 12 b, który też udzieli bliższych informacyj co do kursu samego, jak i możności uzyskania mieszkania w Internacie Szkoły.

— * **Kurs ochrony roślin w Stęszewie.** Stacja Doświadczalna Wielkopolskiej Izby Rolniczej urządza w dniu 24 bm. o godz. 10 na sali p. Karpisiaka w Stęszewie kursy ochrony roślin. Na program kursów składa się szereg interesujących i aktualnych referatów z dziedziny zwalczania szkodników roślin. Wykłady wszystkie są uzupełnione wyświetlaniem przeźroczy. Z dniem 1 stycznia br. weszła w życie specjalna ustawa o zwalczaniu szkodników roślin, z treścią, z którą każdy winien się zapoznać, a która na wspomnianych kursach będzie referowana.

WYKŁADY

— * **Powszechne Wykłady Uniwersyteckie.** Z powodu nagłego i ważnego wyjazdu p. prof. dr Piaseckiego nie odbędzie się jego wykład: „Wychowanie fizyczne zagranicą II", w dniu 24 bm., lecz dopiero dnia 28 bm. (w środę). — Natomiast w sobotę 24 bm. będzie mówił p. prof. dr. K Stecki na temat: „Wiosna w Tatrach". Wykład ten, ilustrowany licznemi obrazami świetlnemi, przedstawi cudowną porę wiosenną w najpiękniejszym zakątku naszego kraju. Czar budzącej się ze snu zimowego przyrody nigdzie nie jest większy, nigdzie piękniejszy, jak w polskich Tatrach. To też wykład p. prof. Steckiego zgromadzi w sali Lubrańskiego Uniwersytetu wszystkich przyjaciół przyrody.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Jaka będzie najnowsza impreza Polskiego Czerwonego Krzyża, oddziału poznańskiego?** Będzie nią loterja fantowa, przed świętami Wielkiejnocy, z której czysty dochód przeznacza się na cele sanitarno-mobilizacyjne Czerwonego Krzyża. Dwie główne wygrane stanowią święconki, składające się każda z szynki, pieczeni, kiełbasy, galarety, jajek, placka, babki, mazurka, wina, pomarańcz, kwiatów. Mniejsze wygrane: szynki, pieczo-

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Na posterunku".
Colosseum: „Martwy węzeł".
Casino: „Venus z Wenecji".
Edison: „Martwy węzeł".
Metropolis: „Piotr Wielki".
Odeon: „Variete" z Lyą de Putti i Em Janningsem.
Renaissance: „Gniazdo miłostek".
Słońce: „Czerwona tancerka".

nie, kiełbasy, indyki, pieczywo, drób. Wygrane wystawione będą w oknach firmy Bracia Dawidowscy ul. Gwarna i K. Przybyła, św. Marcin. Sprzedaż losów odbywać się będzie w biurze Polskiego Czerwonego Krzyża, Aleje Marcinkowskiego nr. 24 dom ogrodowy, od godz. 9—13 i 15 do 18, przy kasie w firmie S. Kałamajski oraz Bracia Dawidowscy i Przybyła. Cena losu tylko 50 groszy. Ciągnienie odbędzie się w obecności notarjusza przed Wielkanocą. O dniu ciągnienia będzie osobne zawiadomienie w prasie.

— * **Chór do Pragi!** Lekcja w środę, 21 bm. o godz. 20 na sali p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8. Obecność wszystkich uczestników konieczna.

PODZIĘKOWANIA

— * **Konferencja Pań Miłosierdzia Tow. św. Wincentego a Paulo parafji Bożego Ciała** składa zamiast poszczególnych podziękowań serdeczne „Bóg zapłać" wszystkim Ofiarodawcom, którzy raczyli nadesłać liczne dary do bufetu oraz fanty na loterję. Z wielkiem uznaniem podnosimy ofiarność p. Jarockiego, który bezinteresownie raczył nam udzielić sali i fortepianu.

— * **Fundusz im. Jana Suchowiaka.** Do zainicjowanych przez Dyrekcję Towarzystwa Pomocy Naukowej im. K. Marcinkowskiego składek celem utworzenia funduszu żelaznego im. Jana Suchowiaka, przeznaczonego na stypendja, przyłączyli się pp.: Henrykowie Suchowiakowie z sumą 100 zł, mec. dr. St. Piechocki 50 zł, Stanisławowie Dembińscy 20 zł i Małgorzata Warmińska 10 zł. Wszystkim wymienionym ofiarodawcom Dyrekcja Towarzystwa Pomocy Naukowej im. Karola Marcinkowskiego składa imieniem naszej uczącej się młodzieży najserdeczniejsze podziękowanie.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Wiosna kalendarzowa** rozpoczęła się dziś o godz. 3 min. 15 nad ranem. — Mróz jednakowoż trwa nadal i mimo stale słonecznej pogody nic jeszcze nie wskazuje, by nad naszą przyrodą przeszło już tchnienie wiosny. Na miejscach ocienionych leży dotąd powłoka śnieżna, a miejsca gleby wystawione na działanie promieni słonecznych co noc znowu zamarzają na twardą grudę. Coprawda nad polami rozlega się już dźwięczny śpiew skowronka, kto wie jednak, czy śpiewa on swą zwykłą pieśń radości z powrotu do ojczystego kraju, a nie może skargę na głód i zimno...

— * **P. Józefat Żółkowski,** ul. Jeskego nr. 2, właściciel składu garnków, prosi nas o zaznaczenie, że nie jest Żydem i nie ma nic z Żydami wspólnego; czyni to wobec naprzykrzania się dzieci z sąsiedztwa i spodziewa się, że rodzice tych dzieci wpłyną odpowiednio na swe źle wychowane pociechy.

— * **Dzięki Stypendjum Rockefellera** wyjechała w tych dniach na rok studjów zagranicę panna Janina Musiałkowska, absolwentka Wyższej Szkoły Pielęgniarek i Higienistek P. C. K. w Poznaniu. — Będzie miała tam sposobność zapoznania się z doskonale zorganizowaną pracą w dziale opieki społecznej we Francji i Belgji.

— * **Z targu.** Dnia 21. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono: za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 6.40—6.80 zł; masła mleczarskiego 6.80—7.20 zł; twarogu 1.20—1.40 zł; 1 mendel jaj 2.40—2.50 zł; 1 litr śmietany 2.40—2.80 zł; 1 litr mleka pełnego 34—36 gr. Mięsa: 1 kg słoniny świeżej 3.00 zł; słoniny wędzonej 3.40—3.60 zł; wieprzowiny 2.60—3.20 zł; wołowiny 2.20 do 3.40 zł; cielęciny 2.00—2.40 zł; skopowiny 2.40—3.60 zł; smalcu 4.40—4.60 zł; kozliny 1.60—1.80 zł. Drób: kaczka 8.00 do 10.00 zł; gęś 12.00—16.00 zł; królik 3.00 do 4.00 zł; kura 5.00—8.00 zł; para gołębi 2.50—2.80 zł. Ryby: 1 kg szczupaka 4.00 do 4.40 zł; sandacza 6—7 zł; karasia 3.60 do 4.00 zł; lina 3.20—3.60 zł; leszcza 1.60 do 2.80 zł; białych ryb 0.80—1.60 zł; suma 3—3.60 zł; karpia 5.20 zł; okonia 2.40—2.80 zł. Jarzyny: 1 kg marchwi 20—30 gr; ziemniaków 12 gr; szablu, grochu, fasoli 0.80—1.00 zł; szpinaku 3.00 do 3.60 zł; buraków 30—40 gr; 1 kg kapusty białej 20—30 gr; modrej 0.60—1.00 zł; jarmużu 2.40—3.00 zł; brukwi 20 gr; brukselki 2.40 zł; pęczek sałaty 50 gr; rzodkiewki 30 gr. Owoce: 1 kg jabłek 1.20 do 2.40 zł. Różne: 1 kg chleba 60 gr; orzechy włoskie 3—3.40 zł; orzechy laskowe 3.20—3.40 zł; 1 kg świeżych śledzi 0.80 do 1.00 zł. — Na dzisiejszym targu dowozy małe, poza tem ceny na poziomie targu ubiegłego. (hu.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Napad.** Dnia 20 bm. około godz. 22 na ul. Poznańskiej został napadnięty przez dwu nieznanych wyrostków p. K. Koczakowski; napastnicy obrabowali p. K. nieco z gotówki i notatnik. (we.)

— * **Wózek ręczny z kartonami,** wypełnionemi cukierkami skradziono p. F. Dudo z ul. Szkolnej. Złodzieje uprowadziwszy wózek na górę Przemysława, zabrali cukierki, a wózek zostawili. (z.)

— * **Na gorącym uczynku** przyłapano przy ul. Półwiejskiej 11 Jana Helbra, gdy zamierzał skraść ze sklepu rowerów p. Czerniakowej oponę i piłkę gumową. (z.)

— * **Kilka obrusów,** 13 srebrnych łyżek z monogramem „S. B." i 4 m. materjału na ubranie skradziono p. St. Budzińskiej przy Al. Wielkopolskiej. (z.)

— * **Rower wartości 280 zł** skradziono z ul. Łazarskiej 20. Poszkodowany jest Jan Przybyła. (z.)

— * **Znów napad!** W drodze z Kiekrza do Szamotuł napadnięto Adama Bednarczyka ze Słupcy. Rabuś zarzucił mu błyskawicznie koc, a następnie po obezwładnieniu go, zabrał z kieszeni drobną gotówkę. Bandyta, któremu pomagała jakaś kobieta, zbiegł razem z nią. Niebawem ustalono, iż napastnik nazywa się Marcin Gacek a jego towarzyszka Władysława Fabiszewska z Zagorowa. Ujęto ich i odstawiono do dyspozycji sądu. (z.)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Pobiedziska.** (Cześć bohaterce). Donoszą nam o następującem zajściu: W piątek ub. tygodnia w samo południe poszła Bolesława Kaczmarkówna na jezioro i lekkomyślnie weszła na lód, odalając się o jakie 100 mtr. od brzegu. Lód był kruchy tak, że dziewczę się załamało. Trzymając się rękoma lodu, wołała rozpaczliwie o pomoc. Na krzyk zbiegli się ludzie, w tem kilku młodych i starszych mężczyzn, z których żaden nie miał odwagi ratować tonącej. W ostatniej chwili nadbiegła panna Gertruda Winterowna. Zorjentowawszy się w sytuacji, rzuciła się na lód, łamiąc go przed sobą, przyczem pokaleczyła obie ręce. Dopłynąwszy do tonącej, p. W. z ledwością zdołała popłynąć do brzegu. Dziewczynka jak i p. Winterówna są zdrowe. Rzecz cała działa się w Polskiejwsi przy Pobiedziskach. Pannie Gertrudzie Winterównie należy się za ten czyn bohaterski uznanie.

— * **Mosina.** (Sprawa światła elektrycznego.) W ostatnim czasie sprawa elektryfikacji naszego miasta i okolicy posunęła się znacznie naprzód. W obecnem stadjum prace są na wykończeniu i według zapewnień miarodanych czynników w najbliższych dniach dokona się próbnego przeprowadzenia prądu. Warto przypomnieć, że światła dostarczy nie własna elektrownia, lecz Poznań. Obywatelstwo tutejsze z zadowoleniem odnosi się do tak wartościowego dzieła. (sc.)

— * **Szamotuły.** (Z Rady miejskiej.) Przyjęto do wiadomości, że Bank Gospodarstwa Krajowego wypłacił miastu pożyczkę na dokończenie budowy szkoły powszechnej. Na pożyczce tej poniosło miasto dość znaczną stratę przez niski kurs w 7-proc. obligacjach komunalnych. Obszerną dyskusję wywołała sprawa, dotycząca zakupienia wewnętrznego urządzenia dla nowej szkoły powszechnej. Na publicznie rozpisany konkurs zgłosiło się 6 firm miejscowych i pozamiejscowych. Rada miejska zgodziła się na zakupienie motorowego wozu ratowniczego dla tut. Ochotn. Straży Pożarnej. Również zgodziła się Rada miejska na zakupienie syreny alarmowej, gdyż alarm doychczasowy przez trąbki okazał się dla naszego dość znacznie rozbudowanego miasta niewystarczający. (o.)

— * **Wronki.** (Sukcesy Teatru Wielkopolskiego.) W tych dniach dawano widowisko pasyjne „Chrystus Syn Boży" w Margoninie. Sala była przepełniona miejscową i okoliczną ludnością. Po ukończonem przedstawieniu wyszedł na scenę ks. prob. Napiętek i w pięknych słowach jako duszpasterz i w imieniu obywateli podziękował dyrekcji Teatru Wielkopolskiego za przedstawienie. Z wielkim entuzjazmem wiwatowano na cześć zespołu Teatru Wielkopolskiego.

— * **Ostrów.** (Promocja) W Uniwersytecie Poznańskim odbyła się promocja doktorska p. Włodzimierza Lewandowskiego z Ostrowa, wychowanka tutejszego gimnazjum.

— (Rekolekcje). Tegoroczne rekolekcje dla inteligencji, urządzone staraniem miejscowych Sodalicyj Marjańskich, rozpoczęły się w niedzielę wieczorem, a skończyły w piątek rano. Rekolekcje prowadził ks. rektor Domu Rekolekcyjnego w Dziedzicach O. Sobaś, Jezuita. Udział był bardzo liczny i żywy.

— (Epilog nadużyć w Pow. Kasie Oszczęd.) Rozpoczęta w poniedziałek przed I. Izbą Karną Sądu Okręgowego w Ostrowie rozprawa karna przeciw b. rendantowi Pow. Kasy Oszczędności Ignacemu Klimkowi i 10 innym towarzyszom o nadużycia wzbudza w mieście ogromne zainteresowanie. Codziennie ściąga sala sadowa setki ciekawej publiczności. — Wstęp na rozprawę mają tylko uprzywilejowani, posiadający kartę wstępu. Zakończenie procesu oczekuje się w poniedziałek, najdalej we wtorek. Wynik podamy.

— (Śmierć na drodze.) Onegdaj wieczorem na drodze Krotoszyńskiej zasłabła nagle jakaś starsza kobieta, ubrana po wiejsku. Po przewiezieniu do szpitala, nie odzyskawszy przytomności, zmarła. — Ponieważ nie miała przy sobie żadnych dokumentów, nie można było stwierdzić jej nazwiska. (n.)

— * **Rawicz.** (Pożar leśny.) W niedzielę popołudniu powstał w lesie sarnowskim pożar, który jednak przybyłe okoliczne straże pożarne, p. in. i z Rawicza w krótkim czasie ugasiły. Ogień powstał prawdopodobnie przez lekkomyślne porzucenie niedopałka.

— (Przybycie dostojnego gościa.) W środę 21 bm. przybędzie do Rawicza J. E. ks. biskup Radoński z Poznania, aby nazajutrz, w czwartek rano o godz. 9 po ukończonej mszy św. w tutejszej farze udzielić Sakramentu Bierzmowania. Wieczorem wyruszy ks. Biskup w dalszą podróż do Pelplina (Pomorze). W środę, po przybyciu do Rawicza uda się ks. Biskup do pobliskiej Sarnowy, aby dokonać aktu poświęcenia dzwonów, które tamtejsza parafja niedawno własnym kosztem sprowadziła.

— (Wybór burmistrza.) Na burmistrza miasta naszego wybrała rada miejska p. Sławińskiego, dotychczasowego burmistrza Gostynia. (rz.)

— (Na ubogich.) Tutejsze Towarzystwo Pań św. Wincentego a Paulo ogłasza publicznie wynik z urządzonej imprezy na zakończenie karnawału, której czysty dochód przeznaczony był na „święcone" dla tutejszych ubogich. Czysty dochód był wcale pokaźny, bo przeszło 1 153 zł. Tak urządzającym jak i wspierającym należy się w imieniu ubogich szczera podzięka. (rz.)

Z POMORZA

— * **Tczew.** (Stan zasiewów.) Mało pocieszający obraz przedstawiają zasiewy zimowe, wyniszczone po części przez długotrwałe mrozy.

— (Budowa mostu.) Prace przy budowie nowego mostu kolejowego na torze Górka-Malinowo zostały przez saperów ukończone. Saperzy udali się z Tczewa do Krakowa, aby tam zmontować długi most. Jazda próbna przez nowy most odbyła się w piątek, 16 bm. Przez most puszczono dwie maszyny ciężkiego kalibru oraz dwa wagony 30 t., obładowane żelazem. Przejazd wypadł ku zadowoleniu obecnych. Od 1 kwietnia most zostanie oddany do użytku kolei. (dt.)

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś w środę „Paganini". W czwartek 22 bm. pod kierunkiem dyr. Stermicza romantyczna opera „Wolny strzelec" z pp. Fontanówną, Lubicz, Bedlewiczem, Mazankiem i Urbanowiczem. W piątek 23 bm. „Młodość w maju" z pp. Fontanówną, Karską, Nochowicz, Folańskim, Gruszczyńskim, Laskowskim i Wawrzynieckim, kapelmistrz p. Eichstaedt. W sobotę 24 bm. pod kierunkiem dyr. Stermicza „Rigoletto" z Zygmuntem Zaleskim w tytułowej partji oraz dr. Roesslerówną, Czarneckim i Mazankiem, w partji Gildy wystąpi p. Aniela Szlemińska, artystka opery lwowskiej.

„Baron cygański", melodyjna i pełna humoru opera komiczna ukaże się po raz ostatni w sezonie w niedzielę, 25 bm. o 3 popołudniu po cenach zniżonych.

— * **Z Teatru Polskiego.** Dziś i jutro arcywesoła nowość z repertuaru scen europejskich „Nie ożenię się", która szturmem zdobyła sobie nadzwyczajne powodzenie; codziennie bowiem na tej komedji teatr jest wysprzedany do ostatnich miejsc. W nadchodzącą niedzielę o godz. 3 po cenach zniżonych odegrana będzie po raz ostatni efektowna bajka dla dzieci J. Warneckiego „Cudowny pierścień". Próby z egzotycznej groteski „Turandot" codziennie odbywają się pod reżyserją p. Młodziejowskiej. Całkowitą nową wystawę przygotowuje p. St. Jarocki.

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś i dni następnych arcywesoła farsa Hennequina i Vebera p. t. „Czy jest co do oclenia?" — Sztukę tę swego czasu w Berlinie grano 100 razy z rzędu.

— * **Popis Szkoły Śpiewu Solowego Władysława Potemskiego.** W sobotę, dnia 24 marca r. b. wieczorem o godzinie 8 w sali Domu Ewangelickiego, odbędzie się popis Szkoły Śpiewu Solowego Władysława Potemskiego, zaszczytnie znanego pedagoga śpiewu. Każdorazowy popis tej na wysokim poziomie stojącej instytucji, cieszył się uznaniem fachowej krytyki jak i wielkiem powodzeniem u publiczności. Na sobotnim popisie weźmie udział 12 najlepszych uczniów. Program obejmuje arcydzieła literatury operowej. Przy fortepianie Zygmunt Wojciechowski, kapelmistrz Teatru Wielkiego. Sprzedaż biletów u p. Szrejbrowskiego, Gwarna 20. zw 7163

— * **Lo-Kittay w Auli Uniwersyteckiej.** Psycholog eksperytator o zaiste światowej sławie, wystąpi w sali Auli Uniwersyteckiej w czwartek, 22 bm. o godz. 8 wieczorem z jednym wieczorem eksperymentalnym, który będzie prawdziwą sensacją. Lo-Kittay'a wieczory odbyły się w Paryżu, Londynie, Hadze, Amsterdamie, Genewie, Zurychu itd. W Berlinie wystąpił Lo-Kitay 65 razy w największej sali koncertowej, a prasa państw zachodniej Europy wyraża się w entuzjastycznych artykułach z podziwem o jego niezmiernie ciekawych eksperymentach z dziedziny indyjskiego fakiryzmu, autosugestji, sugestji zbiorowej, telepatji bez dotyku (wyczuwanie myśli na odległość), przekłuwanie ciała; Lo-Kittay jest jedynym osobnikiem białej rasy, który eksperymenty te jako pierwszy zbadał i naucza publiczność wykonywania tychże doświadczeń, walcząc z szarlatanerją i t. zw. nadzmysłowemi zjawiskami. Bilety w składzie p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna. 7324

— * **Dr. Radwan,** głośny na obu półkulach świata hypnotyzer — przybywa do Poznania na dwa sensacyjne wieczory eksperymentalne, które odbędą się **w czwartek, 22 i piątek 23 bm. w sali Domu Ewangelickiego, ul. Wjazdowa.** Dr. Radwan zaprodukuje publiczności nieznane w Polsce eksperymenty. Oto krótki przebieg tych niezwykłych eksperymentów: **Jak każdy człowiek może zostać artystą? Taniec w transie — Budzenie utajonych talentów — Gwiazda filmowa pod wpływem sugestji — Dyletant wielkim śpiewakiem — Mistrzostwo słowa i ekspresji pod wpływem autosugjestji.** Wieczory te odbędą się z udziałem publiczności. O udziale osób z publiczności informują dokładnie afisze. Ze względu na olbrzymie zainteresowanie obu wieczorami uprasza się o wcześniejsze zakupywanie biletów w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 20. zw 7321

TEATR WIELKI

DZIŚ — „PAGANINI", operetka Lehara.
Czwartek, 22. 3. „Wolny strzelec", opera Webera.
Piątek, 23. 3. „Młodość w maju", operetka Falla.
Sobota, 24. 3. „Rigoletto", opera Verdi'ego.
Niedziela, 25. 3. o godz. 3 po poł. „Baron cygański", opera komiczna Straussa (ceny zniżone).

TEATR POLSKI

DZIŚ — „NIE OŻENIĘ SIĘ".
Czwartek, 22. 3. „Nie ożenię się".
Piątek, 23. 3. „Rosmersholm".
Sobota, 24. 3. „Nie ożenię się".
Niedziela, 25. 3. o godz. 3 popoł. „Cudowny pierścień". (Ceny zniżone).
Niedziela, 25. 3. wiecz. „Nie ożenię się".

TEATR NOWY

DZIŚ — „CZY JEST CO DO OCLENIA?"
Czwartek, 22. 3. „Czy jest co do oclenia?"
Piątek, 23. 3. „Czy jest co do oclenia?"
Sobota, 24. 3. „Czy jest co do oclenia?"

TEATR WIELKOPOLSKI

pod dyr. Bol. Brzeskiego
„Chrystus Syn Boży"
obrazy pasyjne w 5 odsłonach
22 marca — Gostyń.
23 marca — Koźmin.
24 marca — Krotoszyn.

Pod włos

Wystawy sklepowe

Czy miasto jest czemś brzydkiem?

Przed kilkudziesięciu laty, a może nawet i nie tak dawno, ludzie mówili o miastach, jak o czemś bardzo przykrem i złem, choć nieuniknionem.

W poezjach czytało się o gaikach, strumyczkach i słowikach. Malarze znali tylko pejzaż wiejski, a muzycy wsłuchiwali się jedynie w pieśni lasów...

Miasto było wówczas „gehenną rozpaczy", „zgiełkliwem targowiskiem występku", „narzędziem upodlenia ludzkości" i t. d.

Dziś nie patrzymy już na miasta przez te dziwaczne okulary zaszarganych szablonów.

W języku ludzkości popularność zyskał wyraz: u r b a n i s t y k a.

* * *

Poznań jest pięknem miastem. — Niema gadania! Wiemy o tem dobrze.

Mimo to jednak — bądźmy ze sobą szczerzy przez chwilę — nie wszystko w Poznaniu jest piękne. Dałoby się to i owo upiększyć.

Przedewszystkiem zaś dałoby się bardzo łatwo upiększyć — wystawy sklepowe.

Wystawa sklepowa dla ulicy jest tem samem, czem obraz dla salonu. — Wiadomo zaś, że obrazy bywają piękne i poskudne, estetyczne i obrzydliwe, zastanawiające i bezmyślne...

Nie robiłem rewizji po domach czcigodnych współobywateli i nie wiem, jakie obrazy zdobią ich wnętrza, codzień natomiast oglądam wystawy sklepowe i mogę z czystem sumieniem stwierdzić, że...

...w 77 na 100 wypadków są one nieestetyczne i bezmyślne, a zatem: zamiast zdobić ulicę, szpecą ją uporczywie i zamiast spełniać swe zadania, przeczą swemu celowi.

Przed przeciętną wystawą sklepową można dostać szału. Czego w niej niema! Dziesięć tysięcy przedmiotów zwalonych bez sensu na kupę. — Próbki wszystkiego, co jest na składzie. — Poco?

Czy nie wystarczyłoby, gdyby wystawa zawierała mało, jak najmniej przedmiotów, za to artystycznie rozłożonych? — Przecież, gdy zobaczę w oknie jeden krawat, laskę, kapelusz i rękawiczki, to już się domyślę łatwo, że poza tem znajdę w tym sklepie spinki, kołnierzyki, piżamy, koszule... A łatwiej ułożyć ładnie dziesięć przedmiotów niż 170.

Parę flakonów perfum w pięknem szkle silniej przemówi do przechodnia niż cały las butelek z eliksirami, miksturami i t. p.

Jedynie ładna wystawa, pociągająca oko swą estetyką stanowić może skuteczny środek reklamowy i ozdobę ulicy.

Przeładowanie odstrasza i szpeci.

Oczywiście nie każdy kupiec posiada dość smaku na urządzenie takiej wystawy, ale od czegoż mamy w Poznaniu legjon artystów, malarzy-dekoratorów.

Warto się zastanowić nad tem, zwłaszcza w obliczu zbliżającej się Powszechnej Wystawy Krajowej.

Bonzo.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

„ŚWIĄTKARZ" I „PIEŚNI ZGRZEBNE"

Książki, które biorą za serce — „Ballada o Świątkarzu" — „Siedm pieśni zrzebnych o Janie Kasprowiczu" — Zegadłowicz i Wowro — Co to jest piękna książka? — Iskra Boża — Ostatni świątkarz beskidzki — Czcionka Waldbauma — Czemu tak zazdrośnie?

Wyszły świeżo z druku dwa wydawnicwa Towarzystwa Bibljofilów w Poznaniu, a mianowicie: „Ballada o Świątkarzu" z drzeworytami Jędrzeja Wowra oraz „Siedem pieśni zgrzebnych o Janie Kasprowiczu", któreto rzeczy napisał Emil Zegadłowicz a które drukowała Drukarnia „Poradnika Gospodarskiego" w Poznaniu. Dziełka te poza wartościami czysto literackiemi, zasługują na uwagę ze względu ciekawego i na wysokim poziomie stojącego charakteru typograficznego.

„Balladę o Świątkarzu" składał i drukował Jan Kuglin, dyrektor Drukarni Poradnika Gospodarskiego, który już nieraz pokazał nam w drukowanych u siebie książkach, że na nazwę, którą się określił w napisanej przez siebie przedmowie do „Ballady o Świątkarzu", nazwę „typografa", w pełni zasługuje. Typografja czyli drukarstwo było w zaraniu sztuki graficznej zawodem odpowiedzialnym, wymagającym wielkiej wiedzy fachowej i wielkiej kultury, bo to mieć trzeba, aby wykonać piękną książkę. Dzisiejsza uprzemysłowiona grafika stawia typografom tem większe trudności i zadania, jeżeli idzie o to, ażeby wydać książkę stojącą na poziomie rzeczywiście artystycznym.

Zastosował więc nasz typograf poznański w „Balladzie" swoje gruntowne studja pereł typograficznych 16 wieku, których nutą przewodnią była umiejętność fachowa, dobór materjału nie błyskotliwego lecz trwałego, solidnego, mogącego przetrwać wieki, no i w końcu włożył w pracę swoją tę iskrę Bożą talentu, której nie zdobywa się przez naukę lecz która u każdego twórcy w sercu drzemie. Jestto to, co pracy rąk czyli wysiłkowi fizycznemu daje urok dzieła sztuki. Czcionka, którą złożono „Balladę", jest tak zwana w drukarstwie „antykwą", czyli czcionka opartą na wzorach literactwa klasycznego, łatwo czytelną i w formie swej plastycznej dojrzałą. Odbito „Balladę" na mirkowskim papierze czerpanym, na papierze, który posiadając charakter pracy ręcznej, ma swój specjalny urok i o którym możnaby powiedzieć, że jest jakby dyskretnym akompaniamentem do zestawu grającego pierwsze skrzypce. Zegadłowiczowskie strofy, oryginalne i pełne specyficznej rytmiki zostały ujęte w oryginalny zestaw kolumn graficznych. Kolumny te, spokojne i przezroczyście rozbite, nie rażą pstrokacizną mimo, że tu i tam wybija się w nich pewien specjalny motyw graficzny, który wyszedł ściśle z literackiej rytmiki „Ballady". Ustosunkowanie marginesów jest wzorowe, a wiadomą rzeczą, że określenie marginesu w książce zależne jest ściśle od subtelnego odczucia proporcji u typografa, od odczucia, przy którem i najtęższa nieraz teorja poprostu w łeb bierze.

„Ballada o Świątkarzu" zillustrowana została drzeworytami Jędrzeja Wowra ostatniego „świątkarza" beskidzkiego. Świątkarze, czyli ludowi rzeźbiarze Chrystusów i Świętych Pańskich, zdobiących kapliczki i drzewa przydrożne ziemi beskidzkiej, to artyści z Bożej łaski. Sztuka ich przechodzi z ojca na syna, posiada konserwatywne założenia zdobnicze i reguły, często wręcz schematy, a artyzm w nich — to naprawdę dar łaski Bożej.

Wowrowe drzeworyty biorą za serce. Przed ich urokiem, przed ich rozmiłowaną w życiu Świętych Pańskich naiwną prostotą, zmysł krytyczny grafika zawodowego oraz wrodzony gust grafikomana staje jak przed założeniem nowem. Drzeworytów tych brać nie można zimnem rozumowaniem... Jędrzeju Wowrze! Chrystus Twój frasobliwy, Chrystus Twój w strasznym tragizmie pod krzyżem się uginający i ten Twój Jan święty, na którego chwałę wiewiórce po drzewie fikać kazałeś, są dziełami graficznemi, które ze serca Twego wypłynęły i których miernikiem serce nasze być winno!

Ujęcie techniczne drzeworytów Wowra jest ujęciem syntetycznem. Założenie ma silnie ornamentalne i posiada wyraz plastyczny, który — jak u każdego dzieła artystycznego, — i w tym wypadku wynika z ciągłej walki twórcy z materjałem. Walka więc dłuta z drzewem, wielkie odczucie zdobnicze, rozczulający brak wiadomości anatomicznych a w końcu wielka religijność artysty, stworzyły kapitalne drzeworyty Jędrzeja Wowry, ostatniego beskidzkiego świątkarza.

Rozmiłowany w artyście tym ludowym, Zegadłowicz napisał na cześć jego swą „Balladę", i zasłużył się tem samem wobec polskiej kultury i polskiej etnografji. Ciekawy zaś eksperyment typografa poznańskiego Jana Kuglina ubrał balladę tę w piękną formę graficzną, wartą poklasku nietylko polskich miłośników książki. Jesteśmy pewni, że i zagranicą perełka graficzna „Ballady o Świątkarzu" z entuzjazmem będzie przyjętą.

Drugie wydawnictwo towarzystwa Bibljofilów Zegadłowicza „7 pieśni zgrzebnych o Janie Kasprowiczu" wyróżniają się pod względem graficznym piękną czcionką, którą zostały złożone. Czcionka ta znana pod nazwą antykwa Walbauma ma swoją ciekawą historję, została bowiem przed 100 laty wycięta przez Niemca Walbauma i mimo swych wysokich walorów artystycznych w czasie tym się nie zaklimatyzowała. Dopiero teraz po 100 latach została na nowo odkrytą przez odlewnią czcionek Bertholda i dzisiaj znów cieszy sie zasłużoną opinją artystyczna. Zestaw „7 pieśni" jest wytwornie skromny a cała jego ozdobą to zastosowanie koloru czerwonego do pierwszej linji kolumny oraz podkreślenie pierwszej litery wiersza przez większy stopień pisma. Marginesy wyczute z głęboką finezją graficzną.

Towarzystwo Bibljofilów w Poznaniu przez te wydawnictwa przysłużyło się wielce polskiej kulturze typograficznej. Ale czemu Panowie Bibljofile swoje misterja graficzne tak zazdrośnie kryja przed okiem ogółu, wydając „Balladę o Świątkarzu" zaledwie 145 egzemplarzach a „7 pieśni" nawet tylko w 30 egzemplarzach.

M. Żiółkowski.

Poznań.

Wystawa „egipska". W hotelu „Apollo" są na widok publiczny wystawione pod nazwą ogólną „Egipt" prace p. Laszenki, znanego już w Poznaniu z podobnego pokazu. P. Laszenko trudni się malowaniem obrazków i obrazów, przedstawiajacych krajobrazy i sceny z Egiptu. Są to wytwory ilustratorskie, nie posiadające żadnych cech indywidualnego stylu, nie objawiające żadnego własnego spojrzenia na świat, które jest najpierwszym warunkiem twórczości artystycznej. Inna rzecz, że każde środowisko ma pewną warstwę widzów, którym nie idzie o poziom dzieła sztuki, ani o jego treść artystyczną, lecz o anegdotę jaką ono przedstawia, wiec o jakąś kobietkę, o wielbłąda itp. Ci znajdują w tym rodzaju malowania zadowolenie dla swoich gustów.

(I. G. Piotrowska.)

Bibljografja regjonalna Województwa poznańskiego

opracowana przez Bibljotekę Uniwersytecką w Poznaniu na podstawie obowiązkowych egzemplarzy bibljotecznych z obszaru województwa poznańskiego.

Blaetter, Deutsche in Polen, Poznań. R. 5. 1928, zesz. 2.

Celichowski (Kazimierz) dr. I. Antoni Adamek. Doświadczenia polowe z mitrofosem oraz mieszankami fosforytów z nawozami azotowemi. Poznań. Nakł. Centr. Biura Porad. Roln. Fabryk nawozów sztuczn. w Warszawie. Odbito w Druk. „Poradnika Gospodarskiego". 1928 8°, str. 23, 1 nlb. (Odbitka z Poradnika Gospod. nr. 7 i 8 1928 r.) (Tyt. okł.)

Fleszyński, (Kazimierz): O zawodzie prawnika. Z cyklu odczytów p. protektoratem Min. O. i W. R. „O wyborze zawodu". Warszawa. Skł. gł.: Polsk. Tow. Eugeniczne. (Druk. Zakł. Graf. „Bibljoteka Polska" w Bydgoszczy). 1928 8°, str. 10. (Tytł okł.) Bibljoteka Eugeniczna Polsk. Tow. Eugen. nr. 10.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Zjazd teologów. Polskie Tow. Teologiczne urządza swój pierwszy Zjazd naukowy we Lwowie 11 i 12 kwietnia br. Bogaty program obejmuje przeszło 30 referatów, przydzielonych sekcjom: filozoficznej, dogmatycznej, biblijnej, historycznej i liturgicznej. Referaty wygłoszą m. in. ks. ks. Hozakowski, Kubik i Gładysz z Poznania, oraz ks. ks. Kowalski Kaz. i Żychliński z Gniezna. O przebiegu i rezultatach Zjazdu umieścimy szczegółowe sprawozdanie.

„Vases antiques" oto tytuł międzynarodowych publikacyj naukowych, zawierające reprodukcje waz starożytnych, znajdujących się w poszczególnych krajach wokół morza śródziemnego. Publikację tę zainicjował Związek Akademji całego świata (Union Academique Internationale) Obecnie przystępuje także polska Akademja Umiejętności do takiego wydania reprodukcyj waz w Polsce się znajdujących i zwraca się do wszystkich posiadaczy waz starożytnych z prośbą o zawiadomienie Akademji o ilości i rodzaju okazów. (n)

Kochanowski zagranicą. W księdze ku czci prof. Brücknera znalazło się cenne studjum wybitnego badacza krakowskiego Kota o studjach wielkiego poety za granicą. St. Kot: „Jana Kochanowskiego podróże i studja zagraniczne". Już temu lat dziesięć ogłosił historyk reformacji Wotschke dwa listy Kochanowskiego do ks. Albrechta, z których okazuje się, że Kochanowski bawił na studjach w Królewcu w r. 1555, o czem milczały dotychczasowe biografje. Kochanowski bawił w Królewcu na studjach i w r. 1552. Wyjazdu do Królewca nie uważało się wszelako za wyjazd za granicę. Stamtąd udał się do Padwy, by wrócić do Królewca po zasiłek od księcia i znów wybrać się za Alpy. Daty tych wyjazdów i pobytów ustala Kot w sposób bardzo przekonywujący. Co się tyczy tajemniczego „Karo'a", który był przewodnikiem poety we Francji, sądzi Kot, że był nim humanista Karol Utenhove, (należy przypomnieć, że na podobny wniosek wpadł poznański romansista Langlade). Jest pewnem, że Kochanowski skłaniał się za młodu do reformacji i dopiero później ochłonął, głównie ze względów praktycznych. Ale z tego czasu pozostał w nim osad pojęć bardzo wyraźny. Dziwić się tylko wypada, że znawcy Kochanowskiego lekceważyli dawno znane listy i nie chcieli wyciągnąć stąd odpowiednich wniosków. (t. gr.)

Polskie Tow. Przyrodników im. Kopernika w Krakowie odbyło posiedzenie naukowe z wykładem prof. dr. D. Szymkiewicza „Stosunki liczbowe w budowie roślin". (n)

MUZYKA

Józef Śliwiński odegrał recital fortepianowy w czasie uroczystego przyjęcia w salach poselstwa polskiego w Bukareszcie, które zgromadziło szereg osób z korpusu dyplomatycznego i najwyższych sfer rumuńskiego towarzystwa. Śliwiński grał utwory Chopina i Liszta. (z)

Jednoaktowa opera K. B. Jiráka. Teatr Narodowy w Bernie wystawił jednoaktową operę „Kobieta i bożek" K. B. Jiráka, znanego i Poznaniowi kompozytora czeskiego. Styl muzyczny tej opery różni się znacznie od dykcji w jakiej Jirák dzisiaj komponuje, dzieło to bowiem powstało przed 15 laty i zdaniem kompozytora ukazało się zbyt późno na scenie. Rozwój twórczości Jiráka poszedł w kierunku symfonji i muzyki kameralnej; próby zaś jego na polu opery należą do okresu wstępnego, kiedy jeszcze kompozytor podlegał wpływom różnych wielkich talentów muzyczno-dramatycznym. Krytyka podkreśla jednak widoczne już oryginalne znamiona stylistyczne w tej młodzieńczej partyturze. (z)

TEATR

Trzydziestolecie artysty. Ze Lwowa piszą nam: W Teatrze Wielkim odbył się jubileusz trzydziestolecia pracy scenicznej p. Eugenjusza Kalinowskiego, dzisiaj sekretarza Teatrów Miejskich. Jubilat odegrał jedną ze swych popisowych ról: starego Siekierkę w kapitalnym „Spadkobiercy" Grzymały Siedleckiego. Sala była pełna, telegramów i życzeń masę, zainaugurowanych dowcipną i pełną werwy przemową dyr. Trzcińskiego, który okazał się pierwszorzędnym mówcą. Oklaski sypały się bez końca na sympatycznego jubilata i na jego pod reżyserją Trzcińskiego grających kolegów. (tl)

RUCH REGJONALISTYCZNY

Wieczór śląski. Z Krakowa piszą nam: „Zuicz" Stowarzyszenie studentów — Polaków ze Śląska Cieszyńskiego zorganizowało wieczór śląski z niezwykle interesującym programem. Wystąpił chór akademicki z pieśniami śląskiemi; p. Jan Kubisz poeta śląski deklamował swoje wiersze, główną zaś część programu zajęły odczyty wybitnych krakowskich uczonych. Prof. Dyboski mówił o odrodzeniu na Śląsku Cieszyńskim. Prof. Jan Dąbrowski o przyczynach utraty przez Polskę Śląska Cieszyńskiego; prof. Kazimierz Nitsch przedstawił indywidualne cechy narzecza śląskiego, wreszcie na temat literatury odrodzeniowej na Śląsku Cieszyńskim wygłosił odczyt p. Paweł Musioł. (l)

Konkurs na afisz

Zarząd główny Polskiej Macierzy Szkolnej ogłasza konkurs na afisz artystyczny, mający na celu wywołanie odpowiedniego przychylnego stosunku osób, kierujących samochodami, do dzieci i młodzieży szkolnej, przechodzącej przez ulicę, głównie w pobliżu szkół.

Afisz ma być wykonany w 3-ch barwach i w odpowiedniem artystycznem ujęciu przedstawiać grupę dzieci przechodzącą przez jezdnię i przejeżdżające samochody grożące niebezpieczeństwem dla dzieci. Prócz rysunku afisz zawierać ma odpowiednio ujęty napis następującej treści: „Kierujący samochodami: miejcie litość nad nami". Format afisza 80×100. Termin składania prac konkursowych upływa z dniem 30 kwietnia. Obowiązuje godło na pracy i na zaklejonej kopercie; w kopercie umieścić należy kartę z nazwiskiem i adresem autora. Za najlepsze prace ustanawia Zarząd Główny Polskiej Macierzy Szkolnej 2 nagrody: I — 250 zł i 2 — 150 zł. Prace nagrodzone stają się własnością Polskiej Macierzy Szkolnej.

Z różnych stron Polski

Sambor. (Zbrodnia głuchoniemej.) W Prusach koło Sambora głuchoniema morderczyni 56-letnia J Krzykowa, zadała śpiącemu mężowi 8 ciosów siekierą w głowę, poczem wywlókłszy trupa z łóżka, ukryła go w komorze. Zbudzeni krzykiem mordowanego sąsiedzi, wyważywszy drzwi, ujrzeli zbrodniarkę zmywającą krew spokojnie z podłogi. Porąbany Krzyk dawał jeszcze słabe oznaki życia. Ani n policji, ani w sądzie nie zdołano ustalić przyczyny, która pchnęła morderczynię do potwornej zbrodni.

Czortków. (Organizacja powstańcza.) Przed kilku dniami policja pow. czortkowskiego wpadła na trop istniejącej w gminie Bazar ukraińskiej organizacji powstańczej. Dochodzenie ustaliło, że do organizacji tej należy kilkadziesiąt osób z powiatów: zaleszczyckiego, buczackiego i czorstkowskiego Założycielem organizacji był 17-letni Dmytro Baran, syn zamożnego gospodarza. Zadaniem organizcji było wywoływanie drobnych zamieszek, rozbrojenie załogi czortkowskiej i następnie wywołanie powstania w całej Małopolsce Wschodniej. W ciągu kilku dnii organizację zlikwidowano, aresztując 24 osoby. Znaleziono 5 karabinów, kilkaset naboi oraz kilka rewolwerów i bagnetów. Dowódcą wojskowym bandy był niejaki Czerwony, b. wachmistrz austrjackiej, a następnie ukraińskiej armji.

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE WZMACNIA POTĘGĘ RZECZYPOSPOLITEJ

Z życia Towarzystw

Zjazd I. okręgu Tow. Powstańców i Wojaków.

Zjazd w dniu 18 b. m. zagaił prezes okręgu Janczewski w cukierni p. Langiego, Stary Rynek o godzinie 10 rano, odczytuje porządek obrad i witając licznych delegatów, których było 26 z 19 Towarzystw jak i zarząd Związku in corpore z prezesem Dr. Głowackim na czele. Sprawozdanie z działania okręgu odczytał druh sekretarz Welzland, następnie druh Laurentowski zdał stan kasy, której dochód wynosił 2.718.01, rozchód 2.462.43, pozostaje saldo 254.58. Druh komendant okręgu, por. Świniarski zdaje sprawozdanie z czynności przysposobienia wojskowego poszczególnych Towarzystw w okręgu jak i kompanij przedpoborowych, do których się już 800 członków zapisało.

W dyskusji nad sprawozdaniami wyłoniły się różne zdania, przedewszystkiem większego poparcia finansowego okręgu przez zakupywanie znaczków związkowych. Również delegaci wyrażali pewne żale do oficerów instrukcyjnych, którzy zamiast dawać instrukcje w ramach Związku, agitują na rzecz Strzelca, co mocno potępiać trzeba. Dlatego zaleca się zdaniem delegatów przyjmować instrukcje dawane przez okręg nie przez oficerów P. W., które idą w zupełnie innym kierunku.

Następnie komunikuje prezes, iż podług ustaw wylosowanych zostało dwóch członków zarządu, którzy ustępują jak i prezes, który z powodu nawału innych prac, nie może nadal urzędu sprawować. Po dziesięciu minutowej przerwie, którą zarządzono, ukonstytuował się nowy zarząd: Janczewski Stan. prezes, Rudzki Kazimierz wiceprezes, Welzland Kazimierz sekretarz, Laurentowski Franciszek skarbnik, Knoll Zenon i Czekała Wincenty radni, Świniarski Wiesław, komendant.

Następuje wybór delegatów do Zw., do którego wybrano wszystkich członków okręgowego Zarządu i z łona delegatów 13 członków, razem 20. Do sprawy tej zabiera głos prezes Związku druh dr. Głowacki, przypominając trudną pracę Związku i prosi wybrać ludzi rozsądku i spokoju, ażeby zjazd dał dowód karności i sprężystości. Następnie przedstawiony budżet przez skarbnika druha Laurentowskiego na rok przyszły w zupełności przyjęto. Pod wnioskami zarządzono pewne ulepszenia w zakupywaniu znaczków związkowych przez poszczególne towarzystwa celem zasilenia kasy.

Po wyczerpaniu porządku obrad solwuje prezes druh Janczewski zjazd o godzinie 3 popoł., dziękując delegatom za rzeczowe obrady hasłem: „Za Wolność!" (t)

RADJO

Programy radjofoniczne.

Czwartek, 22 marca 1928.

Poznań (344,8 m) godz. **12,05** (transmisja z Warszawy) odczyt p. t. „Rapperswilskie Muzeum Narodowe w Warszawie" (z cyklu organ. przez Minist. W. R. i O. P. — wygł. dr. Władysław Szyszkowski; godz. **12,30** koncert dla Młodzieży Szkolnej (transmisja z Filharmonji Warszawskiej); godz. **14,00** notowania giełdy pien. i komunikaty PAT.; godz. **16,55** odczyt p. t. „Hodujmy kwiaty" — wygł. p. Zofja Chełmicka; godz. **17,20** odczyt p. t. „Egipt za czasów Faraonów oraz w dobie obecnej" — wygł. art. mal. Aleksander Laszenko; godz. **17,45** audycja literacka (transmisja z Warszawy); godz. **18,45** nadprogram; godz. **19,10** 39-ta lekcja języka ang. — wykł. dr. Arend, lektor U. P.; godz. **19,35** odczyt p. t. „Współczesne poglądy na uprawę jęczmienia browarnianego" — wygł. dr Zygm. Pietruszczyński; godz. **20,00** odczyt organ. przez Prezydjum Rady Ministr. (transm. z Warszawy); godz. 20,30 koncert wieczorny. Udział biorą: prof. Feliks Nowowiejski (organy), dr. Wanda Roesslerówna (mezzosopran). 1. Bach: Dwie fantazje c-moll i h-moll. 2. Bach: Dwa wstępy do chorałów a) Duszo moja wznieś się, b) Do Pana zbliża się dusza moja. 3. Rossini: Stabat Mater, Mercadante: L'abondonnata (odśp. dr. Wanda Roesslerówna). 4. Perosi: a) Dwa tria, b) Preludjum. 5. Schubert: Ave Maria, Moniuszko: Modlitwa (odśp. dr. Wanda Roesslerówna. 6 .Miecz. Surzyński: Trzy wstępy do chorałów polskich a) Ty któryś gorzko na krzyżu umierał, b) O Jezu jakoś ciężko skatowany, c) Ojcze Boże Wszechmogący; godz. **22,00** sygnał czasu, nadprogram, komunikaty meteor., gospod., PAT. i Z. O. K. Z.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Wincenty Kubaszak, 4 mies. 15 dni. Rozalja Prędkowska, służąca, 24 l. Antoni Szymański, krawiec, 33 l. Irena Borzych, 3 mies. Wacław Maliński, weteran, 85 l. Urszula Matuszewska, 4 mies. 10 dni.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Kobiet — Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 22 bm. o godz. 19 na salce parafjalnej Zmartwychwstania Pańskiego.

— **Koło Senjorów w Poznaniu.** Zebranie odbędzie się w czwartek, 22 bm. o godz. 20 w własnych lokalach przy Al. Marcinkowskiego 26. Na porządku dziennym wykład dr. Całkosińskiego na temat: Sprawozdanie delegata amerykańskiego przy rządzie polskim. Po zebraniu wieczorek kawalerski: kiszki z kapustą.

— **Stow. Młodych Polek par. Zmartwychwstania Pańskiego** urządza w dniu 22 bm. (w czwartek) o godz. 19,30 na dużej sali parafjalnej wieczór rodzicielski, na który uprzejmie członków i gości się zaprasza.

— **Tow. Śpiewu „Halka", Poznań-Jeżyce** uprasza wszystkich czynnych członków o regularne i punktualne uczęszczanie na lekcje śpiewu, odbywające się w poniedziałki i czwartki od godz. 8 wieczorem w lokalu posiedzeń p. Kasperkowej, ul. Kraszewskiego.

— **Stow. Młodzieży Polskiej pod wezw. św. Stanisława Kostki, św. Wojciech.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 22 bm. o godz. 19,30 w salce parafjalnej.

— **Koło Młodzieży przy Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc".** Zebranie w czwartek, 22 bm. o godz. 19,30 u p. Jarockiego, ul. Masztalarska.

Koniec części redakcyjnej.
Za rękopisy niezamówione Redakcja nie odpowiada.

Nawet nie widząc chwyta każda kobieta po mydło domowe i toaletowe z fabryki Lukaschika.

Pw 5791,5579

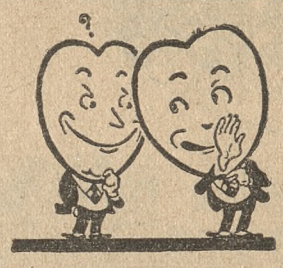

— O jej, jej, co to będzie?! Matka jest wściekła, — mówi, że przezemnie Stasia tak się przeziębiła; Chcą ją nawet wysłać zagranicę! Radź co robić!

— Po co wysyłać zagranicę, zanieś im zaraz paczkę cukierków od kaszlu „Malto a", za 2 dni będzie zdrowa! Kw 899

Dyrekcja Powszechnej Wystawy Krajowej

ogłasza niniejszem

przetarg

na wykonanie robót ciesielskich przy budowie pawilonu organizacji rolniczej na terenach zachodnich.

Kosztorysy ślepe nabyć można w cenie 5 zł wy Wydziale Budowlanym P. W. K. ul. Grunwaldzka 22, gdzie również przejrzeć można warunki techniczne i plany.

Oferty w kopertach zapieczętowanych należy oddać w wyżej podanym wydziale w poniedziałek, dnia 26. III. 28 r. do godz. 10 rano. Otwarcie nastąpi o godz. 10,15. Do oferty należy załączyć wadjum w wysokości 2% sumy kosztorysowej.

Dyrekcja P. W. K. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta lub nie zatwierdzenie żadnej z ofert.

Dyrekcja Powszechnej Wystawy Krajowej

nw 4868

P 5512-0,4117

Wyłączne zastępstwo na Poznańskie i Pomorze

BR. MACHALLA S. K. Poznań, ul. 27 Grudnia 2

Hurtownia artykułów drogeryjnych i kosmetycznych. Pw 7335-10,801

Meble kompl. pokoje, kluby Józef Kadler, dawniej **O. Dümke**

Poznań, ul. Fr. Ratajczaka nr. 36

wejście przez podwórze.

Wszelkie prace tapicerskie w domu i poza domem. Pw 5587-1,21

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę drogiej Zmarłej, składamy na tej drodze serdeczne

podziękowanie

Emil Arlt.

Poznań, 21 marca 1928 r.
ul. Słowackiego 31. Tw 955

W pierwszą rocznicę śmierci drogiej matki naszej, ś. p.

Marji z Kłaczyńskich Jankowskiej

odprawi się

msza św. żałobna

w sobotę, 24 marca o godz. 8,30 w kościele św. Wojciecha w Poznaniu.

zw 7316 **Dzieci.**

W pierwszą rocznicę śmierci, ś. p.

Zenona Lewandowskiego

odprawi się w piątek, dnia 23 b. m. o godzinie 9

msza św. żałobna

w kościele św. Marcina, o czem zawiadamia Krewnych i Znajomych

żona z córkami.

Poznań, marzec 1928 r. zw 7318

†

Dnia 20 marca 1928 zasnęła w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza matka, córka, siostra, bratowa i ciocia, ś. p.

z Sujaków

Wiktorja Madalińska

przeżywszy lat 51. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 23 b. m. o godz. 5 po poł. z domu żałoby ul. Kolejowa 55 na cmentarz w Górczynie, msza św. w niedzielę o godz. 7,45 w kościele Matki Boskiej Bolesnej o czem Krewnym i Znajomym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

zw 7328 **mąż, dzieci i rodzina.**

Poznań, Zielątkowo, Szamotuły.

nw 8111

Przeznaczenie!

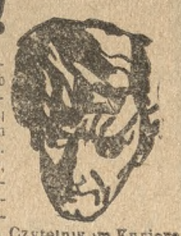

Jeżeli Ci brak energji, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, przyjdź osobiście lub napisz do psycho-grafologa Szyllera Szkolnika — Autora prac naukowych redaktora pisma „Świt". Nadeślij charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby (los Twój zależy nietylko od Twoich zdolności i czynów lecz od ludzi z któremi się łączysz). Zakomunikuj imię, rok i miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość osób najbliższej rodziny, a otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia. Odpowiedzi na szczerze zadane pytania, jak również horoskop słynnego medjum M-lle Evigny. Wszystkim Czytelnikom Kurjera Poznańskiego szczegółową analizę wysyła się po otrzymaniu zł 8.— (zamiast zł 5.—), można znaczkami pocztowemi. Osobiście przyjmuje 12-7. Protokoły, odezwy, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy. **Warszawa, Psycho-Grafolog, Szyller-Szkolnik. Redakcja „Świt", Nowowiejska 32 m. 6, róg Marszałkowskiej.** Ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu.

nw 8048

Czcigodnym Konfratrom, Wielmożnej Pani Marji Swinarskiej, Przełożonej uczelni im. Dąbrówki, Szanownemu Gronu Nauczycielskiemu i Uczenicom Zakładu, wszystkim życzliwym i łaskawym osobom, które raczyły oddać ostatnią przysługę, ś. p.

Anieli Krysińskiej

oraz nadesłały wyrazy współczucia, składam

serdeczne podziękowanie

zw 7326

Jaraczew, Poznań. w imieniu rodziny **ks. Stefan Krysiński.**

Pański sąsiad będzie znacznie bogatszy,

bo kupił traktor ropny „Grossbulldog" Lanz'a!
NAJTAŃSZY W UŻYCIU, BO PĘDZONY ROPĄ!
1) do prac na roli, 2) do pędzenia maszyn, 3) do transportowania ciężarów!

GENERALNA REPREZENTACJA

NITSCHE i Sp.

FABRYKA MASZYN — POZNAN — UL. KOLEJOWA 1-3.

Pw 7333-11,778

NA RATY

miesięcznie **18 zł**

pierwsza rata **36 zł**

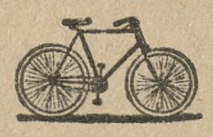

nw 5011/12

wąż 4.50, opona 10 zł, kierownik 7,50 zł, widelki 8 z., hamulec 3,50 zł, pedały 4.50 zł, pompa 2,20 zł, sprycha 6 gr, dzwonek 90 gr, klucz 30 gr.

Kromczyński

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 5.
obok poczty.

Dekretem Pana Ministra Sprawiedliwości zostałem mianowany

NOTARJUSZEM

na obwód Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z siedzibą w Łabiszynie.

Witold Budzyński
adwokat i notarjusz.

zw 7312

Wróciłem

Dr. med. Podkomorski

specjalista w chorobach skóry

ulica Fr. Ratajczaka 40 (róg 27 Grudnia)

10 — 12 4 — 6. zw 7307

Niełatwopalne!

Tylko w oryginalnych opakowaniach po

2.- zł.
1.50 „

SPECTROL
NIEŁATWOPALNY

Zastępca obwodowy: **W. SZYPERSKI, Poznań, ul. Wrocławska 35**

Tw 950

Kupię

kamienicę

w Poznaniu. Zaliczę 200 do 300 tysięcy zł. Wolne mieszkanie **niekonieczne.** Oferty tylko od właścicieli.

Tadeusz Swinarski,
Poznań, Górna Wilda 3.
Telefon 1743. zw 7320

Willę

z wolnem mieszkaniem kupię. Zgłoszenia do Kurjera pod **zw 7313**

Mieszkania

5—6 pokojowego poszukuję. Zgłoszenia do Kurjera pod **zw 7314**

Gwoździe

druty, siatki, szpadle, widły, blacha mosięż.

A. KOSZEWSKI
Poznań, Stary Rynek 61
Pw 7333-4-0,450/499

Kokosy

najkorzystniej

Centrala Dywanów
Kazimierz Kuźaj
ulica 27 Grudnia 9.
Największy magazyn specjalny w Poznaniu
Parter, I. piętro i sutereny. Rok zał. 1896.

Pw 7292-10,852

AUTO

6 osobowe Fiat 507 prawie nowe z nasadzką **sprzedam.** Oferty Kurjer Pozn. pod **zw 7304**

Polecamy do siewu

SERADELĘ

tegorocznego sprzętu

Mamy zapotrzebowanie

na żyto jare

(latowe do siewu)

„ROLNIK" w Janowcu, Spółdz. Roln.-Handl.
Telefon 23 dw 3423 **Telefon 23**

BANK CUKROWNICTWA

Spółka Akcyjna w Poznaniu

wynajmuje schowki (safes) w swym skarbcu, zabezpieczonym należycie od ognia i kradzieży

Opłata roczna wynosi zależnie od wielkości schowka

zł 8,— do zł 40,—

z doliczeniem państwowego podatku od schowków.

nw 5031

Podróżującym Paniom

polecamy trwałą ondulację o niezanikających po myciu falach. Również farbienie włosów „Henną", Masaże. Manicure, wyroby z włosów i t. d. w pierwszorzędnem i hygjenicznym wykonaniu. zw 7310

SALON de COIFFURE
dla Pań i Panów
Poznań, ul. 27 Grudnia 4.

Gdy Cię bolą odciski Parowki lub nagniotki Nie uciekaj się nigdy, do porady ciotki! — Bo Ci wygodne obuwie użycza

Na Gwarnej 8 firma Dutkiewicza!

*

Obuwie dla wytwornych panów!

TEREN

pod budowę willi **kupię.** Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod **zw 7315**

Składu

z dużem oknem wystawowem przy św. Marcinie **poszukuję.** Zgłoszenia do Kurjera pod **rw 1606**

Lisy, tchórze i kuny

poszukiwane na eksport po najwyższych cenach dziennych

Berhard Löwenthal
Rauchwaren-Engros
Danzig-Zoppot, Kronprinzenstr 5

Tw 989

Dom dochodowy

dwupiętrowy, bez obciążenia hipotecznego, dobrze utrzymany, przy ruchliwej ulicy, do sprzedania. „Kara" i „Hortensja" Bydgoszcz, Król. Jadwigi 6. zw 7264

Żaluzje

wszelkiego rodzaju wykonuję i przymuję reparacje.

Własna fabrykacja tablic parkietowych, układanie czyszczenie i froterowanie parkietów.

FRANCISZEK KEMPA
POZNAŃ
Dawniej Otto Fränkel — Zał. 1910
Ul. Bóżnicza 16 i Małe Garbary 4
Telefon 51-16 Kw 68

Kupimy większą ilość używanych lecz dobrych

BECZEK

od śledzi, nafty, oliw i t. p. Oferty prosimy skierować do **„PAR"**, Al. Marcinkowskiego 11 pod **nr. 11,489** Pw 7523/4-11,489 90

Najlepsza wirówka

7093-305

Mączka odżywcza Homosan

jest najlepszym środkiem odżywczym dla niemowląt i dzieci.

Do nabycia w aptekach i drogerjach.

Pw 7387-12,121

UBIKACJI

możliwie parterowej nadającej się na składnicę materjałów metalowych, suchej ca. 100—150 kwm. w najbliższej bliskości Starego Rynku **poszukuję** zaraz wprost od gospodarza. Wyczerpujące oferty uprasza się do Kurjera Pozn. pod **zpw 7303**

Nawet nie widząc- chwyta każda kobieta po mydła domowe i toaletowe z fabryki

Lukaschika

Tarnowskie-Góry

T 951w

Do wiosennej uprawy polecamy

Pługi - Brony - Kultywatory

Siewniki rzędowe „Polonia"

Cegielskiego
system Siederslebena

Oryg. Hey'a opełacze „Pflanzenhilfe"
do zboża i buraków

Siewniki do saletry „Kujawiak"
dwu- i wielorzędowe z przyrządem do wysiewu szerokorzutnego.

CZĘŚCI ZAPASOWE! CZĘŚCI ZAPASOWE!

ZWIĄZKOWA CENTRALA MASZYN S. A.

ul. Fr. Ratajczaka 16. **POZNAŃ** Telefon 22-80 i 22-89.

Oryg. szwedzkie wirówki do mleka „BALTIC" i CELTIC".

Pw 6570-6,217

Tylko dla Panów!!!

Bielizna dobra i ładna to majątek

Celem dania okazji zaopatrzenia się wszystkim sferom w dobre i eleganckie koszule męskie urządzam

8 TANICH DNI.

Własna fabrykacja

dobre gatunki materjałów i pierwszorzędne wykonanie dają rękojmię taniego zakupu tylko w firmie: Kw 671

WŁADYSŁAW HAHN

Stary Rynek 58 — Telefon 19-24.

Magazyn artykuł. męskich istniejący od 1901 r.

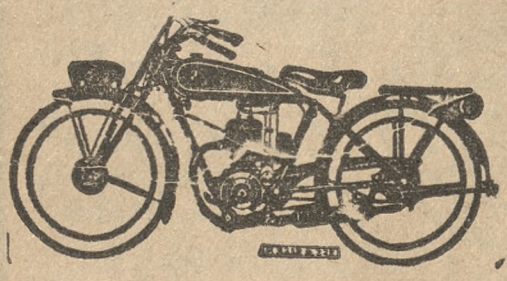

PUCH Światowej sławy **motocykle. Model 220** 4,5 KM.

Dostawa natychmiastowa.

AUSTRO-DAIMLER S. A., Poznań

św. Marcin 48 — tel. 15-58. Garaże i warsztaty ul. Dąbrowskiego 7.

Przedstawiciele poszukiwani. Pw 7495-11,410

Chcesz władać wielką tajemniczą siłą?

SZYLLER SZKOLNIK: „Hypnotyzm! Sugestja! Telepatja" „Siła nasza wewnątrz nas". Podręcznik samouczący hypnotyzeru Szyllera-Szkolnika. Zawiera 98 rozdziałów: Historja hypnotyzmu. Jakim powinien być hypnotyzer. Jakie winno być medjum. Magnetyczny rozwój oczu. Autosugestja. Wpływ hypnotyzera na medjum. Sugestja podczas snu. Sugestja na jawie. Obudzenie myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich nałogów — Zł 8. W pięknej, mocnej oprawie Zł 10.

Czytelnikom Kurjera Poznańskiego, jako premjum — bezpłatnie oddajemy.

PR. WYCZAŁKO: „Nauka a okultyzm", Wiedza Tajemna, metody rozpoznawcze. Cenny podręcznik dla wtajemniczonych i laików.

Wysyłamy za gotówkę, lub za zaliczką pocztową, lecz po otrzymaniu 1,50 zł na wydatki pocztowe i opakowanie (można w znaczkach pocztowych). Ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu. Pw 7298-52,196

Wydawnictwo i Redakcja **„Swit", Warszawa, Nowowiejska 32.**

nw 4953

CEGŁĘ

piaskowo-wapienną poleca dw 3389

Fa. P. Schulz, Gostyń.

Kraków-Poznań!

Zamienię mieszkanie

komfortowe, 6-pokojowe w Krakowie z wszelkiemi przynależnościami (ewent. równocześnie drugie 3-pokojowe) w najlepszem, zdrowem położeniu, obok Parku Krakowskiego, w pobliżu przystanku tramwajowego, na 7—9 pokojowe mieszkanie w Poznaniu, możliwie na Jeżycach lub Łazarzu. Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „PAR", Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod **nr. 12,20** Pw. 7675-12,20

LETNISKO!

Poszukuję 3 pokoi z kuchnią od 1 maja do października w Puszczykowie lub Puszczykówku. Zapłacę czynsz zgóry. Zgłosz. do eksped. Kurjera Pozn. pod nr. **zw 7323**

Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych

K. Sowiński - budowniczy

Poznań, Fr. Ratajczaka 37. Telefon 38-41.

Ceny przystępne, warunki dogodne, kosztorysy bezpłatn.

zw 7218

DLA SPORTU „NA MIASTO

Wyjątkowo nizka cena nowego "Club Sedan" Erskine Six pozwala każdemu posiąść pierwszy luksusowy lekki samochód, łączący w sobie wszelkie dodatnie strony wielkich samochodów kierowanych z wewnątrz, z przyjemnościami "coupé" i z chyżością Torpedo sportowej.
Pochyłości 11 o/o - owe bierze bez zmiany szybkości i posiada silę spokojną i jest bezpieczną pod każdym względem. Oprócz tego, dzięki zupełnie nowej koncepcji, zapewnia wielką oszczędność na paliwie i kosztach utrzymania.
Zbudowana dla Europy, maszyna, ta jest rezultatem współpracy genjuszu inżynierów amerykańskich i europejskich.

6 cyl. 9 KM. 100 Klm. na godzinę.
pochyłości 11 o/o - owe bierze bez zmiany szybkości

Nowy "Club Sedan" Erskine Six.

POZNAŃSKI AUTO SKŁAD
Poznań, ulica 27-go Grudnia Nr 15 — Telefon Nr. 39-09

Generalne Przedstawicielstwo na Poznań i Wojew.
POZNAŃSKIE
Fabryki Samochodów
THE STUDEBAKER CORPORATION of AMERICA

UWAGA. — Części zapasowe stale na składzie, ponieważ w GDAŃSKU znajduje się składnica samochodów i części zapasowych dla przedstawicieli fabryki STUDEBAKER na POLSKĘ.

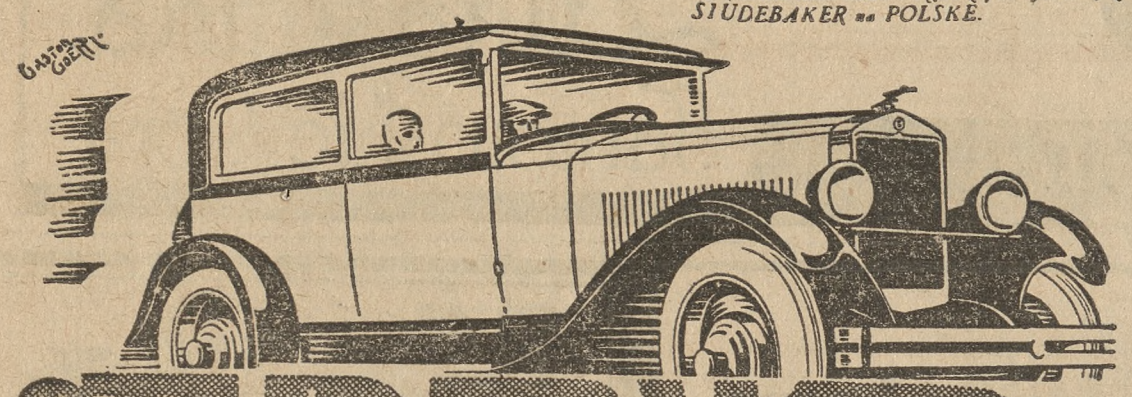

STUDEBAKER ERSKINE SIX

E.B. 32 X

uw 5088

BACZNOŚĆ!!!

Niebywała okazja taniego zakupu
Wyprzedaję po cenach znacznie zniżonych

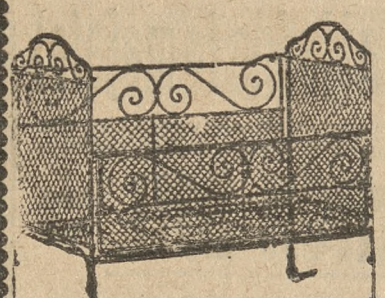

Garnki emaljowane, aluminiowe i żelazne

Łóżka metalowe dla dzieci i dorosłych

Lampy do nafty i elektryki

Porcelanę, fajans, szkło, talerze od 38 gr.

Serwisy kawowe od 8,50

Serwisy obiadowe od 29,—

Wózki dziecięce, Materace 25 zł, Noże, widelce, łyżki łyżeczki.
Wszelkie sprzęty domowe i kuchenne
teraz tylko na I. piętrze
STARY RYNEK NR. 43

W. ZIĘTEK

TELEFON 38-12

Z powodu znacznego obniżenia kosztów handlowych jestem w możności oddawać towary po cenach nader korzystnych

Pw 7735-12,135

SPECJALNY SKŁAD
FARB I LAKIERÓW
FR. GOGULSKI
POZNAŃ WODNA 6
TEL: 56-93.

Kw 559-560

Spedycja
Oclenie
Magazynowanie

Dom Spedycyjny „Rawa"

właśc. Władysław Szmańda
Bydgoszcz, Świadeckich 19.
Telefon 121.

Przeprowadzki
Ubezpieczenie
Inkaso

Pw 7729-63,218

Nasz nowy ilustrowany
cennik przyborów bartniczych
wykazuje
znaczną zniżkę cen
oraz **wiele nowych praktycznych przyborów.**
Wysyłamy go na żądanie bezpłatnie.

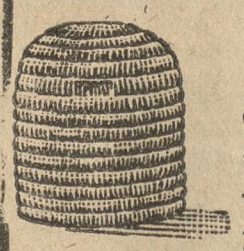

Drogerja Universum
Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 38.

Pw 7338-19 93

Najwytworniejsze materjały
sprzedaje najtaniej
B. WOJKOWSKI
Składnica sukna
POZNAŃ, ulica Wrocławska 4.
Telefon 32-11.

Pp 729-10,857

Tow. Kredytowe Miejskie Właśc. Nieruchomości

Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością
w Poznaniu

ogłasza następujący

Bilans Zamknięcia oraz Rachunek Strat i Zysków
za rok 1927

BILANS ZAMKNIĘCIA

	Winien Stan czynny		Ma Stan bierny	
Rk Kasy	19.046	66		
„ Kredytu terminowego	169.454	85		
„ Bieżący	55.473	96	26.667	51
„ Kapitału Zasob. (niepodziel.)			10.595	38
„ „ Udziałowego			39.930	56
„ Depozytów			24.711	77
„ Weksli do inka a	192	—		
„ Bankow	5.875	85	32.5[illegible]	—
„ Pobrane procenty na r. 1928			1 180	30
„ Redyskonto			117.184	—
„ Ruchomości	4.950	—		
„ Papierów Wartościowych	2.030	33		
„ Strat i Zysków			4.174	13
	257.023	65	2.70[illegible]	65

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

	Winien		Ma	
Rk Kosztów handlowych	34.571	65		
„ Procentów i prowizji			20.829	80
„ Podatków	1.348	88		
„ Ruchomości 10% amortyzacji	5.2[illegible]	09		
„ Papierów Wartościowych			19.816	95
„ Bilansu	4.174	13		
	40.646	75	40.646	5

Powyższy Bilans oraz Rachunek Strat i Zysków został zatwierdzony przez Ogólne Zebranie członków Towarzystwa w dniu 9 marca 1928 r. zw 7305

Poznań, dnia 20 marca 1928 r.

Prezes Rady Nadzorczej M. CHŁĄPOWSKI MP.

Bank Pożyczkowy - Poznań

Bilans z dnia 31 grudnia 1927 r.

AKTYWA: zł	gr		PASYWA: zł	gr
		Fundusz rezerwowy	23.100	—
		Rezerwa specjalna	19.[illegible]52	92
		Udziały	84.197	72
		Redysk. weksle	302.135	50
		Wkłady	472.199	01
50.184	12	Banki	14.817	46
3.999	79	Akcje		
1.364	70	Koszty proces.		
578.273	58	Weksle		
71.397	50	Nieruchomości		
1	—	Ruchomości		
96.873	63	Pożyczki na zastaw		
130.186	24	Rach. bieżący	22.596	30
222	—	Pożyczka państwowa		
		Fundusz emeryt.	106	48
15.14[illegible]	3	Gotówka		
		Do dyspoz. Waln. Zgrom	9.473	00
947.642	99		947.642	99
45,494	85	Gwarancje	45.494	85
993.137	84		993.137	84

LICZBA CZŁONKÓW

Z r. 1926 przeszło na r. 1927	888
w r. 1927 przybyło	283
	1171
W r. 1927 ubyło	148
na r. 1928 przechodzi	1023

BANK POŻYCZKOWY — POZNAŃ
Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością
St. Adamski, Dr. Wasik, M. Skowrońska.
nw 6887

POLSKO-SZWEDZKA SPÓŁKA HODOWLA NASION SVALÖF ELIT

Oryginalne owsy Svalöfskie
„Ligowo II"
„Zwycięzca"
oraz oryginalny groch **„Solo"**
poleca
„Centrala Rolników" Sp. Akc.
za pośrednictwem Spółdzielni Rolniczo-Handlowych pod firmą „ROLNIK." zw 7283

INOWROCŁAW

ul. Toruńska 4 — Telefon 333
Zakład leczniczy „POD PIASTEM" Otwarty cały rok

Kąpiele solankowe, ługowe, gazowe, elektryczne, parowe, okłady borowinowe. Hydro i elektroterapja, masaż i lampy: Kwarcowa i Sollux

Leczenie. reumatyzm, artretyzm, ishias, wadliwa przemiana materji, zwapnienia naczyń, choroby serca, kobiece i nerwowe.

STAŁA OPIEKA LEKARSKA.

dw 8485

Pw 7679-12,26

Okazyjne kupno!

samochód 4 osob. Fiat 503, 6/30 HP otw.
samochód 4 osob. Fiat 501, 6/21 HP otw.
samochód 6 osob. Adler 12/34 HP otw.
samochód 4 osób. Renault 10/30 HP kryty
samochód 4 osob. Citroën 6/20 HP kryty
samochód ciężarowy 4tonnowy Austro-Fiat z przyczepką
samochód ciężarowy 4 tonnowy Adler
podwozie 16/40 HP Mercedes nadające się na autobus

Powyższe samochody są mało używane, po gruntownem remoncie i gotowe do jazdy. nw 6077

POLAUTO
Hellwig Bittner i S-ka

Warsztaty reparacyjne samochodów.
Poznań, ul. Przemysłowa 25. Tel. 13-67.

Na Ratajach
sprzedam większy teren

korzystnie, przy dwuch ulicach położony, stosowny na parcele budowlane. Reflektantów proszę podać adres do Kurjera Poznańskiego pod **zw 7319**

Praktykę dentystyczną

przeniosłam z Poznania do Swarzędza,
ul. Kobylnicka 5, gdzie przyjmuję jak dotychczas. zw 7506
JANINA WIATR, dentystka

Poszukuję kupna

powózki reprezentacyjnej

(Lando) dobrze utrzymanej. Oferty z dokładnym opisem i podaniem wytwórni, czasu używania oraz ceny do Kurjera Poznańskiego pod **nw 6074**

Podróżujący

z branży kosmetycznej, dobrze zaprowadzony w Wielkopolsce i na Pomorzu **potrzebny zaraz lub później.** Zgłoszenia proszę skierować do firmy

F. LISIECKI, POZNAŃ STARY RYNEK 10

Największa fabryka wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców. Pw.7783-12,139

W Spółce Pedagogicznej w Poznaniu, Podgórna 7 wakuje od 1 kwietnia 1923 r. posada

DYREKTORA

Księgarze handlowcy obeznani dokładnie z księgarstwem nakładowem i sortymentowem zechcą swe ofery z odpisami świadectw oraz podaniem warunków uposażenia i fotografją nadesłać do Pw 7718-12,1 1

Prezesa Rady Nadzorczej.

ZECER

możliwie z egz. mistrzowskim który by równocześnie mógł redagować mały bezpartyjny dziennik **potrzebny zaraz.** Zgł. z odp. świadectw i podaniem wymaganej pensji Kurjer **nw 6051**

Na samodzielne odpowiedzialne stanowisko

szefa wydziału zakupów

poszukuje poważne przedsiębiorstwo przemysłowe w Bydgoszczy, kandydata z odpowiedniemi kwalifikacjami. Wymagane: dokładna znajomość conajmniej jęz. polskiego i niemieckiego w słowie i piśmie, towaroznawstwo i odpowiednie doświadczenie kupieckie.

Szczegółowe oferty z podaniem żądanego wynagrodzenia i terminu ewtl. objęcia stanowiska pod **„Doświadczony"** do „PAR". Bydgoszcz, Dworcowa 72. Pw 7731-63,220

Poważna instytucja bankowa w Bydgoszczy poszukuje rutynowanej

korespondentki-stenotypistki

władającej biegle językiem niemieckim, i ewtl. francuskim lub angielskim. Oferty z podaniem życiorysu i odpisami świadectw odbytej praktyki bankowej, jak również z podaniem nazwisk osób, które udzielą informacji, uprasza się składać do biura ogłoszeń „Par", **Bydgoszcz, Dworcowa 72 pod „Bank".** Pw 7730-63,219

Zdolny

przedstawiciel

na województwo Poznańskie dla sprzedaży mych wyrobów: wagi wagonowe, dla pojazdów, bydła i wagi przemysłowe i dla rolnictwa poszukiwany zaraz. Reflektanci możliwie także z znajomością języka francuskiego i niemieckiego zechcą kierować zgłoszenia do firmy:

Pierwsza Królewsko-Hucka Fabryka Wag W Main'a, Król-Huta, ul. 3-go Maja 94-96.

Tw 9 4

Wspólnik

czynny lub cichy z gotówką 50 do 1000 tysięcy złotych do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa handlowego celem powiększenia poszukiwany. — Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **zw 7265**

Steno-Daktylotypistki

w języku francuskim.

poszukuje poważna fabryka tekstylna w Częstochowie. Piśmienne oferty do ekspedycji Kurjera Pozn. pod **dp 3365**

Technicznego handlowca

pierwszorzędną siłę do załatwiania korespondencji techniczno-handlowej natychmiast poszukujemy. Zgłoszenia:

NITSCHE i S-ka, fabryka maszyn w Poznaniu, ul. Kolejowa 1-3

Pw 7676-12,19

STENOTYPISTKA

biegle pisząca oraz władająca językiem polskim i franc. lub angielskim natychmiast potrzebna.

Zarząd Wyd. Dzieje Miast Rzeczp. Polskiej. Poznań, Słowackiego 18.
zw 7411

Potrzebni

Szef ekspedycji i ekspedjent

do wielkiego magazynu obuwia w Warszawie. Reflektuje się tylko na pierwszorzędne siły. Szczegółowe oferty (pożądana fotografja) pod: **„Obuwie"** do Tow. Reklamy Międzynarodowej Rudolf Mosse, Warszawa Marszałkowska 124 Tw 952

KOREPETYTOR

potrzebny na wieś, w bliskości Poznania od 15 kwietnia do 1 września dla przygotowania ucznia do 6 kl. gimn. klasycznego. Warunki oraz referencje podać do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **dw 3421**

Poszukuję od 1 maja

5-pokojowego mieszkania

w okolicy Matejki, Jasnej, Słowackiego, wprost od gospodarza. Zapłacę długoletni wysoki czynsz zgóry. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod nr. **zw 7322**

Kupię

200 krzeseł i 50 stołów

ogrodowych używanych. zw 7317
Wielkie Garbary 36, front, III. piętro, prawo.

zw

Podmistrz

do średniej fabryki masowych wyrobów metalowych, trzeźwy, energiczny, zdolny i zmysłem organizacyjnym na stałą dobrze płatną posadę **potrzebny.** Zgłoszenia z życiorysem i odpisem świadectw do eksp. Kurjera Poznańskiego pod **zw 7247**

Wspólnika

Poszukiwany od 1 kwietnia względnie dzielny młodszy

pomocnik piekarski

posiadający znajomości w cukiernictwie. Oferty proszę nadsyłać w języku niemieckim **mistrz piekarski Otto Hoffmann, Leszno, plac Dr Metziga 27.** zw 8369

Poszukiwany od 1 kwietnia względnie **podróżującego** o hurtowni papieru poszukuję. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod **śrw 1020**

Stolarz

budowlany, z warsztatem może się zgłosić. Adres wskaże Orędownik zd 60 497.

WYWOŁANIE. Właściciel dóbr rycerskich Franciszek hr. Kwilecki z Dobrojewa powiatu szamotulskiego, postawił wniosek o wywołanie w celu pozbawienia mocy zaginionego listu hipotecznego z dnia 17 lipca 1897 r. na hipotekę w wysokości 28 483 talarów 13 srebrników 11 5/6 fenigów, zapisaną na rzecz właściciela dóbr rycerskich Franciszka hr. Kwileckiego z Dobrojewa do współodpowiedzialności w księgach wieczystych Dobrojewo, dobra rycerskie w dziale III. pod liczbą bieżącą 27. Bielejewo dobra rycerskie w dziale III. pod liczbą bieżącą 4 i Nosalewo dobra rycerskie w dziale III. pod liczbą bieżącą 7. — Posiadacza tego dokumentu wzywa się, by najpóźniej na terminie w dniu 6 lipca 1928 r. o godz. 10 w podpisanym sądzie (pokój l. 7) odbyć się mającym swoje prawa zgłosił i dokument ten przedłożył, w przeciwnym bowiem razie nastąpi unieważnienie dokumentu. — Szamotuły, dnia 4 lutego 1928. **Sąd Powiatowy.** nw 4861

Magistrat miasta Bydgoszczy ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko

dypl. inżyniera-mechanika

do działu instalacyj gazowych w tut. gazowni miejskiej. Pierwszeństwo mają kandydaci obeznani z propagandą gazu dla przemysłu, posiadający praktykę conajmniej 5-letnią.

Ze stanowiskiem tem związane są zależne od kwalifikacji pobory włącznie do VII stopnia służbowego płac urzędników państwowych wraz z dodatkiem komunalnym i ew. wolnem mieszkaniem.

Zgłoszenia do 30 marca 1928 r. nw 4864

Magistrat miasta Bydgoszczy.
(—) Podoski, radca miejski.

Magistrat m. Gdyni ogłasza

Konkurs

na posadę **naczelnego sekretarza miejskiego.**

Warunki: 1. zawodowe wykształcenie i dłuższa praktyka samorządowa, poparta dowodami; 2. obywatelstwo polskie; 3. nieprzekroczony wiek 40 lat.

Posada do objęcia natychmiast, jest narazie kontraktowa. Do niej przywiązane jest uposażenie według VIII st. sł. plus 15% dodatku komunalnego.

Podania należycie udokumentowane wraz z własnoręcznie napisanym życiorysem i referencjami wiarogodnych osób, należy wnosić do Magistratu do dnia 28. III. 1928 r. dw 3424

Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Gdynia, dnia 17. III. 1928 r.

(—) Krause, burmistrz.

Przetarg przymusowy.

W poniedziałek, dnia **26 marca 1928 r.** od godz. 12 w południe sprzedawać będę w Piaskach koło Gostynia, stacja kolejowa w miejscu, publicznie najwięcej dającemu za gotówkę z masy upadłościowej f-y Rajewicz:

1. **większą ilość towarów kolonjalnych (proszków do prania, mydła, musztardy, cykorji i t. d.),**
2. **większą ilość towarów żelaznych (wiader, garnków, haceli, nitów i t. d.),**
3. **większą ilość porcelany, szkła i emalji,**
4. **większą ilość towarów krótkich, konfekcji obuwia.**

Przetarg odbędzie się nieodwołalnie. Towary powyższe zakupić można pojedyńczo lub w całości. Obejrzeć można pół godziny przed licytacją. dw 3419

Woźny, komornik sądowy w Gostyniu.

Przetarg przymusowy.

W dniach 27, 28 i 29 marca r. b. sprzedawać będziemy w drodze przymusowego przetargu za natychmiastową zapłatą, większe ilości drzewa okrągłego tartego różnego gatunku, kompletne umeblowanie na 2 pokoje, 1 krowę i 5 wozów. Zbiórka zainteresowanych w dniach przetargu w Międzychodzie hotel „Continental" przy Rynku o godz. 12-ej. Bliższych informacji udziela Państwowe Nadleśnictwo Międzychód n/W.

Magistrat jako władza wykonawcza

(—) **Milczyński** burmistrz w z. dw3315 ( ) **Dwornik** komisarz obwodowy.

Napisowy wiersz tłusty 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Większe ogłoszenia wśród drobnych: **1-łamowy milimetr 50 groszy**

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

SPRZEDAŻE

Kroje
do najnowszych modeli, wzory do robót ręcznych i wszelkie żurnale polskie i zagraniczne poleca najtaniej Kałamajski. Pw 7709-11.594

Włóczka
wełniane na wszelkie dziane artykuły. Ogromny asortyment kolorów. Ceny najniższe Kałamajski. Pw 7711-11.616

Dom
narożnikowy w Toruniu, Franciszkańska 20 sprzedam okazyjnie tanio. Będę w Toruniu czwartek i piątek, 22—23 marca Hotel Polonia. Tp 933

Trykoty
damskie, męskie i dziecięce najlepsze wykonanie i najniższe ceny u Kałamajskiego Pw 7557-11 601

Składy
w wielkim wyborze z urządzeniem a także od właścicieli za dzierżawę wskaże i poszukuje takowych „Informator" Plac Nowomiejski, nr 10 tel 41-83. Pw 5518-0.4097

Najnowsze
kolczyki, broszki pierścionki, perły, bransoletki poleca Jankowska, Podgórna 10. Pw 6866-8.171

Kapelusze
wiosenne najmodniejsze oraz przeróbki poleca tanio Julja Mayer, Poznań Wodna 22. zdw 60 242-3

Samochód
Benz, 30 k., 6-osobowy, z nakryciem, światło elektryczne, na nowych oponach, nowo wyremontowany, w bardzo dobrym stanie, gotów do jazdy, sprzedamy korzystnie. Sobecki, Plac Wolności nr. 17. Tel. 32-50. zdw 59 667

„Wtór"
Najlepszy powielacz. Zastępuje drukarnię. Łatwa praca. 3 000 odbitek, najtańsze woskowce i farby. Cena 160 złotych za komplet. Wysyłka za zaliczeniem pocztowem. Tysiące zaświadczeń urzędowych i prywatnych. — „Wtór", Warszawa, Krucza 36. Tw 938

Stacja
elektryczna składająca się z motoru Deutze 8 K. P prądnica akumulatory 36 sło. 54 amper sprzedam oddzielnie lub komplet. Oglądać można w ruchu Zgłosz Agencja Kurjera Frąckowiak Krotoszyn nw 6006

Elegantka
dobiera pończochy tylko u Kałamajskiego Pończochy jedwabne do prania para zł 3.95 Pw 7575-11.603

Pianino
motocykle, rowery, maszyny do szycia, robienia pończoch, wózki sportowe, meble, lustra wszelkiego rodzaju tanio sprzedaje oraz kupuje garderobę używaną, meble, płace najwyższe ceny „Okazyjne Kupno", Jeżycka 22. Pw 7327-53.476

Skrzydło
czarne tanio sprzedam Wielkie Garbary 1 restauracja. zd 60 166

Maszynę
do pisania amerykańska sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 60 318

Parcelę
przy Grudzieńcu 20 zł metr kw sprzedam Oferty Kurjer zdw 60 521.

Meble
najtaniej na raty poleca Kałkus, Wrocławska 19. zdw 60 461

Piekarnia
w większem mieście powiatowem, gdzie wyższe szkoły, gimnazjum i seminarjum nauczycielskie do sprzedania z powodu stosunków rodzinnych. Adres wskaże Kurjer zdw 60 552.

Parcela
budowlana w Gdyni, 2 minuty od dworca i sądu, 600 ewtl. 1 200 metrów kwadratowych przy głównej ulicy korzystnie sprzedam. Oferty do Stanisław Lewicki, Chojnice, Pomorze. nw 6065

Sprzedam
zamienię dom czynszowy — wolne większe mieszkanie — w uroczem uzdrojowisku koło Krakowa, za kamienice, skład, przedsiębiorstwo lub gospodarstwo. — Zgłoszenia Kurjer zdw 60 638.

Ostry
pies doberman na sprzedaż. Wolnica 7, III., lewo. zdw 60 647

Pianino
oryginał „Wolkenhauer". przedwojenne, poważnej, sławnej marki, pełne, koncertowe, jak nowe, z powodu wyprowadzki sprzedam Głogowska 108, I. wejście, IV., Adamski. zdw 60 648

Skład
obszerny, nadający się na skład samochodów, w najruchliwszej ulicy Łodzi, natychmiast do oddania. Łódź, Piotrkowska 207, front papieru. zdw 60 618

Sprzedam
800 mórg. Ziemia, komunikacja, budynki, inwentarz dobry, Pomorze. Cena 380 000 zł. wpłata 175 tys. zł. Zgłoszenia do „Par", Toruń, ul. Szeroka 46 pod 770. Pw 7712-64.128

Korzystnie
ogródek na sprzedaż. — Adres wskaże Kurjer zdw 60 612.

Samochód
6-osobowy, kompletnie odnowiony, wyrób przedwojenny, limuzyna, marki „Benz", jest na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmuje ekspedycja Kurjera Poznańskiego pod zdw 60 547.

Damskie
płaszcze najnowsze fasony, prześliczne desenie, gotowe, miarowe, ceny bezkonkurencyjne, ul. Wielka 14, I. piętro. zdw 59 930

Rękawiczki
największy wybór — najniższe ceny tylko u Kałamajskiego. P 7551-11.634

Tanio
się ubierzesz umeblujesz w Domu Komisowym św Marcin 78a P 5832-0.4179

Korzystnie
sprzedaje stół i regał składowy (półogrągłe). Włoska cukiernia lodów „Apollo". zdw 60 660

Ubranie
męskie, brązowe, jaskółka tanio sprzedam. Wielka 15, III. lewo. zdw 60 651

Fortepian
nowy korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 60 691.

Maszyna
pończosznicza Record, zupełnie nowa tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 60 687.

Wózek
duży (Brennabor) jak nowy, oraz samochód dziecięcy w dobrym stanie na sprzedaż. Donke, ul. Szewska 11. zdw 60 676

Lustro
duże sprzedam tanio. Głogowska 102, III., prawo. zdw 60 664

Omnibus
w dobrym stanie, patentowe osie i amerykański bilard tanio na sprzedaż. A. Rausch, gościnny, Nowy Tomyśl. zdw 60 737

Urządzenie
składowe oraz ca 15 mtr linoleum tanio do nabycia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 60 749

Warsztat
mech.-tokarski z całem urządzeniem na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 60 785.

Skład
z urządzeniem i mieszkaniem na sprzedaż Dąbrowskiego 66, skład bielizny. jw 9584

Wózek
dziecięcy tanio. Kraszewskiego 7, III ptr. jw 9585

Foxterrier
rasowy, pies 8-miesięczny, czujny i wesoły, bardzo ładny, cena 40 zł na sprzedaż. Marja Mannowa, Rogalin p. Świątniki nad Wartą. Wysyłka za zaliczeniem pocztowem. zdw 60 796

Detektor
z wzmacniaczem, jednolampowy sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 60 756.

Salon
mahoniowy, 12 części, pokryty nowym adamaszkiem okazyjnie sprzedam. Chełmońskiego 20, II p. zdw 60 777

Motocykle
Gillet i Rex Acme tanio. Pół roku gwarancja. Koszczyński, Mickiewicza 15. zdw 60 781

Motocykl
Puch okazyjnie bardzo tanio. — Koszczyński, Mickiewicza 15. zdw 60 782

Futro
jak nowe, z świstaków, brązowe, eleganckie, cena 500 zł. Oglądnąć można od 11—1 południe Romana Szymańskiego 4, III ptr., na lewo. zdw 60 800

Brylantowe
butony tanio sprzedam. Sieroca nr. 8/9, II. prawo. zdw 60 789

Piekarnia
budynek nowy, maszyny w pełnym biegu, w mieście, gdzie wszelkie wyższe szkoły, cena 40 tys. zł, wpłata 12 tys. zł, reszta na 3 lata. Polecam i przyjmuję wszelkiego rodzaju majątki. St. Put, Rogoźno (Wlkp.), ul. Wielkaszkolna 374. dw 3418

Samochód
Ford, rok 1927, w bardzo dobrym stanie sprzedam. Niegolewskich nr. 7, parter, lewo od 10—14. dw 3433

Dwa
domy masywne, 2 morgi ogrodu, w mieście, cena 8 000, wpłaty 5 000 Zgłoszenia Jan Pudło, Stęszew, pow. poznański. (Znaczek dołączyć.) zdw 60 811

2 maszyny
damskie, 2 rowery męskie sprzedam. — Warsztat mechaniczny, Kraszewskiego 5. zdw 60 914/15

2 taksówki
konne na sprzedaż Oferty Kurjer zdw 60 894-5

Obuwie
większą partję z likwidacji sprzedam razem. Za Groblą 2, I. lewo od godz. 2—6. zdw 60 926/7

Meble
wyprzedaje za gotówkę po znacznie zniżonych cenach do 7. 4. rb. Szpryngacz, ul. Wielka 13. Pw 7338/9-12.129/30

Gospodarstwo
64 morgi, spiesznie sprzedam, cena 20 000 wpłaty 8000 Małecki Plac Sapieżyński 7 Poznań. zdw 60 821-22

Skład
w Poznaniu sprzedam cena 1000 Małecki Plac Sapieżyński 7. zdw 60 819-20

Sypialnie
jadalnie 100 zł taniej ratami sprzedaje Kurczewski Rybaki nr 15. zdw 60 898-9

6 koni
2 p szorów na sprzedaż, Św Marcin 46 zd 60 898-9

Gospodarstwo
13 mórg ziemi ogrodowej, 2 morgi łąki, ładny ogród owocowy, zabudowania masywne, dobre, dom 3 pokoje kuchnia, żywy i martwy inwentarz kompletny, ziemia jeden plan przy domu, dobre dla ogrodnika, prywatne, 10 kilometrów od Poznania. Cena 20 000 złotych. Sowiński, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 25. Telefon 22-63 zdw 60 387/8

Wózki
dziecięce odnawia, budki pociąga ceratą, oraz wszelkie części zapasowe jak kółka, gumy i t. p. stale na składzie. Siodlarnia, ul. Szewska 11. zdw 60 674/5

Ubranka
chłopięce dla odsprzedających tanio oddaję. P. Głogowski. Poznań, ul. Jezuicka 9. zdw 60 772/3

Skład
spożywczy i dwupokojowe mieszkanie w Poznaniu, z towarem i dużym maglem, dobrze prosperujący, w bezkonkurencyjnej dzielnicy, z powodu wyjazdu za cenę 7 000 zł sprzedam. Bliższe wiadomości w składzie narożnik Wierzbowej 2 i Mostowej. rw 1611/12

Kamienicę
w Poznaniu, 15 lokatorów, duże podwórze, cena 25 000 sprzedam. Strzałkowski, Wielkie Garbary nr. 44, restauracja. zdw 60 874

Singera
damską maszynę, gramofon walizkowy marki Parlafon z płytami, wszystko nowe sprzeda skład kolonjalny, Małeckiego 15. zdw 60 875

Radio
4-lamp, neutrodyne korzystnie sprzedam. — Informacje wskaże Kurjer zdw 60 883.

Maszynę
do szycia, w dobrym stanie sprzeda Knapik, Zwierzyniecka nr. 20, IV. zdw 60 890

Samochód
„Opel", 6-osobowy, 10/30 okazyjnie na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 60 896.

Modniarki!
wszelkie przybory do stroju poleca najtaniej Kałamajski. Pw 7710-11609

Wszelkie
artykuły męskie po najniższych cenach poleca Pietrzykowski, Wielka 8. Pw 7708-11.517

Aparat
fotograficzny, podwójny anastygmat 9×12, wszelkie przybory i dywan 2×3, imitacja perskiego, nowy, bardzo korzystnie sprzedam. Rüde, Poznańska 50. zdw 60 932

Radjostacja
odbiorcza, komplet neutrodyna nowa, 4 lampy, głośnik koncertowy Philipsa, antena pokojowa i zewnętrzna korzystnie natychmiast do oddania. Wiadomość Hotel Continental, pokój nr. 128. zdw 60 858

Pies
syberyjski, szpic, czystej rasy jednoroczny do sprzedania. Św Marcin 13 II piętro prawo zdw 60 864

Muchołapki.
Urządzenie do wyrobu muchołapek korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 805.

Sprzedam
ucinaczkę mechaniczną, prasę, maszyny do słomianek. Pawlak, Mosina, Agencja Kurjera Pozn. nw 6068

Willa
w Puszczykowie, 3 minuty od dworca, nadająca się na pensjonat tanio na sprzedaż. Wiadomość Hotel na dworcu. Pw 7720-53.485

Garnitur
klubowy nowy w lepszej gobelinie korzystnie na sprzedaż ul Mylna 3, I prawo zdw 60 870

Samochód
Ford, w dobrym stanie, gotów do jazdy sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer zdw 60 880.

Tanio
sprzedam maszynę do szycia, lustro duże stoj., zegar ścienny, nocny stoliczek, bujak, krzesła, słoje do zapraw itd. Spokojna 21, I. lewo. zdw 60 831

Willa
komfortowa, 6 pok, 4 morgi ogrodu dobrego owocu połączona z 70 morgowym dobrem rybnem jeziorem przy Poznaniu, cena 36 tys. złotych, wpłaty do ugody sprzeda „Krakus", Pocztowa 30 zdw 60 871

Wózki
ręczne na resorach sprzedam. Wilamowski, Wrocławska 15. zdw 60 872

W Bydgoszczy
na sprzedaż dom dwupiętrowy, 3 składy, plac budowlany, wolne mieszkanie 6 pokojowe, dochód 1400 zł, cena 145 tys w handlowym punkcie, Willa 13 pokoi ogród, 2 morg oficyna cena 48 tys, zł przy tramwaju Willa w najlepszem położeniu miasta o 12 pokojach, luksusowa, cena 65 tys, zł. Kisińska Bydgoszcz, Cieszkowskiego 17 nw 6072

Kolonjalkę
dobrze zaprowadzoną wskaże „Warta" Aleje Marcinkowskiego 20 II zdw 60 908

Sprzedam
lokomobilę firmy Lanz, w dobrym stanie 6 koni, Nowak, Strumykowa 1 Poznań. zdw 60 912

Rzeźnictwo
w Poznaniu w pełnym biegu z urządzeniem, mieszkanie dwa pokoje i kuchnia warsztat chlew wóz, koń natychmiast do sprzedania za 5 000 zł. Nizielski, Poznań Św Marcin 13 II. zdw 60 928

Cebulę
jadalną w workach 50 kg à 25 zł za zaliczeniem poleca Leon Grabarski, Gostyń, hurtownia kolonjalna. Tel. 122. nw 6069

Motor
elektryczny pierścieniowy z przyrządem do podnoszenia szczotek mocy 2,5 K M na prąd zmienny volt 220/380, obrotów 1400 fabrycznie nowy korzystnie na sprzedaż Zgłoszenia „Franpol" Grobla 27, tel. 3265 zdw 60 950

Motocykl
5-konny, Sarolea tanio sprzedam. Rogowski, Dąbrowskiego 30. rw 1626

Na sprzedaż
pluszowy garnitur: kanapa, 4 fotele, bibljoteka z lustami i siedzeniem krytem skórą, szafa do owocu. Półwiejska 1, I piętro, prawo, do godz. 12. zdw 60 918

Samochód
Opel 9/25, limuzyna, starter i oświetlenie Bosch, bardzo korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia „Franpol", Grobla 27, tel. 32-65. zdw 60 931

KUPNA

„Bric à brac"
Podgórna 10 tel 12-75 przyjmuje do komisowej sprzedaży oraz kupuje, płaci gotówką: pianina meble antyczne i nowoczesne biżuterje starożytności dywany i t. p. Pw 6267-0.4054

Butelki
szampańskie kupujemy w każdej ilości. H. Makowski wytwórnia win w Kruszwicy. Pw 7589-11.655

Brylanty
złoto, srebro kupuje firma Bolesław Tarkowski. Poznań Plac Wolności 11 Pw 6261-33.2

Majątków
ziemskich różnej wielkości dla poważnych reflektantów poszukuję. Marjan Cink, Włocławek ul. Przedmiejska 6. nw 5080

Pianino
kupię. Płacę gotówką. Kurjer zdw 60 136.

Składu
galanterji, bielizny lub towarów krótkich w dobrym punkcie Poznania, poszukuję Oferty Kurjer zdw 60 334.

Willę
z dużym ogrodem lub resztówkę blisko Poznania kupię za gotówkę. Oferty z podaniem ceny proszę skierować do Kurjera Poznańskiego rw 1592.

Bostonkę
nową lub używaną kupi inż. L. Bytner, Grudzieniec. zdw 60 619

Kupię
skład kolonjalny od 4—6 tysięcy. Pośrednicy wykluczeni. Adres wskaże Kurjer zdw 60 630.

Poszukuje
się kupna mało używanego samochodu 4-cylindrowego. 4—5 osobowego. Zgłoszenia Orędownik zd 60 957.

Z LATARNIĄ
nigdy nie szukam — ogłoszę w „Kurjerze Poznańskim" a znajdę Klijentelę.

Poszukuję
kupna wozu ciężarowego, w dobrym stanie. Oferty do Kurjera zdw 60 636.

Poszukuję
krytego powozu, w dobrym stanie z podaniem ceny. Oferty Kurjer zdw 60 679.

Pianino
za gotówkę kupi Kino Zbąszyńskie, Zbąszyń. zdw 60 717

Skład
kolonjalny, dobrze prosperujący, z mieszkaniem w cenie 15—20 tys. zł kupię zaraz. Zgłoszenia do Kurjera zdw 60 706

Meble
stołowy lub gabinet dobrze utrzymane kupię. Podać opis, cenę do Kurjera pod zdw 60 755.

Motor
ropowy 4 względnie 6-konny, potrzebujący ewentualnie naprawy, tokarkę 3-metrową, używaną kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 60 743.

Kupię
ramę do prężenia firan, Piotra Wawrzyniaka 8, prasowalnia. jw 9586

Stare
obuwie kupuję. Warchołek, Sew. Mielżyńskiego 6, podwórze, IV p. zdw 60 791

Kupię
gospodarstwo prywatne od właściciela. Wpłata 12 000 zł. Jan Krzemień, Kostuchna, G. Śląsk. zdw 60 799

Domek
z ogrodem blisko Poznania kupię. Oferty Kurjer zdw 60 775.

Pianino
kupię. Cena Kurjer zdw 60 802.

Gospodarstwo
dla optantów poszukuje Organizacja kupna. Górna Wilda 10. zdw 60 768/9

Składu
kolonjalnego lub towarów krótkich przy ruchliwej ulicy w Poznaniu poszukuję. Oferty Kurjer zdw 60 885.

Kupię
200 krzeseł i 50 stołów ogrodowych, używanych. Wielkie Garbary 36, front, III ptr., prawo. zdw 60 888

Kupię
platformę 60—80 ctr. w dobrym stanie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 60 917.

KAMIENICE

Kamienicę
w dobrej dzielnicy kupię i upraszam o szczegółowe oferty pod zdw 60 682 do Kurjera Poznańskiego.

Okazyjnie
tanio 2 kamienice, 3 i 4-piętr., przy ul. Wielkie Garbary. Wpłata 125 000, reszta do 3 lat. Informacyj udzieli Kokociński, Wielkie Garbary 34, pomiędzy 3—4. zdw 60 761

Kamienicę
III-piętrową, z piekarnią, w mieście powiatowem, z składem, mieszkania 6 pokoi i łazienki piekarnia z kompletnym urządzeniem natychmast za 75 000 wpłaty 45 tys. sprzeda. Nizielski, Poznań Św. Marcin 13. II zdw 60 929

PIENIĄDZ

2—3 000 zł
pod zastaw i dobry procent poszukuje. Kurjer zdw 60 594.

Wspólnika
do młyna wodnego z 2 500—3 000 poszukuje się celem powiększenia przedsiębiorstwa — Oferty pod zdw 60 550 do Kurjera Pozn.

600 zł
zgóry dam za 1 pokój próżny, wprost od gospodarza Zgłoszenia Kurjer pod zdw 60 279.

2 000 zł
pożyczki poszukuje Procent pokój umeblowany duży, słoneczny, lub według umowy. Oferty Kurjer zdw 60 575.

Akcje
35 sztuk, Maya, najwięcej dającemu sprzedam. Oferty Kurjer zdw 60 625.

1 000—2 000 zł
pod dobry zastaw, dobry porcent poszukuję. Oferty do Kurjera zdw 60 627.

Poszukuję
500—1 000 zł dam dobry zastaw. Oferty Kurjer zdw 60 628.

2—4 000 zł
wypożyczę. Proszę podać gwarancję i procent do Kurjera pod zdw 60 702.

4 000 zł
wypożyczę przedsiębiorstwu, gdzie uzyskam pewną gwarancję i stałą posadę. Oferty do Kurjera zdw 60 708.

Pożyczki
500—1 000 złotych poszukuję, kawaler na posadzie, jako gwarancje: słowo. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 60 745

Wspólnika
lub wspólniczki z gotówką do bardzo dobrego interesu poszukuje lat średnich samotny fachowiec. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 60 747.

400 zł
poszukuję za pewną gwarancją. Oferty Kurjer zdw 60 774.

DO WYNAJĘCIA

1, 2, 3, 4
pokoje do wynajęcia wprost od gospodarza. Wskaże Jackowiak, Wroniecka 12. zdw 60 606

Oddam
pokój i kuchnię częściowo umeblowane za 1 500 zł [illegible] wykluczeni. Oferty do Kurjera zdw 60 719.

1, 2, 3
pokoje, kuchnię za dzierżawę oddam „Komis" Wodna 26. zdw 60 924/5

Mieszkanie
2 pokoje od gospodarza wskaże. Małecki, Plac Sapieżyński 7 zdw 60 823-4

Mieszkanie
2-pokojowe z kuchnią, równocześnie stajnia na 6 koni za czynszem zgóry. Osadapol, Rzeczypospolitej 9. zdw 60 877

Mieszkania
2-pokojowe na Jeżycach wskaże Osadapol, Rzeczypospolitej 9. zdw 60 878

Mieszkania
za dzierżawę, jak z meblami wielkim wyborze poleca Misiorny, Św. Marcin 5, parter. zdw 60 880

Skład
z mieszkaniem do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer rw 1622.

Mieszkania
od 1—6 pokoi korzystnie do nabycia. Rybaki 20 a. III piętro lewo. zdw 60 905

3 pokoje
wskaże „Warta" Aleje Marcinkowskiego 20 II zdw 60 909

Mieszkanie
4 pokojowe komfortowe zaraz do odstąpienia. Biuro Podgórna 13 III piętro. zdw 60 910

Zaraz
do wynajęcia 2 pokoje kuchnia, ogródek, czynsz zgóry. Antkowiak, Zabikowo. zd 60 698

SZUKA MIESZK.

Mieszkania
2—3 pokojowego z kuchnią wprost od gospodarza poszukuje bezdzietne małżeństwo. Czynsz zgóry podług ugody. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 297.

Mieszkania
2 lub 3-pokojowego z meblami poszukuję. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdw 60 543.

2—3
pokoi poszukuję wprost od gospodarza. Dzierżawę płacę zgóry według umowy. Oferty Kurjer zdw 60 433.

1—2 pokoi
z kuchnią wprost od gospodarza poszukuję. Dzierżawa zgóry. — Oferty Kurjer zdw 60 654.

2 pokoje
z kuchnią potrzebne od 1 czerwca względnie od 1 lipca. może być również w obrębie Starołęki. Winiar i innych podmiejskich okolicach. Zgłoszenia z podaniem warunków uprasza się skierowywać do K. Grzybowski. Biuro Techniczno-Budowlane. Poznań, ul. Onufrego Kopczyńskiego 28. Telefon 60-54. zdw 60 690

Poszukuję
pokoju z kuchnią lub bez. przyjmie portjerstwo i znam się na ogrzewaniu i robotach instalatorskich. Oferty Kurjer Pozn. zdw 60 669.

Mieszkania
3-pokojowego z przynależnościami, na I lub II piętrze poszukuję nie dalej od Teatru Wielkiego jak kwadrans drogi. Zapłacę 2-letni czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 60 778.

Sprzedałem
gospodarstwo. poszukuję mieszkania 2—3 pokojowego. najchętniej za czynszem zgóry (ewentl. częściowo z meblami). Pośrednicy wykluczeni. Oferty zdw 60 876.

Mieszkania
poszukuję 3—4 pokoi. przynależnościami. wprost od gospodarza. najchętniej na Jeżycach Zapłacę czynsz zgóry za 3 lata. Zgłoszenia skrzynka pocztowa 132. zdw 60 887

Mieszkanie
2 do 3 pokojowe wprost od gospodarza wynajmę. Płacę czynsz 1 do 1½ pół roku zgóry Spieszne zgłoszenia do Kurjera zdw 60 842

Poszukuję
mieszkania 3-pokojowego w śródmieściu. zgadzam się na wszelkie warunki. Agenci wykluczeni. Oferty pod zdw 60 795.

ZAMIANA MIESZK

Zamienię
2-pokojowe mieszkanie z kuchnią na Wildzie na trzy lub czteropokojowe. Okolica obojętna. — Oferty Kurjer zdw 60 663.

POKOJE UMEBL.

Na
1 ewtl. 2 osoby duży. jasny pokój umeblowany. z elektrycznem oświetleniem od 15 3 28 do wynajęcia Grunwáldzka 5, I. prawo. zdw 59 135

Umeblowane
pokoje dla panów pań i małżeństw wskaże „Informator" Pl. Nowomiejski 10a tel 41-83. Pw 6276-0.4109

Pokój
umeblowany, frontowy, osobne wejście. Półwiejska 7. II. p. zdw 60 620.

Pana
na wspólny pokój od 1. 4. Wierzbięcice 39. IV.. lewo. zdw 60 634

Pl. Wolności 13,
tylny dom. I.. pokój umeblowany. zdw 60 610

Panienkę
na pokój przyjmie. Szewska 13. I.. prawo. zdw 60 652

Pokój
dla 1 lub 2 panów z utrzymaniem lub bez od 1. 4. do wynajęcia. Cichocki. Szkolna 7/8. II. zdw 60 649

Pokój
słoneczny. spokojny. 2 minuty od tramwaju 1. 4. wynajmę Emilji Sczanieckiej 1. II. prawo. narożnik Łazarskiej. zdw 60 716

Pokój
umeblowany dla dwóch panów wynajmę od 1. 4. pościel pożądana. Adres wskaże Kurjer pod zdw 60 748.

Dobrze
umeblowany pokój. elektryczność do wynajęcia. Strzelecka 26. III. prawo. zdw 60 750

Pokój
utrzymanie dla 1 lub 2 panienek Pocztowa 28. III piętro. zdw 60 765

Pokój
frontowy, czysty. słoneczny solidnej. inteligentnej osobie od kwietnia Szwajcarska 22. II. lewo. zdw 60 703

Czysty
pokój umeblowany zaraz lub 1-go kwietnia do wynajęcia Dąbrowskiego 36, III. lewo. zdw 60 816

Pokój
umeblowany wynajmę. Kraszewskiego 19, III. prawo. zdw 60 884

Przyjmę
panienkę na wspólny pokój od 1. 4. Bąkowska, Dąbrowskiego nr. 25, II. zdw 60 879

Pokój
balkonowy wydzierżawię inteligentnemu panu. Wielkie Garbary 36 front III. prawo. zdw 60 891

Pokój
frontowy. słoneczny. spokojny dla 2 studentów(tek) bez bielizny zaraz lub od 1. 4. do wynajęcia. Śniadeckich 21, III. lewo. zdw 60 902

Szyperska
1. III lepszy pokój dla 2 panów. zdw 60 846

Jeden
lub dwa pokoje na biuro do wynajęcia Skarbowa 7 parter prawo. zdw 60 856

Kantaka 6
I piętro wynajmę duży frontowy pokój dwom osobom z inteligencji. Utrzymanie całodzienne. zdw 60 860

Pana
z całem utrzymaniem przyjmę Borys. Strzałowa 7. zdw 60 866

Dobrze
umeblowany pokój na dnie i tygodnie do wynajęcia Żupańskiego 12. parter. zdw 60 801

Pokój
duży, ładny, na 1—2 osoby, utrzymanie, bez wynajmę. Św Marcin 9/10, II. lewo. zdw 60 832

W Puszczykowie
poszukuje 2 pokoje lub jednego kuchnia od 15 6 Zgłoszenia Kurjer rw 1623.

Pokój
umeblowany. bez pościeli do wynajęcia od 1. 4 Wielkie Garbary 5. II front. rw 1621

Śródmieście
pokój frontowy dwuosobowy Al Marcinkowskiego 17 a II p. lewo zdw 60 907

Pokój
umeblowany wynajmę na 1 lub 2 osoby. Św. Wojciech 22/24, II p. front, lewo. rw 1628

Pokój
umeblowany wynajmę. Gilewska, Bóżnicza 16. rw 1627

Pokój
dwuosobowy, front. światło elektryczne od 1. 4. do wynajęcia Śniadeckich 17. III. lewo. zdw 60 935

SZUKA POKOJU

Na 1. 4.
poszukuje się 2 oddzielnych. umeblowanych pokoi. 1 możliwie z pianinem. Oferty z podaniem ceny za każdy pokój uprasza się skierować do Kurjera zdw 60 808.

2 urzędniczki
poszukują pokoju z używaniem kuchni. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 489

Młody
Wiedeńczyk. tylko po niemiecku mówiący poszukuje sympatycznego pokoju z osobnem wejściem. telefonem. możliwie w śródmieściu. Hotel Monopol. pokój 87. zdw 60 567

Panna
szuka skromnego pokoju bez łóżka wspólnego lub sama do 25 zł na Jeżycach Oferty Kurjer zd 60 839

Starszy
kawaler poszukuje od 1 4 pokoju próżnego względnie umeblowanego. z osobnem wejściem i elektrycznością w śródmieściu lub okolicy Oferty z podaniem bliższych szczegółów Kurjer zdw 60 141.

Pokoju
poszukuje pani. pościel własna. Kurjer zdw 60 641.

Bezdzietne
małżeństwo poszukuje umeblowanego pokoju z używaniem kuchni od 1. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 60 644.

Pokoju
poszukuje nauczycielka francuskiego. Zgłoszenia do Kurjera zdw 60 632.

Młode
małżeństwo poszukuję zaraz skromnie umeblowanego pokoju, z używaniem kuchni. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 608.

Pokoju
bardzo skromnie umeblowanego, poszukuje się w cenie około 30 zł. Zgłoszenia do Kurjera zdw 60 375

2 pokoi
próżnych poszukuje małżeństwo, w lepszym domu. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 60 613.

Pokoju
próżnego lub umeblowanego poszukuje pan u inteligentnej, samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 60 614.

2 pokoi
umeblowanych lub częściowo umeblowanych, z używaniem kuchni i łazienką. w dobrej okolicy, poszukuję od 1. 4. Zgłoszenia uprasza do Kurjera zdw 60 683.

Student
poszukuje pokoju umeblowanego od 15 kwietnia. Zgłoszenia z podaniem ceny Kurjer zdw 60 720.

Pokoju
słonecznego, najchętniej okolica ul. Jasnej poszukuje inteligentna panienka. Oferty Kurjer Pozn. zdw 60 693.

Małżeństwo
poszukuje 2 dobrze umeblowanych pokoi, z używaniem kuchni. — Oferty do Kurjera zdw 60 667.

Pokoju
próżnego poszukuję. Czynsz za ½ roku zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 617.

Eleganckiego
pokoju umeblowanego ewentualnie 1 lub 2 próżne pokoje z całkowitem utrzymaniem. w okolicy Starego Rynku. poszukuje samodzielny kupiec przemysłowiec. — Zgłoszenia Kurjer zdw 60 709.

1 lub 2
pokoi próżnych z całodziennem utrzymaniem albo mieszkania poszukuje dobry reflektant. Cena obojętna podług umowy. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 710.

Panienka
szuka pokoju umeblowanego, najchętniej w centrum. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 732.

Niekrępującego
pokoju. nie wyżej II. piętra, z leżanką. poszukuje od 1. 4. młody, solidny urzędnik państwowy. — Oferty Kurjer zdw 60 741.

Pokoju
umeblowanego od 1. 5. tanio poszukuję. Osobne wejście. Zgłoszenia Kurjer rw 1605.

Pokoju
próżnego poszukuję zaraz. Zgłoszenia do Kurjera rw 1610.

Pan
szuka dobrze umeblowanego, słonecznego pokoju, najchętniej z osobnem wejściem, w okolicy Ratajczaka, Piekar. Zgłosz. Kurjer zdw 60 753.

Małego
pokoiku poszukuje panna z własną pościelą. — Oferty Kurjer zdw 60 762.

Inżynier
szuka pojedyńczego pokoju ciepłego, słonecznego, w dzielnicy Łazarz, Jeżyce. Oferty Kurjer zdw 60 766.

2—3
pokoi umeblowanych z biurem poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdw 60 780.

Nauczycielka
gimn. szuka w śródmieściu pokoju na dwie osoby. Oferty z podaniem warunków Kurjer zdw 60 868.

Młode
inteligentne, bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoju umeblowanego z używaniem kuchni śród miasta. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 60 826.

Poszukuję
porządnie umeblowanego pokoju z wejściem od schodów. w okolicy Wielkich Garbar, Wodnej i Mostowej. Łaskawe zgłoszenia zaraz do eksped. Kurjera Pozn. zdw 60 827.

Małżeństwo
bezdzietne inteligentne poszukuje umeblowanego pokoju bez kuchni. śródmieście przy lepszej rodzinie. Oferty Kurjer zdw 60 923.

2 lub 1
duży pokój pusty, cichy lub częściowo umeblowany. w centrum, elektryczność. cena obojętna. Agenci wykluczeni. Oferty do Kurjera zdw 60 919.

LOKALE

Ubikacje
sklepowe, handlowe do wydzierżawienia. Bukczyński, Rzeczypospolitej 4. zdw 60 622

Składu
próżnego, mniejszego w centrum poszukuję. Oferty do Kurjera zdw 60 731.

DZIERŻAWY

Poszukuje
się dzierżawy składu z mieszkaniem na prowincji w Poznańskiem lub Pomorzu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 60 672.

Dzierżawy
piekarni w większej wiosce lub miasteczku poszukuję. (Dzierżawa zgóry płatna.) Kurek, Bielsko, Międzychód n/Wartą. rw 1609

Młyn
parowy, 130 ctr. przemiału, 40 mórg ziemi, w bezkonkurencyjnej okolicy, z powodu choroby wydzierżawię. Gotówka 13 500 złotych. Zgłosz Kurjer zdw 60 897.

LETNISKA

W Puszczykowie
poszukuję 2 umeblowanych pokoi i kuchni na lipiec i sierpień ładnych. wygodnych — zapłata zaraz — blisko dworca. Zgłoszenia piśmienne do „Par". Aleje Marcinkowskiego 11. pod 12.46. Pw 7684-12,46

Letnisko
2 pokoje z kuchnią w 7-morgowym ogrodzie. tuż przy lesie i wodzie. 10 minut pieszo od stacji Mosina. Wiadomości Schildknecht, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 22. zdw 60 699

ZGUBY

Dnia 20. bm.
rano między 6,30 a 7 zgubiono ceite od nakrycia budy, między Babińskiego a Młyńską ulica. Uczciwy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem. J. Łągowski, plac Sapieżyński 7. zdw 60 695

Zgubiłem
w pociągu Krzesiny—Poznań lub w drodze do ulicy Strzałowej portfel. zawierający około 220 zł, książeczkę wojskowa na nazwisko St. Ryszczyński. konsens wódczany na nazwisko Piotrowski i inne papiery, które unieważniam. Znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem St. Ryszczyński Strzałowa 6. zdw 60 809

ROZMAITE

Kołdry
sprzedaje. stare przerabia Smoczyńska. Kwiatowa 8. zdw 60 004

Pierze
i puch gotowe pierzyny poduszki. spodki-poduszki dekoracyjne iniety najtaniej „Emkar" Poznań Stary Rynek 79 naprzeciw odwachu Pw 6312-6.40

Ukształtowanie
dobrej przyszłości zależy od nas samych Rozpoznajmy siebie i bliźnich swoich a szczególnie i przyjaciół nieprzyjaciół mężów i żony (dodatnie i ujemne cechy charakteru. uzdolnienia przeznaczenie i w innych ważnych szczegółów) Żadne wróżbiarstwo — ściśle naukowo cennych indywidualnych wyjaśnień udzieli po odbiorze 6 zł Instytut Grafologiczny „Astra" Bydgoszcz. nw 4749

Gramofony
naprawia szybko fachowo i tanio skład rowerów Kastor Św Marcin 55 nw 4807

Dla
adwokata wakuje egzystencja z powodu śmierci. Oferty dołączeniem znaczka do Kurjera Pozn. zdw 60 784.

Adresowanie
kopert przyjmie Zgłoszenia Kurjer zdw 60 852

OŻENKI

Dobrze
sytuowany młody przemysłowiec szuka na tej drodze odpowiedniej żony dystyngowanej do lat 21. Łaskawe poważne zgłoszenia tylko z fotografją proszę do Kurjera Pozn. pod zdw 59 664.

Panna
lat 26. zgrabnej figury. z lepszej rodziny, posiadająca wyprawę. skład bławatów lub gotówkę. pozna pana. najchętniej kupca lub urzędnika. Cel matrymonjalny. Oferty z fotografją do Kurjera zdw 60 639.

Fryzjerka
i manikurzystka poszukuje fryzjera jako wspólnika pierwszorzędnej siły, do otwarcia pierwszorzędnego zakładu fryzjerskiego w Bydgoszczy. Matka właścicielka domu, skład wolny. Kawalerowie mają pierwszeństwo. późniejszy ożenek nie wykluczony. Oferty Kurjer zdw 60 640.

Wdowa
bezdzietna, lat 43. posiadająca cośkolwiek gotówki pragnie poznać starszego wdowca celem ożenku. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdw 60 659.

W pogoni
za prawdziwem, niezłomnem szczęściem, pozna dama elegancka wykształcona, muzykalna i młoda — pana dystyngowanego, dobrze sytuowanego w celu matrymonjalnym. Wiek obojętny. Nieanonimowe zgłoszenia do Kurjera zdw 60 740.

Dla
mej gospodyni liczącej lat 36 — wyglądającej młodziej — wyzn katol poszukuje odpowiedniego męża w wieku 40—45 lat. możliwie urzędnika Posiada 2000 zł. i wyprawę. Zgłoszenia z fotografją uprasza się do Kurjer zdw 60 854

Kawaler
urzędnik na stałej posadzie. inwalida. 4000 gotówki zapozna intelig. gospodarną pannę do lat 28. posiadającą nieduża gotówkę Cel matrymonjalny Zgłoszenia Kurjer zdw 60 863

NAUKA

Angielskiego
francuskiego. włoskiego udziela praktycznie teoretycznie osoba wykształcona Strzelecka 31. podwórze wprost II piętro prawo zdw 59 016

Zawodowej
nauczycielki. Niemki, którąby mi udzieliła lekcyj niemieckiego poszukuje. Oferty z podaniem warunków Kurjer zdw 60 771.

Lekcje
trykotaży. Karońska. Św. Marcin 66. drugie podwórze. I piętro. lewo. zdw 60 841

Księgowości
szybko wyucza. Czernylewski. Rybaki 18a. zdw 60 755

MUZYKA

Skrzypaczka
pianistka, duet poszukują posady. — Łaskawe oferty Kurjer zdw 60 767.

Lekcyj
gry na mandolinie udzielam Irena Patschowska. Podgórna 13. zdw 60 483

SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Syn
uczciwych rodziców pragnie się wyuczyć rzeźnictwa. Zgłoszenia Kurjer rw 1602.

Dziewczyna
uczciwa, pracowita poszukuje miejsca. Oferty Kurjer jw 9569.

„Kresowianka"
pierwszorzędna pracownia sukien kostjumów i okryć damskich oraz kapeluszy. z powierzonych własnych materjałów Żurnale paryskie. Dla pp. urzędniczek i wojskowych dogodne warunki. W. Strusowa. Św Marcin 16/17. dw 3236

Żelaźniak
z powodu zmiany dotychczas zajmowanego stanowiska ekspedjenta w składzie żelaza poszukuje posady od 1 4 rb Łaskawe zgłoszenia skierować prosze pod adr Józef Daniel: Skoki

Książkowy
bilansista załatwia wszelkie bilansowe sprawy zaległości i sprawy podatkowe Zgłoszenia uprasza były referen podatkowy Stanisław Ratajczak Grottgera 2 parter prawo Oprócz tego przyjmuje się wszelkie przygotowania uczni matematyczno-przyrodniczych zdw 55 648

Książkowa
bilansistka zakłada. reguluje książki godzinami. Zgłosz. Kurjer zdw 60 225.

Pielęgniarka
poszukuje posady do chorej osoby. niemowląt lub kliniki. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 59 835.

Szofer
z 16-letnią praktyką poszukuje posady zaraz Oferty Kurjer zdw 60 142

Ekspedjentka
kasjerka poszukuje posady możliwie zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 60 041.

Młody
człowiek poszukuje posady woźnego lub inkasenta z dobremi świadectwami i poleceniami zaraz lub 1. 4. 28. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 60 348.

Poszukuję
posady jako stróż domowy z mieszkaniem, z dobremi poleceniami, zaraz lub od 1. 4. 28 Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 60 349.

Rymarz
poszukuje posady w Poznaniu lub na prowincji. Oferty Kurjer zdw 60 516

Praczka
poszukuje prania lub stałej posługi Oferty Kurjer zdw 60 518

Fryzjerstwa
damskiego dam wyuczyć panienkę, z zamiłowaniem do zawodu, lat 17. wysoką. inteligentną., pracowitą. Miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 60 569.

Dziewczyna
poszukuje posady zaraz lub od 1. Oferty Kurjer zdw 60 554.

Fryzjerski
pomocnik. dzielny w strzyżeniu pań. poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 60 360.

Młody
człowiek, żonaty. poszukuje posady podwórzowego w większym majątku, z dobrem poleceniem, zaraz lub 1. 4. 28. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 60 550.

Szofer
poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdw 60 539.

600 zł
kaucji złoży młody mężczyzna za osiągnięcie jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 60 540.

Inteligentna
młoda wdowa. muzykalna. pracowita przyjmie posadę wychowawczyni. do zastąpienia pani domu lub do samotnej osoby w lepszym domu. Łask. oferty Kurjer dw 3410.

Panienka
która już pracowała w biurze, a obecnie kończy kurs handlowy szuka posady jako początkująca książkowa. Oferty Kurjer Pozn. zdw 60 559.

Krawcowa
wykonuje prace elegancko w dom i poza domem. Łaskawe oferty Kurjer zdw 60 629.

Wykonuję
modernizuję wszelką garderobę damską, dziecięcą. Frankowska. Wodna 17/18. II. zdw 60 645

Bufetowa
uczciwa poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 60 635.

Sierota
lat 18 szuka posady do dzieci u lepszych państwa. Zna robótki ręczne i małe szycie. — Oferty Kurjer zdw 60 593.

Panna
z dobrej rodziny szuka posady jako wyręczycielka pani domu lub do dzieci, znająca doskonale szycie. Oferty Kurjer zdw 60 623.

Szwaczka
poszukuje szycia do naprawy bielizny, tanio. Oferty do Kurjera zdw 60 624.

Osoba
uczciwa, umiejąca gotować, znająca się na wszelkiej pracy domowej poszukuje posady do księdza od 1. 4. lub 15. 4. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 609.

Ekow
zbożowy, 17-miesięczną praktyką, poszukuje zaraz posady w Poznaniu lub na prowincji. Oferty do Kurjera zdw 60 611.

Elektromonter
dobry kupiec i fachowiec szuka jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 150.

Książkowe
dwie, początkujące, znające żurnal amerykański, książkowość podwójną, pisanie na maszynie, stenografję, korespondencję handlową, umiejące cośkolwiek niemieckie, poszukują posady. Oferty Kurjer zdw 60 697.

Krawcowa
wykonuje garderobę damską tanio, elegancko i terminowo. ul. Strusia 6. III., prawo. zdw 60 696

Bona
I. klasy, bardzo zaufana, przyjmie posadę do dzieci od 5—9 lat. Oferty Kurjer zdw 60 701.

Egz. nauczycielka
wychowawczyni. z doskonałemi referencjami poszukuje posady od 1 kwietnia. Zgłoszenia proszę do Kurjera Pozn. pod zdw 60 656.

Syn
gospodarza, lat 17. poszukuje posady jako uczeń leśny. Oferty Kurjer zdw 60 692.

Poszukuję
posady od 1. 4. 28. jako dziewczyna z gotowaniem i samodzielnego prowadzenia domu do dwóch lub trzech osób. posiadam dobre świadectwa. Oferty do Kurjera zdw 60 678.

Poszukuję
pracy do biur sprzątania. najchętniej do szycia. Oferty Kurjer zdw 60 685.

Posługaczka
na przedpołudnie poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 60 684

Chłopak
lat 21. który już pracował w piekarni poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 60 666.

Inteligentna
panna szuka posady do dzieci zaraz lub 1. Oferty do Kurjera zdw 60 711.

Książkowa
początkująca. która zna księgowość podwójną. żurnal amerykański. stenografję polską. pisanie na maszynie. poszukuje posady od 1. 4. lub później. Oferty Kurjer zdw 60 713.

Dziewczyna
wiejska z samodzielnem gotowaniem szuka posady od 1. 4. 28 do mniejszej rodziny. Zgłoszenia proszę nadesłać do Kurjera Poznańskiego zdw 60 721.

Gospodyni
poszukuje posady. umiejąca dobrze gotować. najchętniej do samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 705.

Starszy
człowiek. samotny. sumienny. trzeźwy poszukuje miejsca za nocnego stróża lub portjera. woźnego lub inkasenta. — Oferty Kurjer zdw 60 757.

Służąca
z dobremi świadectwami poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej z gotowaniem; przyjmie zaraz lub od 1. Oferty Kurjer zdw 60 725.

Posługaczka
poszukuje posługi na cały dzień. Oferty Kurjer zdw 60 726.

Inteligentna
młoda bona. znająca krawiectwo i gospodarstwo. wesołego usposobienia. szuka posady Posiada dobre świadectwa. Oferty Kurjer zdw 60 727.

Wychowawczyni
francuski. niemiecki. angielski. muzyka szuka posady. Pierwszorzędne referencje i świadectwa z domów arystokratycznych polskich. Zgłoszenia Agencja Kurjera, Koczorowski, Wieleń. nad Notecią. zdw 60 734

Służąca
porządna, sumienna, z gotowaniem, dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz lub od 1. 4. Oferty Kurjer zdw 60 739.

Starsza
osoba poszukuje posługi do biura lub innej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 60 792.

Poszukuję
zaraz posady ekspedientki. bufetowej w Poznaniu. Posiadam dobre. długoletnie świadectwa. — Oferty Kurjer zdw 60 790.

W aptece
poszukuję posady jako elewka maturzystka gimnazjalna z czteromiesięczną praktyką w Poznaniu lub w pobliżu Poznania od 1. 4. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera pod zdw 60 724.

Krawcowa
poszukuje posady jako ekspedjentka z szyciem. Oferty do Kurjera jw 9579.

Panienka
kochająca dzieci, umiejąca cerować, wyszywać szuka jakiegokolwiek zajęcia. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer jw 9583.

Służąca
do wszystkiego, z gotowaniem i praniem od 1 kwietnia potrzebna. Ul. Wielka 11, I piętro, prawo. rw 1607

Kierownik
młyna, lat 36 poszukuje posady jako kierownik, walcowy lub samodzielny, obeznany z wszelkiemi maszynami młyńskiemi najnowszego typu, motorami ropowemi oraz światłem elektrycznem. Wykonuje wszelkie reparacje, ma poza sobą długoletnią praktykę. Łaskawe zgłoszenia Jan Hejda, Lubawa, ulica Kupnera 44. zdw 60 797

Ekspedjentka
lat 23, z branży kolonjalnej oraz bławatów poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 60 798.

Panna
uczciwa, biegła w niemieckiem i polskiem, pragnie wyuczyć się w składzie kolonjalnym lub innym, z wolnem utrzymaniem. Oferty do Kurjera zdw 60 783.

Kucharka
umiejąca samodzielnie gotować, sumienna i porządna szuka posady w lepszym domu. Oferty Kurjer zdw 60 759.

Szofer
z praktyką poszukuje posady. Wynagrodzenie skromne. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 760.

Zecer
mający Szkołę Handlową szuka odpowiedniej posady. — Oferty Kurjer zdw 60 081.

Szofer
dobry fachowiec potrzebny do samochodu ciężarowego. Kaucja konieczna. — Zgłoszenia Kurjer zdw 60 755.

Młodsza
panienka z ukończonym kursem handlowym poszukuje posady do biura. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 60 804.

Starszy
czeladnik piekarki, dobry piecownik poszukuje miejsca zaraz. Oferty Kurjer zdw 60 751/2.

Panienka
szuka posady do dzieci i lekkich prac domowych (z spaniem). — Oferty Kurjer zdw 60 838.

Panna
z szyciem i haftowaniem poszukuje posady, zarazem do dzieci. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 60 881.

Technik
dentystyczny, biegły w pracach kauczukowych i złotych poszukuje stałego zajęcia na pół dnia. Łask. zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 60 889.

Książkowy
siła pierwszorzędna zakłada, reguluje książki godzinami. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 893.

Krawiec
spodniowy I siła przyjezdny szuka miejsca z maszyną, może dać zajęcie 2 panienkom, dobre wynagrodzenie. Zgłoszenia Piotra Wawrzyniaka 22, I. Patronowski. zdw 60 855

Praczka
poleca się do prania. Oferty Kurjer zdw 60 859

Kucharka
poszukuje posady do wszystkiego od 1. 4. do lepszych państwa. Rochocińska, Orzeszkowej 1, parter. zdw 60 807

Krawcowa
pierwszorzędna poleca się w dom na garderobę damską, dziecięcą, najchętniej na wyjazd. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 828.

Skromna
panna pragnie się wyuczyć gotowania, najchętniej w majątku lub restauracji. Oferty proszę do Kurjera zdw 60 835.

Pomocnik
rzeźnicki, dzielny w swym zawodzie poszukuje pracy. Miejscowość obojętna. Kędziora, Poznań ul. Łukaszewicza 50. zdw 60 920

Dziewczyna
do dzieci szuka posady od 1. 4. Oferty Kurjer zdw 60 836.

Gospodyni
młodsza, kucharka, znająca się na dobrej kuchni, gospodarstwie domowem i podwórzowem, chowie drobiu itp., cośkolwiek na ogrodnictwie posiadająca dobre świadectwa poszukuje od 1. 4 lub 15. 4. odpowiedniej posady najchętniej do dworu lub probostwa Marjanna Blaszkowska Dębionka poczta Słupie, pow. Rawicz nw 6073

Biurowa
pisząca biegle na maszynie, z znajomością polsko-niemieckiej stenografji i książkowości, obeznana z wszelkiemi pracami biurowemi poszukuje odpowiedniego zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdw 60 903.

Panienka
poszukuje pracy w dom, jak: haftowanie, mereżkowanie bielizny itp. Oferty Kurjer zdw 60 904.

Żaluzie
i markizy nowe oraz trudne reparacje wykonuję, wystawiono na wystawie 1911 i uznano za najlepsze. Liebig, Chwaliszewo 39. rw 1625

Posługaczka
z gotowaniem i praniem na cały dzień potrzebna od 1. 4. r. b. ewtl. zaraz. Zgłosić się ul. Sew. Mielżyńskiego 25, I., lewo. zdw 60 643

Uczeń
potrzebny zaraz do składu delikatesów i win. Zgłaszający muszą się wykazać chlubnem świadectwem szkolnem. S. Wojciechowski, Gniezno, Warszawska 9. dw 3412

Aptekarza
lub asystenta, dobrze poleconego, poszukuje apteka w mieście powiatowem, blisko Poznania, od 15. kwietnia r. b. lub wcześniej. Zgłoszenia do Kurjera zdw 60 646

Akwizytor
do odwiedzania mieszkań, z kaucją 250 zł. w zastaw kolekcji poszukiwany (osobiście). Biuro Posłańców Miejskich, ul. Woźna nr. 11. Tel. 15-60. Kw 690

Ekspedjentki
biegłej do rzeznictwa, głównie do sprzedaży mięsa, z dobremi świadectwami, poszukuję natychmiast Zgłoszenia z podaniem pretensji uprasza Krzyżaniak, Bydgoszcz, Stary Rynek. Pw 7704-63.216

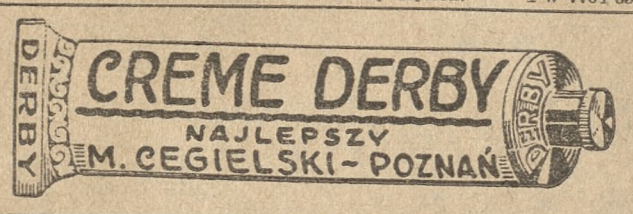

Pw 6225-4.273

WOLNE MIEJSCA

Uczciwej
i biegłej ekspedjentki poszukuje się do składu towarów kolonjalnych i restauracji na prowincję zaraz lub od 1. 4. za kaucję 500 zł. Reflektantki, które mają zapewnione przyłączenie do rodziny z własnoręcznie pisaną prośbą, chlubnemi świadectwami, fotografją i wymaganą pensją zechcą zgłosić się do Kurjera rw 1594.

Służąca
umiejąca samodzielnie dobrze gotować, uczciwa, bardzo czysta, bardzo spokojna, własną pościelą, najchętniej sierota (posada może być stała) potrzebna od 1-go kwietnia na Śląsk. Odpisy świadectw, polecenia oraz warunki przesłać: D-rowa Dadaczyńska, Rydułtowy, pow. Rybnik, Górny Śląsk. dp 3593

Zastępstwa
i generalne reprezentacje we wszystkich miastach wsiach w całej Polsce do oddania. Gaża miesięczna 500—2 000 zł. oraz maszyna do pisania, w razie potrzeby także i auto do dyspozycji — Prospekty wysyła bezpłatnie: Biuro Handlowo Adresowe Maibruch, Lamoriniere 101, Antwerpia (Belg.) dp 3311

Poszukujemy
agentów handlarzy, domokrążnych do sprzedaży sensacyjnych nowo wynalezionych artykułów przy dużym zarobku. Zgłoszenia piśmienne: Wytwórnia Chemiczna, Wutke, Katowice-Bogucice, Francia 25. Znaczek załączyć. dw 3343

Od
1. 4. rb poszukuje książkowego lub książkowej znającego dokładnie amerykańska książkowość i sprawy podatkowe. Jan Weiss, Wolsztyn Hurtownia kolonjalna i parowa cegielnia tel nr 83. zdw 60 111

Dwie
biuralistki, jedna książkowa z praktyką, druga początkująca, młode, rzutkie, otrzymają posadę w zarządzie przedsiębiorstwa „Restauracja Cechowa". Mielżyńskiego 23, II dom ogrodowy. Zgłoszenia osobiście 11—1 4—6. zdw 60 595

Młodszy
referent, dobrze obeznany z taryfami kolejowemi potrzebny zaraz. Zgłoszenia pisemne z referencjami przyjmuje Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu. zdw 60 346

Stenotypistki
młodszej poszukuje poważna instytucja finansowa. Zgłoszenia z krótkim życiorysem i podaniem warunków do Kurjera zdw 60 367

Ogrodnik
pomocnik samotny zaraz może się zgłosić Drużbackiej 4 (Łazarz) Podsiadłowski zdw 60 508

Retuszera(kę)
do portretów i fotografji przyjmie St. Markiewicz, 27 Grudnia nr. 7. zdw 60 568

Młodsza
dobrze polecona, dzielna ekspedjentka z branży towarów krótkich potrzebna. Oferty z dołączeniem świadectw, fotografji i podaniem pensji przy wolnym stole i stancji uprasza Feliks Borowiak, Inowrocław. nw 6053

Fryzjer
damski z wodną ondulacją może się zgłosić, ul. Wroniecka 6. zdw 60 637

Poszukuję
starszego urzędnika gospodarczego na ca. 500-morgowy majątek, znającego dobrze książkowość gospodarczą, pod dyspozycję właściciela (przeważnie samodzielny). Odpisu świadectw nie zwraca się. Zgłoszenia z podaniem wymagań K. Przybylski, właściciel majątku i parowej cegielni, Telefon 13, Zboże, poczta i kolej Więcbork (Pomorze). dw 3416

Podróżujący
zarazem do prac biurowych, nie niżej lat 24, potrzebny od 1. 4. 28. do fabryki likierów. Troska i S-ka, Rawicz. dw 3415

20—35 zł
dziennego dochodu gwarantujemy rzutkiem sprzedawcom naszego bez konkurencyj opatentowanego środka, niezbędnego w gospodarstwie. Do obrotu potrzebne 200—300 zł, pomiędzy 4—5 po południu. Elrekla, Poznań, Śniadeckich 6. zdw 60 621

Służąca
wiejska do wszelkiej pracy zaraz lub 1. 4. może się zgłosić. Strumykowa 36, rzeźnictwo. zdw 60 626

Zbożowiec
lub kierownik młyna, kawaler, z kaucją 3—5 000 zł potrzebny od 1. 4. r. b. do młyna w charakterze zastępcy właściciela. Zgłoszenia uprasza się do Kurjera Pozn. pod dw 3413.

Służącej
najchętniej z Małopolski — do wszystkiego, z samodzielnem, doskonałem gotowaniem, dobremi świadectwami poszukuję od 1. 4. Dr. Janiszewski, Wielka 15, III., od 5—8, 1—3. zdw 60 657

Poszukuję
bony w średnim wieku do 2 chłopczyków, lat 7 i 4. Z szyciem oraz kompletnem zajęciem się dziećmi w Poznaniu od 1. 4. Oferty z dobremi świadectwami składać do Kurjera zdw 59 239.

Służącej
do wszystkiego, z prasowaniem sztywnej bielizny poszukuje się do kawalerskiego mieszkania. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 60 697.

Posługaczka
na przedpołudnie potrzebna Niegolewskich 7, parter, lewo. zdw 60 983

Służąca
do wszystkiego potrzebna zaraz. Bzyl, Grobla 1, piekarnia. zdw 60 812

Służąca
wiejska potrzebna. Księgarnia, Kraszewskiego 8 (Jeżyce) od 5—6 zdw 60 787

Potrzebny
akwizytor-wojażer wykwalifikowany w branży gumowej. Oferty do Kurjera pod zdw 60 803.

Fryzjerka
dzielna może się zgłosić. św. Marcin 53. zdw 60 615

Dziewczyna
ze wsi 14—15 lat, do dzieci potrzebna. Szulc, Fabryczna 3. zdw 60 668

Ekspedjentka
do składu obuwia potrzebna zaraz. Oferty zdw 60 671.

Ekspedjent
do składu konfekcji męskiej potrzebny zaraz. Reflektuje się tylko na pierwszorzędne siły. Oferty zdw 60 670.

Biegła
maszynistka o ile możności z znajomością stenografji może się zgłosić zaraz. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 60 673.

Posługaczka
potrzebna zaraz. Adres Masztalarska 7, II. ptr., Kołacka. zdw 60 689

Potrzebni
czeladnicy do warsztatu na męską pasową. Sikorski, Rzeczypospolitej 2. zdw 60 688

Służąca
do wszystkiego, z zamiłowaniem do dzieci, dobremi świadectwami potrzebna. Matejki 1, II. ptr. zdw 60 686

Ucznia
piekarskiego z prowincji, możliwie już uczonego poszukuję zaraz. Piekarnia, Wierzbięcice 49. zdw 60 728

Obciągaczka
lub robotnica potrzebna zaraz. Wytwórnia cukierków, St. Mielcarek, Półwiejska 19. zdw 60 729

Syn
uczciwych rodziców może się zgłosić w naukę za piekarza. Zgłoszenia osobiste proszę skierować do W. Gozdeckiego, Poznań, Górna Wilda 22. zdw 60 730

Podróżującego
na Poznań i Województwo, dobrze zaprowadzonego w składach delikatesów i drogerjach, na prowizję, poszukuję zaraz. Pierwszeństwo, posiadający zastępstwa innych firm, tejże branży. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 704.

Pomocnika
fryzjerskiego z ondulacją lub bez przyjmie zaraz. Szymański. Chodzież. zdw 60 714

Dziewczyna
wiejska, z samodzielnem gotowaniem z dobremi świadectwami do wszystkiego potrzebna od 1. 4. 28. Zgłoszenia F-a L. Woźniak. Aleje Marcinkowskiego 23. (skład owocu). zdw 60 722

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Wł. Konieczny, Gostyń, ul. Św. Ducha 3. zdw 60 744

Książkowa
przystojna, muzykalna, z mieszkaniem pozna w celu poważnym inteligentnego urzędnika, wiek 35—40 lat. Nieanonimowe zgłoszenia Kurjer zdw 60 745.

Poszukuje
się pań i panów domokrążnych do sprzedaży nowości bezkonkurencyjnej Zarembski, Wrocławska 10/11, III. p. zdw 60 738

Marszantka
wykwalifikowana potrzebna. — Zgłoszenia natychmiast Guzik, Wodna 23. zdw 60 736

Służąca
z dobrem gotowaniem, praniem, prasowaniem, 3 osoby, potrzebna od 1 kwietnia. Zgłoszenia Drogerja, Półwiejska 8. zdw 60 472

Panna
potrzebna do piekarni; musi roznosić pieczywo rano i sprzedawać na rynku. Zgłoszenia Szkolna 3. zdw 60 793

Ekspedjentki
do składu rzeźnickiego poszukuję zaraz. Zgłoszenia Wielkie Garbary 39. rw 1613

Służąca
do wszystkiego, z gotowaniem potrzebna. Spanie pożądane. — Dom Odzieży, Kramarska 25. rw 1615

Szkoła
przygotowawcza, wzorowa w Poznaniu poszukuje od 1 września kwalifikowanej nauczycielki. — Zgłoszenia pisemne wraz z życiorysem najpóźniej do 27 marca do Kurjera Pozn. zdw 60 779.

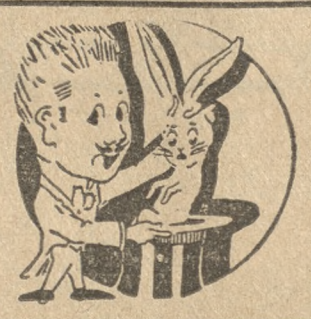

Choć eleganckoś panie ubrany,
I doskonale leży twój frak,
Na nic są stroju twego arkany,
Gdy rękawiczek modnych ci brak.
A więc do **Hahna na St. Rynku**
Kochany panie czemprędzej śpiesz.
Tam rękawiczki leżą w ordynku
Mocne i tanie, więc kupuj, bierz!

Bolesław Hahn, St. Rynek 71/72 przy ul. Nowej: poleca najmodniejsze rękawiczki. Pw 7715-12,60

Pamiętajcie, że złoto nigdy nie traci na wartości, stanowiąc pewną lokatę kapitału!

WYROBY ZŁOTE

najkorzystniej kupuje się w firmie

B. Tarkowski, Poznań

Plac Wolności 11 (pod Filarami).

Pw 7330-11,453

Dziewczyna
lat 15—16 do dzieci i lekkich prac domowych potrzebna zaraz — Zgłoszenia E. Kukuła, Plac Sapieżyński 10b, II p. rw 1616

Panienka
do dzieci potrzebna zaraz lub 1. 4. Mylna 9, I ptr., prawo. jw 9587

Potrzebna
kobieta do sprzątania samotna, lat 30—35, zamieszkała w pobliżu Parku Wilsona. Zgłoszenia u Wojtkowiaka, Park Wilsona, Studjum Wychowania Fizycznego. zdw 60 776

Skromną
młodszą dziewczynę na przedpołudnie poszukuję. Ul. Dąbrowskiego 9, parter, lewo. zdw 60 764

Inteligentna
panienka potrzebna do pomocy w dentystyce zaraz. Kaucja wymagana. — Adres wskaże Kurjer zdw 60 754.

Krawiec
starszy, umiejący dobrze szyć, kroić i przymierzać znajdzie stałe zatrudnienie. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 847/8.

Kawaler
poszukuje gospodyni, która umie gotować, prać i prasować. Oferty z podaniem wieku i wymagań do „Par" Al. Marcinkowskiego 11 pod 1000 Pw 7706/7-1000

2 pomocników
krawieckich, samodzielnych na pierwszorzędną pracę poszukuje zaraz. Łuczak, Kraszewskiego nr. 15 (Jeżyce). jw 9580/81

Czeladnik
krawiecki na pierwszorzędną pracę może się natychmiast zgłosić. W. Wołkow Pobiedziska ul. Kościuszkowska 9 rw 1620

Uczenica
może się zgłosić. Wrocławska 36, skład obrazów. rw 1619

Dziewczyna
14—16 letnia z dzielnicy fabrycznej na 4—5 godzin po poł. do dziecka potrzebna. Adres poda Kurjer rw 1617.

Szofer
na nowy Ford potrzebny natychmiast. Możliwie z kaucją. Adres wskaże Kurjer zdw 60 916.

Młodsza
ekspedjentka z branży obuwia potrzebna zaraz Kramarska 22, I piętro. rw 1629

Młoda
dziewczyna potrzebna zaraz do restauracji ul. Półwiejska 38a. zdw 60 921

Poszukuję
domokrążnych i agentów za wysokiem wynagrodzeniem. Zgłoszenia Rüde, Poznańska 50. zdw 60 933

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz A. Donaj, Nowa 11 rw 1624

Krawcowa
dobra siła potrzebna. Zgłoszenia od 19 „Fémina" Sew. Mielżyńskiego 3, III. zdw 60 873

Dziewczyna
do dzieci potrzebna zaraz. Cybertowicz ul. Św. Józefa 5. zdw 60 853

Pokojowa
znająca usługę i wszelkie prace domowe potrzebna do dworu w Kongresówce (blisko Kalisza). Tylko dobre świadectwa będą uwzględniane. Zgłoszenia osobiste od godz. 6 wieczór Plac Św. Krzyski 3, pensjonat p. Kierskiej. zdw 60 938

Służąca
starsza, silna do wszystkiego, z praniem i gotowaniem potrzebna zaraz Wrocławska 30, II. lewo. zdw 60 810

Służąca
potrzebna Woźna 16, I. lewo. zdw 60 806

Panny
do szycia i dziewczę do posyłek mogą się zgłosić Matejki 60. zdw 60 814

Posługaczka
potrzebna z praniem. Zgłoszenia od 2 do 5 po południu Konopnickiej 20, drugie wejście, parter. zdw 60 815

Służąca
do wszystkiego z Małopolski, z dobremi świadectwami potrzebna od 1 kwietnia. Zgłoszenia 4—6 Małeckiego 11, II piętro, lewo. Pw 7721-58.148

Posługaczka
potrzebna Dąbrowskiego 57, I. zdw 60 825

Pomocnik
piekarski, z dłuższą praktyką, znający dokładnie wypiek białego pieczywa i sucharków, potrzebny zaraz do Bydgoszczy. Zgłoszenia z życiorysem do Kurjera Pozn. pod zdw 60 833.

Służąca
do wszystkiego potrzebna od 1. 4. Zgłoszenia Woźna 9, skład skór. zdw 60 837

Ekspedjentka
potrzebna za kaucją 300—500 zł. Zgłosz. Kurjer zdw 60 886.

Dziewczyna
dobra, czysta, umiejąca dobrze gotować potrzebna od 1. 4. 28. — Wielka 18, II. lewo. zdw 60 892

Uczciwa
służąca umiejąca prać prasować cośkolwiek gotować z zamiłowaniem do dzieci potrzebna zaraz lub od 1 kwietnia Zgłoszenia ul. Dąbrowskiego 49 a III piętro. zdw 60 844

Zdolne
krawcowe potrzebne zaraz „La Mode Parisienne", Nowa 7. zdw 60 869

Potrzebuję
zaraz dzielnego szofera, który jeździł wozem „Renaulta". J. Paprotny Mogilno tel 39 dw 3422

Czeladnika
piekarskiego, młodego poszukuje się zaraz na wieś. Zgłoszenia Nowak, Piekary 22/23, II p., lewo. zdw 60 849

Służąca
potrzebna 1. 4. z praniem. Lewandowska Ratajczaka 9, parter. zdw 60 851

Potrzebny
szofer odpowiedzialny na dorożkę samochodową na stałą posadę. Zgłoszenia Kurjer zdw 60 857

Humor zagraniczny

— Co masz do powiedzenia?
— Raz dałem żydowi fałszywą złotówkę.
— To nie jest grzechem, to jest dowód geniuszu — wejdź...
(„Aussie").

Przedpłata na kwiecień 1928 r. **za oba wydania razem** włącznie tygodniowego dodatka ilustr. „Ilustracja Poznańska": w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.86, kwartalnie zł 14.57, pod opaską w Polsce zł 9,00, pod opaską w innych krajach zł 11,00. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie, strajków itp., wydawn. nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczon. numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1 łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża do wydania wieczornego do godziny 10, w dni przedświąteczne do godziny 9 przed południem. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy.

Telefony do redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.